

Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.

Praha 5

**ZÁJEM O SPECIALIZAČNÍ STUDIUM
ZDRAVOTNÍKŮ NELÉKAŘŮ**

Bakalářská práce

JANA ŠKRAŇKOVÁ

Praha 2011

**ZÁJEM O SPECIALIZAČNÍ STUDIUM
ZDRAVOTNÍKŮ NELÉKAŘŮ**

Bakalářská práce

JANA ŠKRAŇKOVÁ

VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNICKÁ, o.p.s., PRAHA 5

Vedoucí práce: PhDr. Jitka Němcová, PhD.

Stupeň kvalifikace: bakalář

Datum předložení: 2011-03-31

Praha 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a všechny použité zdroje literatury jsem uvedla v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své bakalářské práce k studijním účelům.

V Praze: 21.1.2011

ABSTRAKT

ŠKRAŇKOVÁ, Jana. *Zájem o specializační studium zdravotníků nelékařů*. Vysoká škola zdravotnická, o.p.s., stupeň kvalifikace: bakalář. Vedoucí práce: PhDr. Jitka Němcová, PhD. Praha 2011. s. 86.

Tato bakalářská práce se zabývá zájmem zdravotníků nelékařů o specializační studium. Teoretická část popisuje koncepci vzdělávání sester v České republice. Zaměřuje se především na princip specializačního vzdělávání zdravotníků nelékařů a charakteristiku jednotlivých rámcových programů specializačního studia. Praktická část obsahuje analýzu výsledků rozsáhlého dotazníkového šetření. Jsou srovnávány odpovědi sester z fakultních a okresních nemocnic. Následuje analýza statistických údajů o počtu účastníků a absolventů specializačního vzdělávání v NCO NZO Brno od roku 2005 po současnost. Dané výsledky jsou znázorněny grafem.

Klíčová slova: Akreditované zařízení. Atestační zkouška. Celoživotní vzdělávání. Kvalifikační studium. Specializační studium.

ABSTRACT

ŠKRAŇKOVÁ, Jana. *Interest of medical workers in specialized studies*. Vysoká škola zdravotnická, o.p.s., qualification level: Bachelor. Thesis leader: PhDr. Jitka Němcová, PhD. Prague 2011. s. 86.

This Bachelor thesis is concerned with the interest of medical workers in specialized studies. The theoretical part describes the concept of nurses' education in the Czech Republic. It focuses on the principal of medical workers' specialized education and on the characteristics of individual specialized-studies general programmes. The practical part involves an analysis of an extensive survey results. The answers of nurses from Faculty hospitals and from District hospitals are compared here. The following chapter deals with an analysis of statistical data on the numbers of specialized-studies participants and graduates at National nursing centre for medical workers in Brno since 2005. The results are illustrated by a chart.

Key words: Accredited facility. Attestation exam. Lifelong training. Qualifying studies. Specialized studies.

PŘEDMLUVA

Role všeobecné sestry prodělala složitý vývoj v minulosti, ale i dnes zaznamenává podstatné změny. Mění se odborné aktivity sester, jejich kompetence i odpovědnosti. Sestra se stává více samostatným odborníkem a měla by být platným a rovnocenným členem zdravotnických týmů. Moderní ošetrovatelství je založeno na dobré komunikaci a úctě k člověku. Znamená mnohem náročnější práci.

Česká republika koncem 20. století a především po vstupu do Evropské unie začala realizovat v rámci profese sestry celou řadu změn. Orientace v ošetrovatelství zaměřená zprvu na nemoc člověka se změnila na orientaci na pacienta/klienta a jeho potřeby. Klade se stále větší důraz na zkvalitnění programů sesterského vzdělávání, což umožňuje sestřím volnější pohyb a profesní srovnatelnost při volbě zaměstnání v zahraničí. Dosažení vyššího stupně vzdělání bývá spojeno se získáním vyšší prestiže sestry.

Otázkám, jak sestry nahlíží na větší důraz na zvyšování odborné kvalifikace sester, co si myslí o vyšším odborném vzdělávání sester, zejména o specializační formě studia, se hodlám nadále věnovat.

Podnětem pro výběr tématu mé bakalářské práce, tedy „Zájmu o specializační studium zdravotníků nelékařů“ byl v prvé řadě ten, že já osobně jsem nebyla dostatečně informována o škále nabídky oborů specializačního vzdělávání, o jeho průběhu a podmínkách studia jako takovém. Během pročitání zákonů, sbírek a odborných článků o specializačním vzdělávání mně v mysli vyvstávaly myšlenky a otázky, jaký názor mají sestry na vyšší vzdělávání a jaký o ně projevují zájem. Bylo by pro ně studium zdrojem dalších nových a potřebných informací, které by prohloubily jejich celkový vhled do oblasti medicíny a ošetrovatelství, nebo by to byly roky dřiny, strachu z neúspěchu u zkoušek a honby za kredity? Přemýšlejí sestry o zvýšení své kvalifikace? Mají zájem se dále vzdělávat? Hledají informace ohledně podmínek a charakteru specializačního či kvalifikačního studia? Jak staré sestry a z jakých oddělení by měly nejvíce zájem o doplnění své specializace? O jaký obor je nejvíce zájem? Těmito a mnohými dalšími otázkami se budu v praktické části zabývat.

Tato bakalářská práce je určena především všem, kdo se zajímají o specializační vzdělávání k doplnění potřebných informací. Věřím, že nám přinese ucelený přehled o jednotlivých specializačních programech a že se dozvíme, do jaké míry mají sestry zájem dále studovat a o jaké obory specializačního studia je největší zájem.

Děkuji PhDr. Jitce Němcové, PhD. za trpělivé vedení mé bakalářské práce, za cenné rady, podněty a připomínky. Velmi děkuji také Mgr. Petře Hoffmannové za pomoc při vypracování mé bakalářské práce. V neposlední řadě patří poděkování všem sestrám, které vyplňovali dotazníky.

OBSAH

SEZNAM TABULEK	9
SEZNAM GRAFŮ.....	10
ÚVOD.....	11
1 Specializační vzdělávání zdravotníků nelékařů	13
1.1 Metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví k zákonu č. 96/2004 Sb.	16
1.2 Modulový vzdělávací systém.....	21
1.2.1 Zásady modulového vzdělávacího systému specializačního vzdělávání a kreditního systému	21
1.2.2 Aplikace Evropského kreditního transfer systému (dále jen ECTS) na specializační vzdělávání.....	22
1.2.3 Vzdělávací program specializačního vzdělávání.....	23
1.3 Seznam oborů specializačního vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků.....	25
1.4 Charakteristika jednotlivých rámcových programů pro získání specializované způsobilosti všeobecných sester	26
1.4.1 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči	26
1.4.2 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru perioperační péče.....	27
1.4.3 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru ošetrovatelské péči v pediatrii	27
1.4.4 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru komunitní ošetrovatelské péče.....	28
1.4.5 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru ošetrovatelská péče o duševní zdraví.....	28
1.5 Financování specializačního studia.....	29
2 Celoživotní vzdělávání.....	30
2.1 Formy celoživotního vzdělávání.....	30
2.2 Prestiž sestry ve společnosti.....	31
2.3 Proč by si měla sestra doplnit vzdělání?	32
3. Cíle a hypotézy bakalářské práce.....	33
4. Metodika výzkumu	34

5. Analýza a interpretace výsledků dotazníkového šetření.....	38
5.1 Identifikační údaje respondentů.....	39
5.2 Vlastní otázky	42
6 Analýza statistických údajů o účastnících o specializační vzdělávání v Brně od roku 2005 po současnost	69
7 Diskuze	71
8 Návrh na zlepšení.....	79
Závěr	80
Soupis bibliografických citací.....	82
Seznam příloh	86

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Nabídka oborů specializačního studia	25
Tabulka 2 - Návratnost dotazníků	37
Tabulka 3 – Věk respondentů	39
Tabulka 4 – Pohlaví respondentů	40
Tabulka 5 - Dosažené vzdělání respondentů	41
Tabulka 6 - Asociace k specializačnímu studiu	42
Tabulka 7 - Přemýšlení o dalším vzdělávání	43
Tabulka 8 - Míra zájmu o specializační studium	44
Tabulka 9 - Míra zájmu o specializační studium z hlediska jednotlivých oddělení	45
Tabulka 10 - Výběr studia	47
Tabulka 11 - Zájem o bližší informace a podmínky ve specializačním vzdělávání	49
Tabulka 12 - Znalost oborů a průběhu specializačního vzdělávání	50
Tabulka 13 - Umožnění studia zaměstnavatelem	53
Tabulka 14 - Vyžadování studia po respondentech zaměstnavatelem	54
Tabulka 15 – Důležitost specializačního vzdělávání	55
Tabulka 16 - Zvyšování stupně vzdělání sester versus podstata profese	57
Tabulka 17 - Jaký typ studia pokládají respondenti za důležitější	58
Tabulka 18 - Časový interval při dojíždění	60
Tabulka 19 - Druh studia, který zajistí lepší pozici a prestiž ve společnosti	61
Tabulka 20 - Délka specializačního studia	62
Tabulka 21 - Sídlo centra specializačního vzdělávání	63
Tabulka 22 - Forma studia	64
Tabulka 23 - Způsob zakončení studia	65
Tabulka 24 - Způsob hrazení specializačního studia	66
Tabulka 25 - Praxe jakou součást studia	68
Tabulka 26 - Analýza statistických údajů o uchazečích o specializační vzdělávání v Brně od roku 2005 po současnost	69
Tabulka 27 - Počty kreditů za jednotlivé formy vzdělávání	X

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Věk respondentů.....	39
Graf 2 - Pohlaví respondentů	40
Graf 3 - Dosažené vzdělání respondentů	41
Graf 4 - Asociace k specializačnímu studiu.....	42
Graf 5 - Přemýšlení o dalším vzdělávání.....	43
Graf 6 - Míra zájmu o specializační studium.....	44
Graf 7 - Míra zájmu o specializační studium respondentů jednotlivých oddělení	46
Graf 8 - Výběr studia	47
Graf 9 - Zájem o bližší informace a podmínky ve specializačním vzdělávání.....	49
Graf 10 - Znalost oborů a průběhu specializačního vzdělávání.....	50
Graf 11 - Umožnění studia zaměstnavatelem	53
Graf 12 - Vyžadování studia po respondentech zaměstnavatelem	54
Graf 13 – Důležitost specializačního vzdělávání.....	55
Graf 14 - Zvyšování stupně vzdělání sester versus podstata profese.....	57
Graf 15 - Jaký typ studia pokládají respondenti za důležitější	59
Graf 16 - Časový interval při dojíždění	60
Graf 17 - Druh studia, který zajistí lepší pozici a prestiž ve společnosti.....	61
Graf 18 - Délka specializačního studia	62
Graf 19 – Sídlo centra specializačního vzdělávání	63
Graf 20 - Forma studia.....	64
Graf 21- Způsob zakončení studia	65
Graf 22 - Způsob hrazení specializačního studia.....	67
Graf 23 - Praxe jako součást studia.....	68
Graf 24 - Počet specializačních kurzů od roku 2005 do roku 2009.....	70
Graf 26 - Počet účastníků.....	70

ÚVOD

Specializační studium je jednou z forem celoživotního vzdělávání. V současné době se stává čím dál více vyhledávaným. Slouží k prohloubení informací o vybraném oboru specializačního programu. Zájemce o studium musí absolvovat teoretické vyučování, praktické vyučování a odbornou praxi na pracovišti akreditovaného zařízení.

Téma bakalářské práce – zájem o specializační studium zdravotníků nelékařů jsem si zvolila z toho důvodu, že mi připadá zajímavé a aktuální.

Cílem bakalářské práce je v první řadě zjistit míru zájmu zdravotníků nelékařů o specializační studium. Druhým cílem je zmapování, o jaké typy oborů specializačního vzdělávání mají zdravotníci nelékaři největší zájem.

V teoretické části podrobněji přiblížíme specializační studium zdravotníků nelékařů, a to zejména metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví k zákonu č. 96/2004 Sb. Vysvětlíme podstatu modulového vzdělávacího systému specializačního studia. V kostce shrneme jednotlivé obory specializačního vzdělávání. Se specializačním vzděláváním se úzce pojí tzv. celoživotní vzdělávání, uvedeme proto jeho jednotlivé formy. Lehce se zmíníme o prestiži sester ve společnosti. Také se zamyslíme nad otázkou, proč by si měly sestry doplnit vzdělání a v čem spočívají klady a záporny specializačního a kvalifikačního studia.

V praktické části provedeme rozbor dotazníku, který vyplňovaly všeobecné sestry z okresních a fakultních nemocnic. Dané výsledky z obou typů nemocnic budeme porovnávat. V závěru předložíme analýzu statistických údajů z počtu účastníků specializačního studia v Národním centru ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (dále jen NCONZO) Brno za posledních pět let.

Tématem „Zájem o specializační vzdělávání zdravotníků nelékařů“ se zatím mnoho bakalářů či budoucích magistrů nezabývalo. Věříme tedy, že naše bakalářská práce bude moci alespoň částečně doplnit tuto mezeru a že nám přinese zajímavé výsledky. Také doufáme, že bude přínosem v naší bakalářské práci zhotovení

propagačních letáků pěti nejnavštěvovanějších specializačních vzdělávacích oborů, ve kterých budou shrnuty a vyzdviženy nejdůležitější informace pro případné zájemce o specializační studium.

1 Specializační vzdělávání zdravotníků nelékařů

Specializační vzdělávání zdravotníků nelékařů je jednou z forem celoživotního vzdělávání. Navazuje na již získanou odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka. Do nedávné doby mohli absolvovat zdravotničtí pracovníci tzv. pomaturitní specializační studium v oborech, jejichž výčet byl uveden v dříve platné vyhlášce č. 77/1981 Sb. Nyní dle platného právního předpisu, zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, hovoříme o specializačním studiu, které je koncipováno jinak, než tomu bylo u předcházejícího pomaturitního specializačního studia. Novinkou je i modulový systém specializací.

1. června 2007 byly upraveny vstupní podmínky týkající se délky praxe v oboru a byl zrušen požadavek výkonu povolání před vstupem do specializačního vzdělávání. Změnila se minimální stanovená délka studia na 36 měsíců. Studium lze prodloužit nebo zkrátit za podmínky zachování počtu hodin studijního programu.

18. února 2010 došlo k posledním velkým změnám ve vzdělávání nelékařských pracovníků. Tento den nabylo účinnosti nařízení vlády č. 31/2010 Sb., o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí (dále jen NV č. 31/2010 Sb.), kterým se rušilo Nařízení vlády č. 463/2004 Sb. Došlo k redukci, sloučení a vzniku nových oborů specializačního vzdělávání (dále jen „SV“). Rovněž vzniklo nové označení odborností nelékařských zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí. Současně se změnily všechny specializační vzdělávací programy, u kterých došlo ke snížení jejich hodinové dotace.

Nelékařští zdravotničtí pracovníci, kteří byli zařazeni do specializačního studia před dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení, tedy před 18. únorem 2010, dokončí studium podle dříve platných právních předpisů a získají označení odbornosti specialisty podle těchto předpisů.

Seznam oborů specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí dle NV č. 31/2010 Sb. je uveden v příloze A.

V příloze B je uveden přehled změn v NV č. 463/2004 Sb. ve vztahu k Nařízení vlády č. 31/2010 Sb.

Obecné informace o specializačním vzdělávání zdravotníků nelékařů můžeme nalézt ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví České republiky vydaném v prosinci 2007, částce 8, kde je uveden metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví k zákonu č. 96/2004 Sb. Tento metodický pokyn později stručněji přiblížíme.

Podrobnější informace o jednotlivých vzdělávacích programech a jejich oborech jsou uveřejněny ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví v částkách 2/2006, 4/2006, 4/2007, 6/2007, 8/2007. Zde jsou vytyčeny cíle specializačního vzdělávání, podmínky studia, délka, obsah a doporučená literatura ke specializačnímu vzdělávání.

Legislativa

Legislativa upravující podmínky vykonávání zdravotnických profesí dostala po vstupu ČR do EU značných změn. Do našeho právního řádu musely být implementovány směrnice evropských institucí. V případě regulovaných povolání sestry a porodní asistentky se jedná o směrnici č. 36/2005/EHS.

Zdravotníci by měli být vzdělávání v souladu se **zákonem č. 96/2004 Sb.**, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).

Vyhláška č. 394/2004 Sb., kterou se upravují podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů, aprobační zkoušky a zkušební řád pro tyto zkoušky **byla zrušena.** Dnem 1. 7. 2009 nabyla účinnost **vyhláška č. 189/2009 Sb.**, pojednávající o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při

ověření znalosti českého jazyka (vyhláška o zkouškách podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních).

V nařízení vlády č. **184/2009 Sb.** můžeme najít stanovení výše úhrad za zkoušky.

Vyhláška č. 424/2004 Sb., stanovuje činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

Ve **vyhlášce č. 423/2004 Sb.**, je stanoven kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků. Tato vyhláška pozbyla účinnosti dne 29. 8. 2008, kdy ji nahradila **vyhláška č. 321/2008 Sb.** Její znění bylo o dva roky později novelizováno **vyhláškou č. 4/2010 Sb.** účinnou od 1. 2. 2010.

Nařízení vlády č. 463/2004 Sb. vymezuje obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí. Toto nařízení je novelizováno s účinností od 18. 2. 2010 nařízením vlády č. **31/2010 Sb.**, o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí.

Minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání stanovuje **vyhláška č. 39/2005 Sb.** a další konkretizace je uvedena v Metodickém pokynu 6 z roku 2008, který je uveřejněn ve Věstníku MZ částce 8.

1.1 Metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví k zákonu č. 96/2004 Sb.

V tomto metodickém pokynu nalezneme veškeré potřebné informace ohledně studia pro účastníky specializačního vzdělávání. Všechny citace uvedené v této kapitole 2.1. pocházejí z tohoto metodického pokynu.

Zařazení zdravotnických pracovníků do specializačního vzdělávání

Článek 3 vymezuje podmínky, které musí uchazeč splnit, aby mohl být zařazen do specializačního vzdělávání. Uchazečem může být pouze zdravotnický pracovník, který získal odbornou způsobilost podle § 5 až § 28 zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických povoláních.

Žádost o zařazení do oboru specializačního vzdělávání podává uchazeč organizacím pověřeným Ministerstvem zdravotnictvím dle § 58 zákona č. 96/2004 Sb. Těmito organizacemi jsou NCO NZO nebo IPVZ. Formulář žádosti je k dispozici na www.mzcr.cz, www.nconzo.cz a www.ipvz.cz.

Pověřená organizace zařadí uchazeče do specializačního vzdělávání do 30 dnů po obdržení žádosti a zároveň uchazeči oznámí vždy do 15. 7. předpokládaný termín zahájení specializačního studia. V žádosti uvede žadatel akreditované zařízení, které si sám vybral. Dále předloží všechny potřebné doklady a uvede číslo osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Pověřená organizace tyto doklady ověří.

Pokud převyšuje zájem uchazečů o daný obor specializace nabídku míst v akreditovaných zařízeních, je základním kritériem pro výběr účastníků datum doručení žádosti.

Započtení dříve absolvovaného studia nebo odborné praxe

Článek 5 nás informuje o možnosti požádání o započtení části dříve absolvovaného studia, nebo započtení dříve absolvovaných modulů a certifikovaných kurzů, pokud jsou součástí příslušného vzdělávacího programu.

„Za dříve absolvované studium se považuje jakékoli doložené vzdělání, včetně vysokoškolského studia jiných než zdravotnických oborů nebo školících akcí celoživotního vzdělávání a vzdělání získaného v cizině, pokud je zakončeno výstupní zkouškou nebo ověřením znalostí a dovedností. Uchazeč však musí doložit shodu získaného vzdělání s požadavky specializačního vzdělávání“ (Věstník MZ č. 8, 2007, s. 45).

Absolventům akreditovaných zdravotnických studijních oborů vysokých škol nebo vyšších odborných škole bude vždy započten základní (všeobecný) modul.

Započten může být i výkon povolání, včetně výkonu povolání v cizině, pokud splňuje požadavky vzdělávacího programu.

Specializační vzdělávání zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti dle § 56

Zde v článku 6 se dočítáme, že specializační vzdělávání dle poslední vyhlášky musí být uskutečňováno souběžně s výkonem povolání. Pokud účastník specializačního studia pracuje na nižší úvazek, než je stanovená týdenní pracovní doba, doba studia se prodlužuje.

Vzdělávací program stanovuje požadavky na rozsah a obsah teoretické výuky a praktické výuky, která je uskutečňována na pracovišti akreditovaného zařízení.

Akreditované zařízení

Článek 7 pojednává o akreditovaných zařízeních, která odpovídají za průběh specializačního vzdělávání. Účastníkovi specializačního vzdělávání přidělí akreditované pracoviště školitele, který pracuje individuálně s účastníkem.

Školitel musí vlastnit „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ a musí to být zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v oboru specializace.

Akreditované zařízení pošle pověřené organizaci pozvánku s termínem zahájení teoretické části vzdělávacího programu, a to alespoň 30 dnů před zahájením studia.

Při zahájení specializačního vzdělávání informuje akreditované zařízení účastníka o těchto věcech: o průběhu studia, doporučené studijní literatuře, požadavcích vzdělávacího programu, které musí účastník plnit v jeho průběhu, o rozsahu vědomostí a dovedností, dále o způsobu ukončení a hodnocení modulu nebo programu a o atestační zkoušce.

Akreditované zařízení zaznamenává průběh specializačního vzdělávání účastníků do studijního průkazu nebo záznamu provedených výkonů ve specializačním studiu.

Akreditované zařízení zasílá elektronicky předpokládané termíny a místo konání atestačních zkoušek vždy nejpozději do 25. ledna ministerstvu, které je společně se seznamem aktuálních zkušebních otázek nebo okruhů uveřejní na webových stránkách.

Akreditované zařízení, které realizuje atestační zkoušku vyrozumí 30 dnů před termínem konání atestační zkoušky příslušné členy zkušební komise o termínu a místě konání.

Ministerstvo a pověřené organizace

Článek 8 vymezuje, že za realizaci specializačního vzdělávání, koordinaci a kontrolu organizace odpovídá Ministerstvo zdravotnictví, popřípadě jím pověřené organizace.

Oborovou atestační komisi stanoví ministerstvo. Ve studijních záležitostech je poradním a metodickým orgánem NCO NZO a IPVZ.

Pověřená komise zveřejňuje počet zařazených účastníků v jednotlivých oborech.

Odklad zahájení a přerušení specializačního vzdělávání

V 9. článku se dočítáme o postupu a podmínkách při požádání o odklad zahájení nebo přerušení specializačního vzdělávání, pokud nemůže účastník z jakýchkoliv důvodů zahájit studium.

Změna akreditovaného pracoviště

Pokud účastník žádá o změnu akreditované zařízení, zasílá písemnou žádost se specifikací svého požadavku pověřené organizaci. Nejpozději do 30 dnů pověřená organizace zašle účastníkovi sdělení, zda jeho žádosti vyhověli. V případě změny zašle akreditované zařízení účastníkovi informace o zahájení specializačního vzdělávání.

Hodnocení výsledků výuky v průběhu specializačního vzdělávání

Zde v 11. článku jsou uveřejněny způsoby ukončení modulu nebo části vzdělávacího programu. Mezi ně patří kolokvium, ústní nebo písemná zkouška, test, případná studie nebo seminární práce.

Při nesplnění požadavků může účastník podat akreditovanému zařízení maximálně dvakrát žádost o opravný termín. Pokud účastník je v obou opravných termínech hodnocen „neprospěl“, akreditované zařízení umožní opakování modulu nebo části vzdělávacího programu na základě písemné žádosti účastníka.

Ukončení specializačního vzdělávání

Poslední 12 článek metodického pokynu Ministerstva zdravotnictví pojednává o třech způsobech zakončení studia: na žádost účastníka, rozhodnutím ministerstva v případě neplnění požadavků specializačního vzdělávání nebo atestační zkouškou. Zbylá část článku pojednává o závěrečné atestační zkoušce.

Pověřená organizace zasílá všem žadatelům, kteří splňují kritéria pro vykonání atestační zkoušky na kontaktní adresu pozvánku k atestační zkoušce ve lhůtě alespoň 30 dnů před plánovanou zkouškou. Součástí pozvánky je odkaz na webové stránky, kde je uveřejněn aktuální seznam zkušebních otázek nebo zkušebních okruhů a studijní literatury.

Pověřená organizace archivuje dokumentaci o atestačních zkouškách absolventů specializačního vzdělávání dle zákona č. 499/2004 Sb.

Diplom o specializaci v příslušném oboru i dodatek k diplomu vydává ministerstvo.

Pokud absolventi vykonali atestační zkoušku úspěšně, je jim předáno potvrzení o vykonání atestační zkoušky. Předseda zkušební komise nebo jím pověřený člen zkušební komise zaznamenává do průkazu odbornosti záznam o úspěšném vykonání atestační zkoušky.

V případě, že uchazeč u atestační zkoušky „neprospěl“, atestační zkouška může být opakována nejdříve za 12 měsíců, a to nejvýše dvakrát do lhůty 2 let. Uchazeč opakuje pouze tu část zkoušky, ve které byl hodnocen negativně.

1.2 Modulový vzdělávací systém

Rámcové vzdělávací programy jsou vypracovány s výše uvedenou legislativou v Národním centru ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně v těsné spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví. Tyto programy jsou uveřejněny ve Věstnících Ministerstva zdravotnictví.

Za tvorbu a realizaci specializačních vzdělávacích programů bývá plně odpovědné akreditované pracoviště. *„Odpovědnost za realizaci specializačního programu bude věcí akreditovaného pracoviště a jednotlivých lektorů“* (Metodický pokyn k přípravě specializačních vzdělávacích programů pro potřeby konkrétního akreditovaného zařízení).

1.2.1 Zásady modulového vzdělávacího systému specializačního vzdělávání a kreditního systému

Modulový vzdělávací program *„Struktura vzdělávacího programu pro specializační vzdělávání je založena na potřebách zdravotnické praxe a vychází ze zákona č. 96/2004 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 424/2004 Sb.“* (Metodický pokyn k přípravě specializačních vzdělávacích programů pro potřeby konkrétního akreditovaného zařízení).

Vzdělávací program specializačního vzdělávání je koncipován modulovým systémem. Vychází z těchto zásad:

- modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu s počtem kreditů stanovených vzdělávacím programem (např. role dětské sestry)
- z modulů lze vytvářet tzv. stavebnice a kombinovat z nich různorodé sestavy
- moduly umožňují dobré spojení teorie s praxí
- moduly mohou být využity jako samostatné programy pro certifikované kurzy
- vzdělávací program specializačního vzdělávání obsahuje tři úrovně modulů a to: základní, odborné a speciální

Těžiště základního modulu spočívá v získání souhrnu teoretických vědomostí. *„Odborné moduly propojují vědomosti s vytvářením dovedností. Speciální moduly*

spojují dovednosti do specializovaných činností, což umožní účastníkům jejich provádění efektivním, racionálním a kreativním způsobem“ (Metodický pokyn k přípravě specializačních vzdělávacích programů pro potřeby konkrétního akreditovaného zařízení).

➤ vzdělávací program, který je složen z modulů stanoví u každého modulu cíl, vědomosti a dovednosti, výkony a jejich četnost. U speciálních modulů navíc činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

Základní moduly jsou zaměřeny na všeobecné znalosti a dovednosti např. z psychologie, sociologie, pedagogiky, výzkumu, managementu apod., které jsou potřebné pro práci sester se specializovanou způsobilostí ve všech oborech.

Odborné moduly jsou zaměřeny na odbornou, úzce specializovanou problematiku a sestry si je zvolí podle vlastního zaměření a potřeb pracoviště.

Speciální moduly mohou být nahrazeny certifikovanými kurzy, jejichž absolvováním účastník získává zvláštní odbornou způsobilost pro úzce vymezené činnosti. Certifikované kurzy lze absolvovat před základním nebo odborným modulem specializačního vzdělávání.

„Ve specializačním vzdělávání realizovaném modulovým systémem je zahrnuta domácí příprava na aktivní průběh výuky, včetně domácích úkolů. Aktivní účast účastníka spočívá zejména v prostudování zadané problematiky, zodpovězení kontrolních otázek, dotazů nebo žádostí o vysvětlení obtížných pasáží učiva“ (Metodický pokyn k přípravě specializačních vzdělávacích programů pro potřeby konkrétního akreditovaného zařízení).

1.2.2 Aplikace Evropského kreditního transfer systému (dále jen ECTS) na specializační vzdělávání

Pro hodnocení průběhu studia ve vzdělávacích programech se užívá jednotný kreditní systém. Ten přináší účastníkovi řadu výhod, neboť je kompatibilní s ECTS. Umožňuje mobilitu účastníků v rámci evropských vzdělávacích programů specializační

vzdělávání. „*Systém bude umožňovat uznání vysvědčení ze specializačního vzdělávání v rámci Evropské unie. Je založen na hodnocení jednotlivých modulů specializačního vzdělávání a přiřazení kreditních bodů v závislosti na jejich náročnosti*“ (Metodický pokyn k přípravě specializačních vzdělávacích programů pro potřeby konkrétního akreditovaného zařízení).

Výhody a povinnosti vyplývající ze zavedení kreditního systému

Kreditní systém přináší účastníkovi řadu výhod, zejména možnost vytváření individuálního učebního plánu. Dále přecházení z jednoho specializačního oboru do druhého, zvyšuje jeho mobilitu apod.

1.2.3 Vzdělávací program specializačního vzdělávání

„*Každý vzdělávací program má stanoven počet hodin přímé výuky. Rozsah přímé výuky ve vzdělávacím programu je 40 hodin v týdnu. Obsah oboru specializačního vzdělávání je dán učebním plánem a učebními osnovami*“ (Metodický pokyn k přípravě specializačních vzdělávacích programů pro potřeby konkrétního akreditovaného zařízení).

Moduly zařazené do učebního plánu se dělí na tři kategorie. Jsou jimi **moduly povinné** (modul základní a moduly odborné), dále **moduly doporučené** (moduly speciální) a **povinně volitelné** (výběrové moduly speciální), které si účastník volí tak, aby splnil stanovený počet kreditů.

„*Standardní učební plán je zajišťován rozvrhově. Je v něm pro každý modul doporučován rok jeho absolvování. Účastník si může do značné míry svůj postup specializačním vzděláváním volit individuálně, tj. určovat sám, jaké moduly bude ve zvoleném specializačním oboru studovat*“ (Metodický pokyn k přípravě specializačních vzdělávacích programů pro potřeby konkrétního akreditovaného zařízení).

„*Vzdělávací program ve standardní době studia je rozdělen do tří etap. V první etapě je nutné absolvovat modul základní, ve druhé etapě moduly odborné a ve třetí etapě moduly speciální. Jako základní modul je označován modul, jehož úspěšné*

absolvování a získání kreditních bodů za něj, je nezbytnou podmínkou pro vstup do modulu odborného“ (Metodický pokyn k přípravě specializačních vzdělávacích programů pro potřeby konkrétního akreditovaného zařízení). Pokud je součástí vzdělávacího programu certifikovaný kurz, který je současně zahrnut do modulů speciálních, může být tento kurz absolvován již dříve a kreditní body započteny do celkového počtu kreditních bodů nutného k přihlášení se ke specializační zkoušce.

Přidělování ECTS jednotlivým modulům

Výchozím bodem je učební plán, tvořený všemi moduly, které účastník musí splnit, aby ukončil specializační vzdělávání ve stanovené délce.

Celková délka vzdělávacího programu pro získávání specializované způsobilosti je stanovena minimálně na 36 měsíců. Z toho 12 měsíců pracuje účastník v úseku práce, ve kterém se specializuje, a dále následuje plnění obsahu vzdělávacího programu, který zahrnuje nejméně 640 hodin výuky, z toho minimálně 50 % výuky praktické.

Specializační vzdělávání je organizováno dálkovou formou. Zahrnuje teoretickou a praktickou výuku, která probíhá na vlastním pracovišti a na klinických pracovištích akreditovaných zdravotnických zařízení.

1.3 Seznam oborů specializačního vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků

Všeobecné sestry si mohou vybrat z této nabídky oborů specializačního studia:

Tabulka 1 - Nabídka oborů specializačního studia

	Obory specializačního vzdělávání	Označení odbornosti specialistů
1.	Intenzivní péče	Sestra pro intenzivní péči
2.	Perioperační péče	Sestra pro perioperační péči
3.	Ošetrovatelská péče v pediatrii	Dětská sestra
4.	Intenzivní péče v pediatrii	Dětská sestra pro intenzivní péči
5.	Komunitní ošetrovatelská péče	Komunitní sestra
6.	Ošetrovatelská péče v interních oborech	Sestra pro péči v interních oborech
7.	Ošetrovatelská péče v chirurgických ob.	Sestra pro péči v chirurgických oborech
8.	Ošetrovatelská péče v psychiatrii	Sestra pro péči v psychiatrii
9.	Perfuziologie	Sestra pro klinickou perfuziologii

Výčet oborů specializačního vzdělávání pro ostatní zdravotníky nelékaře (porodní asistentky, fyzioterapeuty, ergoterapeuty, zdravotní laboranty, zubní techniky, asistenty ochrany veřejného zdraví, farmaceutické asistenty, zdravotní záchranáře, nutriční terapeuti, biomedicínské techniky, psychology ve zdravotnictví, logopedy, radiologické fyziky, odborné pracovníky v laboratorních metodách, biomedicínské inženýry a odborné pracovníky v ochraně veřejného zdraví) je uveden v příloze B. Zde je přehledně uvedeno, jaké změny s sebou přineslo nové nařízení vlády č. 31/2010 Sb. pro specializační vzdělávání. Podrobněji se těmito obory nebudeme zabývat, neboť se chceme soustředit pouze na obory pro všeobecné sestry. Zájemci o obory specializačního vzdělávání pro ostatní zdravotníky nelékaře mohou nalézt informace o rámcových vzdělávacích programech ve Věstníku MZ částce 2 a 4 z roku 2006.

1.4 Charakteristika jednotlivých rámcových programů pro získání specializované způsobilosti všeobecných sester

V této kapitole budou stručně charakterizovány jednotlivé rámcové programy specializačního studia. Budou vystiženy především cíle studia.

1.4.1 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči

Cíl specializačního vzdělávání

„Cílem vzdělávacího programu pro získání specializované způsobilosti v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči je připravit všeobecné sestry pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacienty starší 10 let, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí, nebo toto selhání hrozí“ (Věstník MZ, 2006, s. 2).

Obsah specializačního vzdělávání

Vzdělávací program představuje formu celoživotního vzdělávání, při které se účastník věnuje jak teoretické, tak praktické přípravě.

Teoretická výuka prohlubuje vědomosti z vědních oborů, jejichž základy získal účastník v kvalifikačním studiu. Účastníci jsou seznámeni s novými vědními disciplínami nutnými pro činnost všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí.

„Praktická výuka se zaměřuje na automatizaci stávajících dovedností a fixaci dovedností nových, včetně pracovních postupů vysoce specializovaných ošetrovatelských činností“ (Věstník MZ, 2006, s. 2). Absolvent bude schopen adekvátně sledovat a analyzovat údaje o zdravotním stavu pacienta. Bude umět měřit a sledovat fyziologické funkce specializovanými postupy pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod. Bude ovládat technické vybavení a nastavovat požadované parametry na přístrojích. Absolvent bude schopen provádět kardiopulmonální resuscitaci, včetně defibrilace srdce. Bude umět asistovat při celkové a místní anestézii a provádět vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči zaměřenou hlavně na prevenci

imobilizačního syndromu a péči o dýchací cesty pacientů se zajištěnými dýchacími cestami.

Vzdělávací program je koncipován modulovým způsobem.

1.4.2 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru perioperační péče

Cíl specializačního vzdělání

Cílem je připravit všeobecné sestry pro poskytování přímé i nepřímé specifické ošetrovatelské péče pacientům bezprostředně před, v průběhu a po operačním výkonu.

Absolvent po dokončení studia bude schopen zajišťovat přípravu, manipulaci a obsluhu základního i speciálního přístrojového vybavení včetně operačních stolů vzhledem ke konkrétním operačním výkonům. Bude umět připravovat a doplňovat základní a speciální instrumentarium, implantáty a speciální materiál a pomůcky ke konkrétním operačním výkonům včetně k miniinvazivním endoskopickým operačním výkonům. Dále bude absolvent znát přípravu pacienta na operační výkony a poskytování specifické perioperační péče.

1.4.3 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru ošetrovatelské péči v pediatrii

Cíl specializačního vzdělávání

Cílem této specializace je připravit dětskou sestru, která bude schopna samostatně provádět všechny činnosti související s poskytováním specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče v rámci pediatrie.

Odborný modul je, na rozdíl od předešlých vzdělávacích programů, rozdělen do šesti odborných modulů dle směru, kterým se chce účastník ubírat:

1. Role dětské sestry.
2. Role dětské sestry se zaměřením na ošetrovatelskou péči v dětské a dorostové psychiatrii.
3. Role dětské sestry se zaměřením na herní aktivity a výchovnou péči.

4. Role dětské sestry se zaměřením na ošetrovatelskou péči ve vybraných klinických oborech.
5. Role dětské sestry se zaměřením na intenzivní péči v pediatrii.
6. Role dětské sestry se zaměřením na intenzivní péči v neonatologii.

Tyto jednotlivé moduly tvoří povinnou součást vzdělávacího programu. Jsou vymezeny souhrnem konkrétních vědomostí, dovedností a ošetrovatelských činností odpovídající potřebám dětí a adolescentů v dané fázi jejich vývoje.

1.4.4 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru komunitní ošetrovatelské péče

Cíl specializačního vzdělávání

Cílem je připravit všeobecné sestry pro poskytování specializované ošetrovatelské péče v rozsahu vědomostí a dovedností, které zahrnují poskytování primární, integrované i preventivní ošetrovatelské péče jedincům i skupinám osob vymezených zejména společným sociálně-kulturním prostředím, územím, věkem, zdravotním stavem nebo rizikovými faktory v jejich vlastním sociálním prostředí.

Absolvent studia komunitní péče bude schopen komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci jednotlivce ve vlastním sociálním prostředí, koordinovat poskytovanou integrovanou péči, analyzovat zdravotní a sociální situaci pacientů a osob blízkých z hlediska ošetrovatelské péče, realizovat poradenství, podílet se na hodnocení zdravotních rizik jednotlivce a na sestavování priorit při jejich řešení a připravovat a organizovat preventivní prohlídky, vyšetření a očkování.

1.4.5 Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru ošetrovatelská péče o duševní zdraví

Cíl specializačního vzdělávání

Cílem je připravit všeobecné sestry pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacienty s duševní poruchou a o pacienty mentálně retardované, dále poskytování ošetrovatelské péče se zaměřením na psychoterapii a komunitní péči.

Vzdělávací program v ošetrovatelské péči o duševní zdraví připravuje:

1. psychiatrickou sestru, jejíž program má zařazen jeden povinný odborný modul:
 - Role sestry v péči o pacienty s duševní poruchou a mentálně retardované.
2. psychiatrickou sestru se zaměřením na psychoterapii, jejíž program má zařazen dva povinné odborné moduly:
 - Role sestry v péči o pacienty s duševní poruchou a mentálně retardované
 - Role sestry v psychoterapii
3. psychiatrickou sestru se zaměřením na komunitní péči, jejíž program má zařazen dva povinné odborné moduly
 - Role sestry v péči o pacienty s duševní poruchou a mentálně retardované.
 - Role psychiatrické sestry v komunitní péči.

1.5 Financování specializačního studia

Ministerstvo zdravotnictví stanovuje vyšší dotace na jedno místo v jednotlivých oborech specializačního vzdělávání pro následující rok. Dotace ze státního rozpočtu jsou poskytnuty na úhradu nákladů spojených se specializačním vzděláváním rezidenta, zejména na mzdové a další náklady spojené s pobytem rezidenta mimo pracoviště zaměstnavatele. Dotace je poskytnuta prostřednictvím rozpočtové kapitoly ministerstva. Ministerstvo zpracovává plán výdajů státního rozpočtu na financování specializačního vzdělávání, vždy na dobu následujících pěti let. Žádost o dotaci podává zdravotnické zařízení.

2 Celoživotní vzdělávání

Po získání odborné způsobilosti jsou všeobecné sestry, porodní asistentky a všichni ostatní zdravotníci nelékaři podle zákona povinni se celoživotně vzdělávat. Tím se rozumí průběžné obnovování, zvyšování, prohlubování a doplňování vědomostí, dovedností a způsobilosti zdravotního pracovníka.

„Celoživotní vzdělávání je povinné pro všechny zdravotnické pracovníky. Plnění povinnosti celoživotního vzdělávání se prokazuje na základně kreditního systému. Tyto kredity slouží pro zápočet k vydání osvědčení a jsou určeny vyhláškou č. 423/2004 Sb.“ (KUPEČKOVÁ, 2004, s. 4).

K celoživotnímu vzdělávání řadíme také studium v navazujících vysokoškolských studijních programech, čímž se rozumí akreditovaný magisterský obor či doktorský studijní obor.

O účasti v jednotlivých formách celoživotního vzdělávání provádí pořadatel záznam do průkazu odbornosti, který vlastní registrovaný zdravotní pracovník. Tyto průkazy odbornosti vydává MZ, nebo jej lze objednat přímo v NCO a jiných zdravotnických oborů v Brně.

2.1 Formy celoživotního vzdělávání

- a) specializační vzdělávání
- b) certifikační kurzy
- c) inovační kurzy v akreditovaných zařízeních, kterými se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotní pracovník obnovit znalosti a dovednosti
- d) odborné stáže v akreditovaných zařízeních, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž má zdravotní pracovník stáží prohloubit znalosti a dovednosti
- e) účast na školících akcích, konferencích, kongresech a sympoziích
- f) publikační, pedagogicko a vědecko – výzkumná činnost
- g) samostatné studium odborné literatury

Počty kreditů za jednotlivé formy celoživotního vzdělávání jsou uvedeny v příloze C.

2.2 Prestiž sestry ve společnosti

Na otázku, zda je povolání všeobecné sestry prestižní a jak vidí prestiž sestry společnost, není jednotná odpověď. Někteří vnímají nízkou společenskou prestiž povolání všeobecné sestry, část populace je považuje za pomocný personál, ačkoliv i lékaři uznávají, že chod nemocnic stojí zejména na práci sester. Naopak některé analýzy a studie zabývající se tímto tématem zjistily s překvapením umístění prestiže povolání sestry, v porovnání s dalšími zaměstnáními, na vysoké laťce. Její umístění před řadou vysokoškolských a uměleckých profesí a před všemi technickými a dělnickými profesemi mnoho lidí zaskočilo. Převážná většina všeobecných sester si myslí, že společenská prestiž – vážnost profese všeobecných sester je v České republice průměrná nebo spíše nižší.

„Společenská prestiž není stálou hodnotou, ale mění se v čase, v prostoru i v různých společenských skupinách. Lze předpokládat, že se společenské hodnocení povolání sestry podstatně mění v důsledku reforem probíhajících ve zdravotnictví“ (BÁRTLOVÁ, 2005, s. 64).

Vnímání vlastní profese je důležitým indikátorem vztahu k povolání, ovlivňuje vytváření tradic povolání. Často souvisí s tím, jaká je tradice tohoto povolání v rodině, dále s věkem a stavem sestry a její životní úrovní.

„Prestiž je zpravidla chápána jako určitý způsob pozitivního hodnocení, ocenění a úcty, který je prokazován osobám, předmětům, sociálním pozicím apod.“ (BÁRTLOVÁ, 2005, s. 66).

Nová koncepce vzdělávání sester přispívá k vyšší prestiži povolání. *„Je jisté, že ošetrovatelství zvýšilo svůj status jako povolání a stále v tom pokračuje. Veřejnost a často i zdravotníci si neuvědomují, že potřeba vyššího vzdělávání sester je stimulována především rozvojem medicíny a vznikem nových vztahů, což vyžaduje přestavbu úkolů jednotlivých členů zdravotnického týmu. Mění se odborné aktivity*

sester, jejich kompetence i odpovědnost. Sestra je stále více samostatným odborníkem a měla by být platným a rovnocenným členem zdravotnických týmů“ (BÁRTLOVÁ, 2005, s. 67).

Většina sester cítí ze své práce, přestože je mnohdy fyzicky a psychicky vyčerpává a přes špatné finanční ohodnocení, uspokojení. Všeobecné sestry dávají společnosti nejvíc, dávají jim kus sebe, svého srdce, jak konstatuje Jana Zoufalá: *„Zdravotníci si stěžují na malý plat, ale nikdy jsem je ve svém okolí neslyšela nikoho, kdy by si stěžoval, že ho jeho práce nebaví. Pokud ano, nikdy se tento člověk v oboru dlouho nezdržel. Každá chyba v tomto oboru může mít katastrofální následky, je to dřina a celoživotní vzdělávání, velká zodpovědnost v jakékoliv pozici“ (ZOUFALÁ, 2006, s. 237).*

2.3 Proč by si měla sestra doplnit vzdělání?

Existuje celá řada přesvědčivých důvodů, proč by si měla všeobecná sestra doplnit vzdělání. Patří mezi ně utřídění a rozšíření informací z oblasti medicíny a poněkud nový náhled na studijní předmět ošetřovatelství, který zahrnuje jednak teorii ošetřovatelství, jednak ošetřovatelské postupy a filozofii ošetřovatelství. Filozofie ošetřovatelství vychází z holismu, kdy se všeobecná sestra učí chápat člověka jako jedinečnou bytost s jejími individuálními a specifickými vlastnostmi, potřebami a přáními. Holismus pokládáme za velmi důležitý, neboť tvoří podstatu kvalitní ošetřovatelské péče. Dalším důvodem, proč si doplnit vzdělání, je získání 120 kreditních bodů potřebných k registraci, vyšší prestiž a ocenění od okolí a v neposlední řadě sebeuspokojení z většího vhledu na obor ošetřovatelství.

Zda zvolit zvýšení úrovně všeobecné kvalifikace nebo specializační formu studia, je věc volby každého z nás, neboť každá tato forma studia má své klady a zápory. Specializačním vzděláním pronikne sestra do jádra zvoleného oboru, ve kterém později získá specializované znalosti a odbornosti. Absolvováním terciárního kvalifikačního studia získá sestra podrobnější náhled do většiny oborů ošetřovatelství a má tedy mnohem širší výběr oddělení, na kterém se rozhodne pracovat. Specializaci v určitém oboru si navíc ještě v budoucnu může kdykoli doplnit. Absolventka kvalifikačního studia se může mimo jiné stát primární či staniční sestrou.

3. Cíle a hypotézy bakalářské práce

Cíl:

1. Zjistit míru zájmu zdravotníků nelékařů o specializační studium.
2. Zmapovat, o jaké typy oborů specializačního vzdělávání mají zdravotníci nelékaři největší zájem.

Hypotézy:

1. Předpokládáme, že zdravotníci nelékaři mají menší zájem o specializační studium než o studium kvalifikační.
2. Předpokládáme, že zdravotníci nelékaři jsou nedostatečně informovaní o nabídce specializačního vzdělávání.
3. Předpokládáme, že v rámci sesterské profese je větší zájem o specializaci v ARIPu než o specializaci chirurgickou.

Metody:

1. Výzkum byl realizován formou dotazníku.
2. Analýza výsledků zjištěných informací a ověření se stanovenými hypotézami.
3. Analýza statistických údajů z počtu účastníků specializačního studia v NCONZO Brno za posledních pět let.

4. Metodika výzkumu

Ke zjištění míry zájmu o specializační studium a zmapování, o jaké typy oborů specializačního vzdělávání mají zdravotníci největší zájem, jsme použili několik metod.

Vedle dotazníkového šetření jsme se obrátili na veřejné zdroje informací webové stránky NCO NZO Brno. Z těchto webových stránek jsme zjistili veškeré důležité informace o jednotlivých oborech specializačního vzdělávání pro případné uchazeče o specializační studium.

Další použitou metodou byla analýza a utřídění statistických údajů o uchazečích o specializační vzdělávání v Brně a o počtu absolventů za posledních 5 let.

Z veřejných webových stránek NZO NCO Brno a díky vstřícnému telefonnímu hovoru s náměstkyní ředitelky pro úsek regulace nelékařských zdravotnických povolání a výzkumu PhDr. Michaelou Hofštetrovou - Knotkovou, jsme našli potřebné statistické údaje ohledně počtu uchazečů a absolventů specializačního studia od roku 2005 po současnost. Tyto statistické údaje byly pro nás dost cenné, neboť po vytvoření tabulek a grafů můžeme vidět přehledně o jaké obory je největší zájem a také jaká je náročnost jednotlivých studijních oborů a jak se měnil v průběhu pěti let počet uchazečů o specializační vzdělávání. Výsledky z této analýzy uvádíme na konci praktické části.

Abychom zjistili zájem o specializační vzdělávání u co největšího počtu sester, vypracovali jsme dotazník, který jsme distribuovali celkem do osmi nemocnic. Dotazník jsme vypracovali samostatně, byl anonymní a obsahoval celkem 23 otázek. Použili jsme otázky uzavřené, otevřené, polouzavřené a výčtové. Většina otázek byla typu uzavřených, kde respondenti zaškrtovali pouze jednu odpověď. U některých otázek mohli respondenti doplnit svou odpověď vlastním názorem.

V úvodu dotazníku se respondentům představujeme a podáváme jim informace, jakým způsobem mají dotazník vyplnit. Následují identifikační údaje respondentů (věk, pohlaví a dosažené vzdělání). Vlastní otázky vztahující se k našim cílům a hypotézám tvoří dvě hlavní části. První delší série v rozsahu 16 otázek je zaměřena na osobní postoj ke specializačnímu vzdělávání. Chtěli jsme respondenty zejména přivést k zamyšlení se

nad studiem, do jaké míry by je studium lákalo a jaké si myslí, že by jim přinášelo výhody a naopak, co by jim bránilo ve studiu. Druhá část dotazníku zahrnuje vědomostní otázky o specializačním vzdělávání.

4.1 Popis výzkumného vzorku

Respondenty představovaly všeobecné sestry se středoškolským, vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním zdravotnického směru, které ještě nikdy neabsolvovaly specializační studium.

Abychom docílili větší objektivnosti, rozdali jsme dotazník všeobecným sestřám ve třech fakultních nemocnicích: v Hradci Králové, Praze a Brně a v Krajské nemocnici Liberec, dále ve čtyřech okresních či městských nemocnicích: v Jablonci nad Nisou, Turnově, Mladé Boleslavi a Ústí nad Orlicí. A to vždy všeobecným sestřám pracujícím na základních odděleních - chirurgických, interních, dětských a ze specializovaných oddělení jsme zvolili anesteziologicko resuscitační oddělení (dále jen ARO). Ve fakultních nemocnicích jsme dotazník rozdali též oddělením se specifickým zaměřením - transfúzních, kardiologických, psychiatrických a onkologických.

Konkrétní zastoupení respondentů v jednotlivých nemocnicích:

1. Fakultní nemocnice Hradec Králové: 90 respondentů
2. Fakultní nemocnice Královské Vinohrady: 100 respondentů
3. Fakultní nemocnice Brno: 85 respondentů
4. Krajská nemocnice Liberec, a. s.: 85 respondentů
5. Orlickoústecká nemocnice: 55 respondentů
6. Klaudianova nemocnice Mladá Boleslav: 66 respondentů
7. Panochova nemocnice Turnov: 40 respondentů
8. Nemocnice Jablonec nad Nisou: 55 respondentů

Celkem bylo zařazeno do dotazníkového šetření 576 všeobecných sester. Respondenti byli do výběrového šetření vybráni náhodně. Svolení pro zahájení dotazníkového šetření jsme získali od hlavních sester z výše jmenovaných nemocnic

prostřednictvím písemné žádosti. Distribuci dotazníků jsme zajistili osobně či předáním přes mnou pověřenou osobu staniční sestře, která je následně rozdala sestrám pracujícím na příslušném oddělení. Před vlastním zahájením dotazníkového šetření jsme realizovali pilotáž. Oslovili jsme celkem 20 probandů. Tímto jsme si ověřili, zda je pro respondenty srozumitelná formulace otázek. Výsledky ukázaly, že není třeba otázky měnit. Otázky jsme tedy dále neupravovali. Distribuce dotazníků probíhala během dvou týdnů od druhé půlky října roku 2008. Analýza a vyhodnocování dotazníkového šetření probíhala v prosinci roku 2008.

4.2 Návratnost dotazníků

Dotazníkové šetření probíhalo na jednotlivých odděleních po dobu 14 dnů. Návratnost dotazníků byla uspokojivá. Z podaných 576 dotazníků se nám jich navrátilo 429. Z tohoto počtu jsme jich 12 vyřadili, neboť nám je vyplnily sestry, které již absolvovaly specializační vzdělávání. Podrobné údaje o návratnosti dotazníků uvádíme v tabulce 2.

Tabulka 2 - návratnost dotazníků

<u>město</u>	<u>oddělení</u>	<u>podané</u>	<u>vrácené</u>	<u>% vráceno</u>
Brno	interna	20	12	
	psychiatrie	10	8	
	onkologie	15	15	
	chirurgie	30	27	
	transfuzní	10	5	
		85	67	79 %
Hradec Králové	interna	20	19	
	psychiatrie	10	7	
	chirurgie	20	17	
	ARO	10	9	
	pediatrie	15	14	
	kardiochirurgie	15	14	
		90	80	89 %
Praha	interna	15	15	
	kardiologie	15	15	
	chirurgie	15	12	
	kardiochirurg.	15	8	
	ortopedie	15	4	
	pediatrie	15	10	
	transfuzní	10	5	
		100	69	69 %
Liberec	interna	15	12	
	kardiologie	15	9	
	chirurgie	15	9	
	ARO	10	8	
	pediatrie	15	13	
	psychiatrie	15	11	
		85	62	73 %
Jablonec nad Nisou	interna	15	9	
	chirurgie	15	9	
	pediatrie	15	9	
	chir.-JIP	10	4	
		55	31	56 %
Mladá Boleslav	interna	16	12	
	chirurgie	20	20	
	ortopedie	10	4	
	ARO	10	4	
	pediatrie	10	8	
		66	48	73 %
Turnov	interna	15	5	
	chirurgie	15	12	
	ARO	10	7	
		40	24	60%
Ústí nad Orlicí	interna	15	12	
	chirurgie	20	19	
	pediatrie	10	7	
	ARO	10	10	
		55	48	87 %
celkový počet:		576	429	

5. Analýza a interpretace výsledků dotazníkového šetření

Mezi výsledky dotazníkového šetření jsou zastoupeny odpovědi všeobecných sester z Fakultní nemocnice Hradec Králové, z Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, z Fakultní nemocnice Brno, z Krajské nemocnice Liberec, Orlickoústecké nemocnice, Klaudianovy nemocnice Mladá Boleslav, Panochovy nemocnice Turnov a nemocnice Jablonec nad Nisou.

Získané výsledky jsme zpracovávali odděleně v členění na jednotlivá oddělení jednotlivých nemocnic. Pro lepší přehlednost budeme uvádět souhrnné výsledky ze všech fakultních nemocnic a též z Krajské nemocnice Liberec, a. s. a budeme je porovnávat s výsledky okresních či městských nemocnic. U stěžejních otázek, vztahujících se k našim cílům či hypotézám, budeme s výsledky pracovat podrobněji a budeme porovnávat jednotlivé nemocnice.

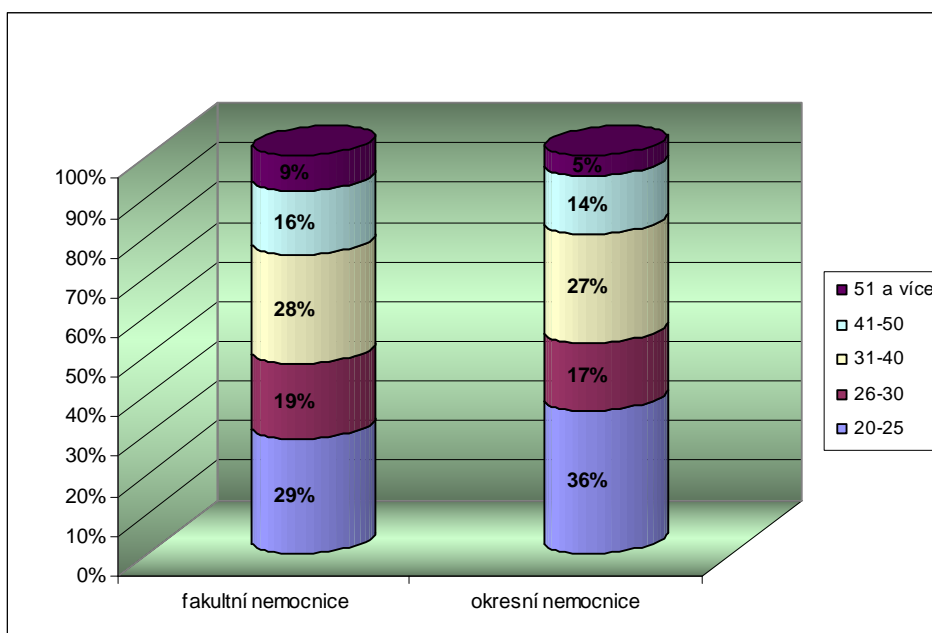
Chtěli bychom podotknout, že v tabulkách a grafech kategorie fakultní nemocnice zahrnuje výše zmíněné fakultní nemocnice a dále krajskou nemocnici Liberec. Kategorie okresní nemocnice zahrnuje rovněž městské nemocnice.

Pro větší přehlednost zpracováváme výsledky jednotlivých otázek do tabulek a doplňujeme je grafy.

5.1 Identifikační údaje respondentů

Tabulka 3 – Věk respondentů

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
26 - 30 let	52	19 %	26	17 %
20 - 25 let	80	29 %	55	36 %
31 - 40 let	77	28 %	42	27 %
41 - 50 let	45	16 %	22	14 %
51 let a více	24	9 %	8	5 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 1 - Věk respondentů

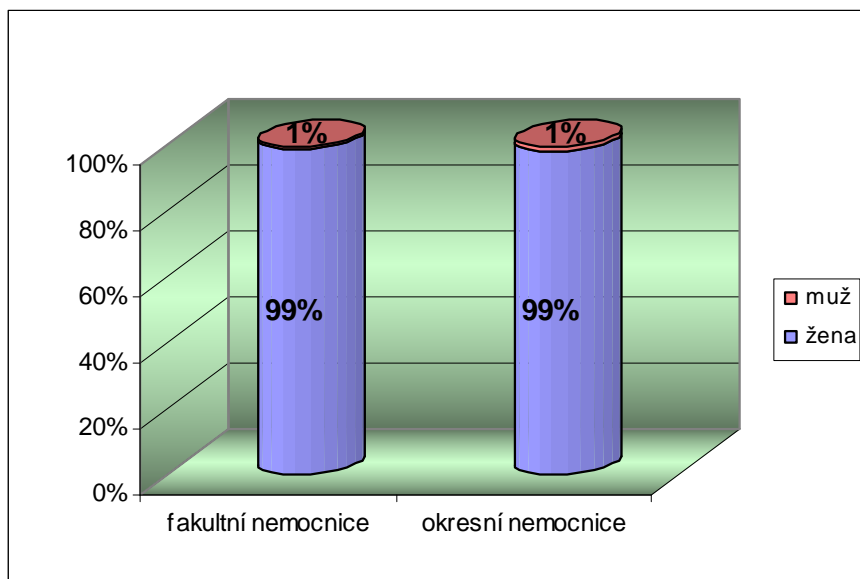
V prvním identifikačním znaku jsme zjišťovali věk respondentů. Výsledky jsou uvedeny v tabulce 3 a grafu 1.

Porovnáním a znázorněním procentuálního zastoupení zdravotnických pracovníků jednotlivých věkových kategorií vyplývá, že jsou přibližně stejného zastoupení u obou typů nemocnic.

Nejvíce respondentů spadá do věkové kategorie 20 – 25 let. Nejméně 51 a více.

Tabulka 4 – Pohlaví respondentů

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
žena	275	99 %	151	99 %
muž	3	1 %	2	1 %
celkem	278	100 %	153	100 %

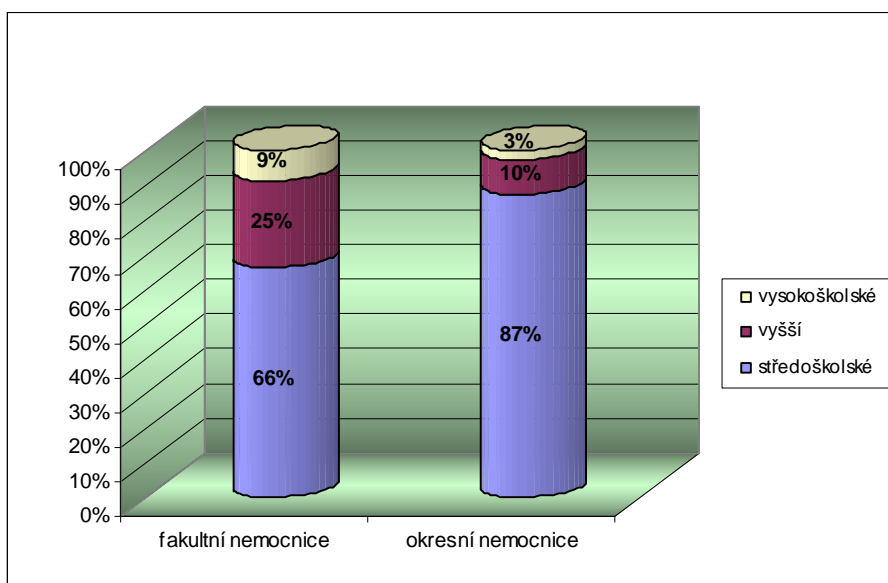

Graf 2 - Pohlaví respondentů

Ve zdravotnictví pracují stále v převážné většině ženy. Dotazník, jak je uvedeno v tabulce 4 a grafu 2, vyplňovaly z 99 % ženy.

Tabulka 5 - Dosažené vzdělání respondentů

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
středoškolské	183	66 %	134	87 %
vyšší	71	25 %	15	10 %
vysokoškolské	24	9 %	4	3 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 3 - Dosažené vzdělání respondentů

V dotazníkovém šetření jsme se zajímali též o dosažené vzdělání respondentů. Z grafu 3 a tabulky 5 je zřejmé, že ve fakultních nemocnicích je větší podíl zaměstnanců, kteří absolvovali vyšší odbornou zdravotnickou školu a s vysokoškolským vzděláním na rozdíl od okresních nemocnic, kde je větší procentuální podíl sester se středoškolským vzděláním. Většina respondentů (66 % z fakultních a 87 % z okresních) má středoškolské vzdělání.

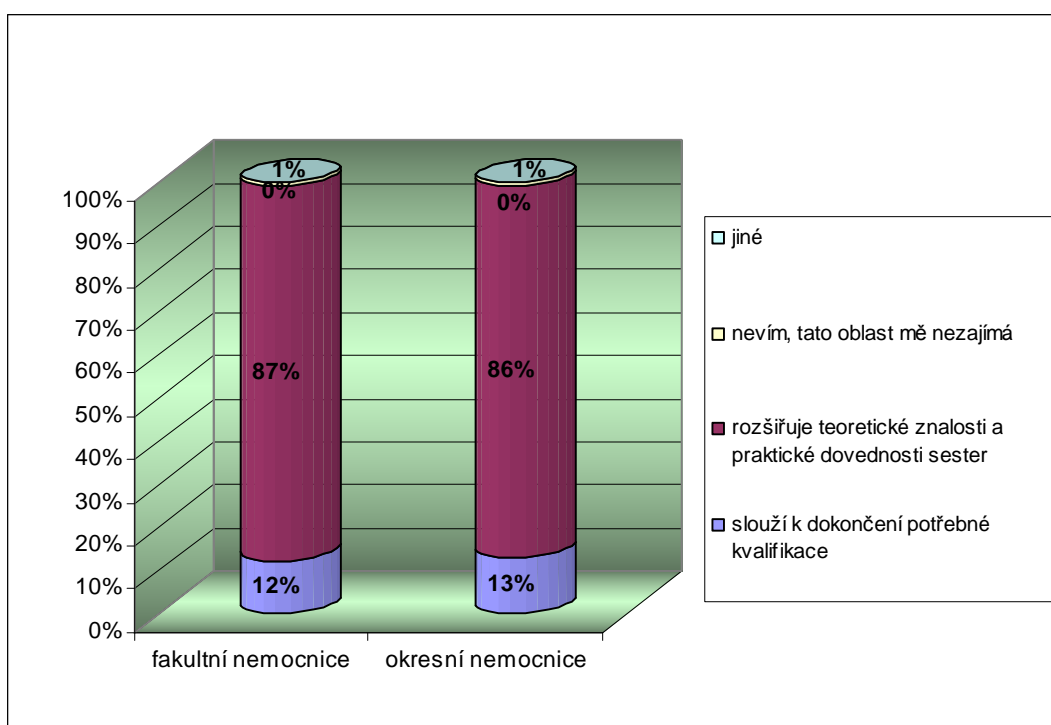
Další identifikační znak sloužil pro nás, pro rozčlenění dotazníků do skupin. Respondenti měli uvést, na jakém oddělení pracují.

5.2 Vlastní otázky

Otázka č. 1: Co si představujete pod pojmem specializační studium?

Tabulka 6 - Asociace k specializačnímu studiu

Odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat.čet.	absol. čet.	relat. čet.
slouží k dokončení potřebné kvalifikace	35	12 %	21	13 %
rozšiřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti sester	246	87 %	133	86 %
nevím, tato oblast mě nezajímá	2	1 %	1	1 %
Jiné	0	0 %	0	0 %
Celkem	283	100 %	155	100 %

Graf 4 - Asociace k specializačnímu studiu

První otázka sloužila ke krátkému zamyšlení se nad specializačním vzděláním jako takovém – k čemu slouží a ke zjištění, k čemu je zejména potřebné.

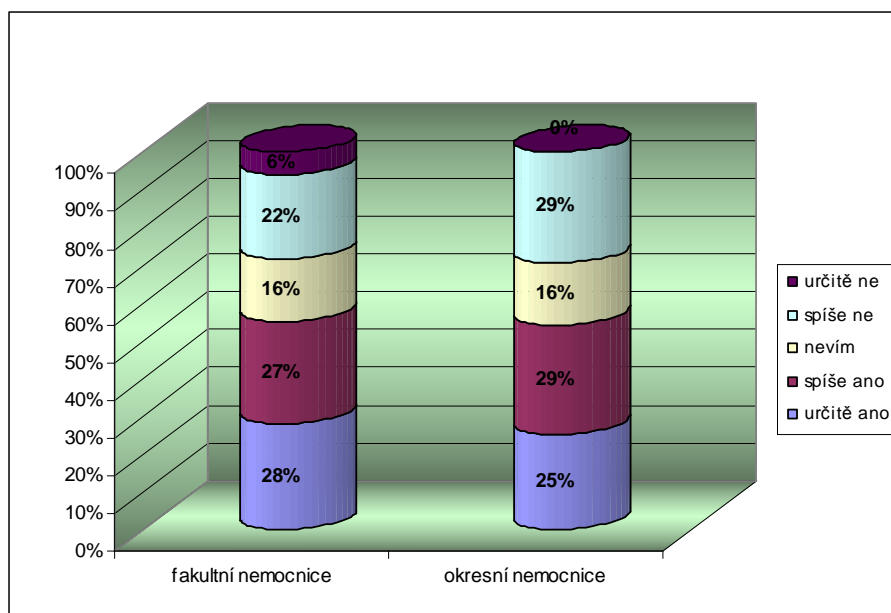
Jak uvádí tabulka 6 a graf 4, nejvíce respondentů z fakultních a okresních nemocnic uvádí, že si pod pojmem specializační studium představí studium, které

rozšiřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti sester. Malá část respondentů specializační studium pojí se studiem, které slouží k dokončení potřebné kvalifikace. Několik respondentů označilo první i druhou odpověď.

Otázka č. 2: Přemýšlíte o dalším vzdělávání v oboru?

Tabulka 7 - Přemýšlení o dalším vzdělávání

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.
určitě ano	78	28 %	39	25 %
spíše ano	76	27 %	44	29 %
nevím	45	16 %	25	16 %
spíše ne	62	22 %	45	29 %
určitě ne	17	6 %	0	0 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 5 - Přemýšlení o dalším vzdělávání

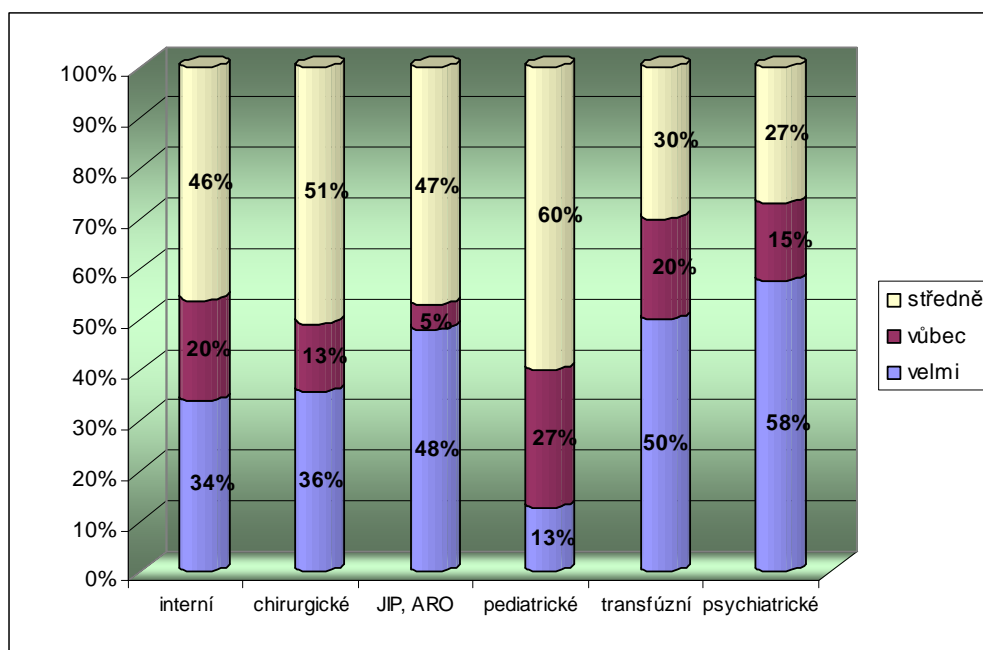
V další otázce jsme se ptali, zda respondenti přemýšlí o dalším vzdělávání. Výsledky ukazuje tabulka 7 a graf 5. Procentuální zastoupení bylo u všech odpovědí, kromě odpovědi „určitě ne“ podobné, bez větších odchylek. Součet kladných odpovědí nad zápornými převažuje. Většina respondentů tedy přemýšlí o dalším vzdělávání, což nás příjemně překvapilo. Tuto variantu zvolili respondenti zřejmě proto, protože si

uvědomují, že je důležité, aby si sestry neustále rozšiřovaly své vědomosti a nejlepším způsobem, jak toho dosáhnout, je specializační vzdělávání. Tyto odpovědi jsou však silně hypotetické, neboť sestry mohou přemýšlet a chtít se dále vzdělávat, ale určité osobní důvody (např. péče o malé děti) jim to z časového důvodu nedovolí.

Otázka č. 3: Do jaké míry by vás lákalo absolvovat specializační studium?

Tabulka 8 - Míra zájmu o specializační studium

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.
velmi	112	40 %	47	32 %
středně	124	45 %	80	52 %
vůbec	42	15 %	25	16 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 6 - Míra zájmu o specializační studium

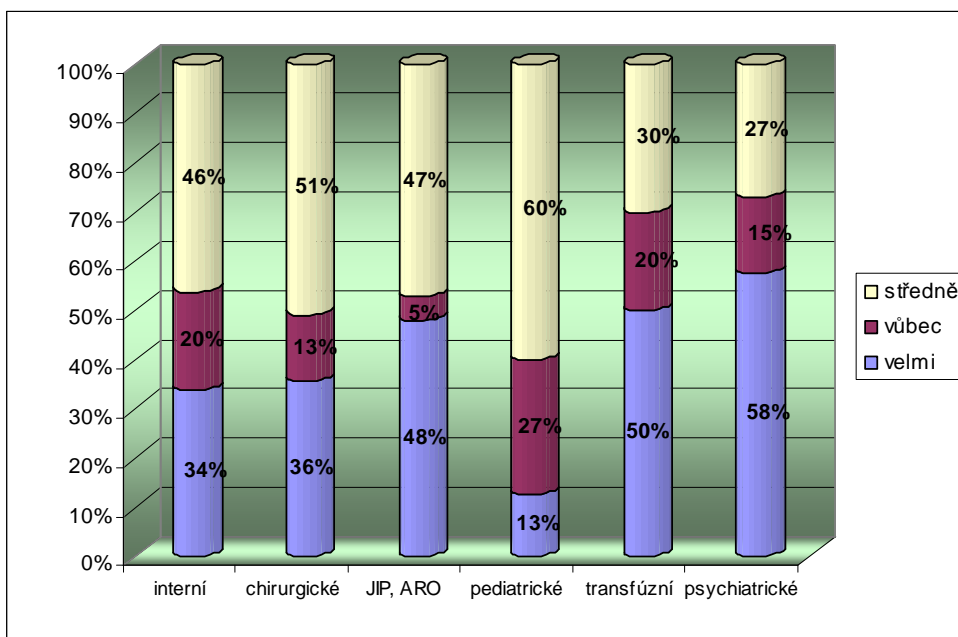
Na otázku č. 2 navazuje otázka č. 3, kde zjišťujeme míru zájmu o specializační vzdělávání. Nejvíce respondentů láká absolvovat specializační studium středně. Z fakultních nemocnic tuto odpověď uvedlo 45 % respondentů, z okresních nemocnic 52 %. Znázorňuje to tabulka 8 a graf 6. Velmi láká specializační studium 40 %

respondentů z fakultních nemocnic a 32 % z okresních nemocnic. Z těchto výsledků je patrné, že se více zajímají o další studium respondenti z fakultních nemocnic než z okresních. Toto zjištění nás nepřekvapuje, neboť se předpokládá, že se ve fakultních nemocnicích se nachází více specializovaných oddělení, kde se provádějí specializovanější ošetrovatelské výkony a postupy. Zvýšení kvalifikačního stupně vzdělání je proto přínosné a mnohdy zaměstnavatelem požadované. Jen velmi malý počet respondentů neláká studium vůbec.

Zjištění míry zájmu o specializační vzdělávání je pro nás stěžejní. Vztahuje se totiž k našemu prvnímu cíli, který jsme si v bakalářské práci vytyčili. Odpovědi jsme proto ještě rozebrali z druhého úhlu pohledu – dle jednotlivých oddělení všech nemocnic. Domníváme se, že toto rozdělení nám přinese konkrétnější výsledky. Dané výsledky jsou uvedeny v tabulce 9 a grafu 7.

Tabulka 9 - Míra zájmu o specializační studium z hlediska jednotlivých oddělení

odpověď	velmi		vůbec		středně		celkem respondentů
	Absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.	
interní	39	34 %	22	20 %	53	46 %	114
chirurgické	45	36 %	17	13 %	65	51 %	127
JIP, ARO	49	48 %	5	5 %	48	47 %	102
pediatrické	7	13 %	15	27 %	33	60 %	55
transfúzní	5	50 %	2	20 %	3	30 %	10
psychiatrické	15	58 %	4	15 %	7	27 %	26

Graf 7 - Míra zájmu o specializační studium respondentů jednotlivých oddělení

Odpověď „velmi“ označilo 58 % respondentů z psychiatrie, 50 % z transfúzního oddělení, 48 % z oddělení JIP a ARO, 36 % z chirurgického oddělení, 34 % z interního oddělení a 13 % respondentů z pediatrie.

Vůbec neláká specializační studium 27 % respondentů z pediatrie, 20 % z transfúzního oddělení, 20 % z interního oddělení, 15 % z psychiatrie, 13 % z chirurgického oddělení a 5 % z JIP a ARO.

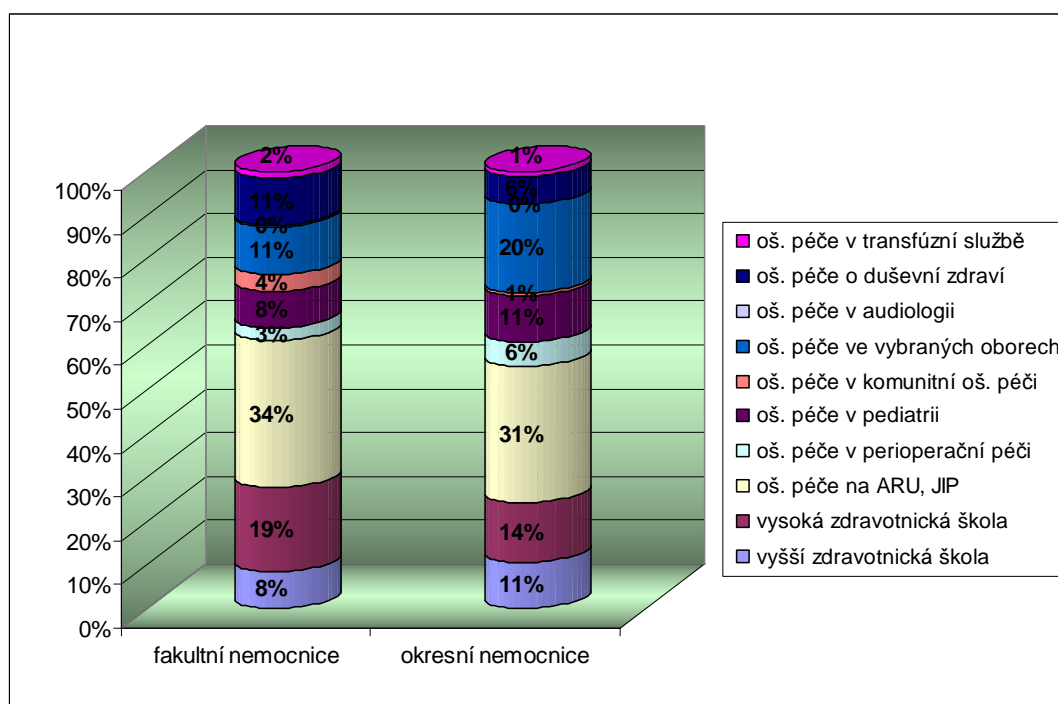
Středně láká specializační studium 60 % respondentů z pediatrie, 51 % z chirurgického oddělení, 47 % respondentů z JIP a ARO, 46 % z interního, 30 % z transfúzního a 27 % z psychiatrie.

Z této analýzy vyplývá, že největší zájem o specializační studium projevily sestry z psychiatrie a transfúzního oddělení. Při sečtení odpovědí „velmi“ a „středně“ se však dostává do popředí jednotka intenzivní péče (dále jen JIP) a anesteziologicko resuscitační oddělení (dále jen ARO), kde je specializace velmi žádaná. Tato odpověď nás nepřekvapila. Oddělení psychiatrie a transfúzní jsou velmi specifická, a jejich specializace je mnohdy zaměstnavatelem žádaná. Specializace na práci na JIP a ARO je též často u všeobecných sester nezbytná a vyhledávaná.

Otázka č. 4: Jakému studiu byste raději dal/a přednost

Tabulka 10 - Výběr studia

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
vyšší odborná zdravotnická škola	26	8 %	17	11 %
vysoká zdravotnická škola	59	19 %	22	14 %
oš. péče na ARO, JIP	104	34 %	50	31 %
oš. péče v perioperační péči	9	3 %	9	6 %
oš. péče v pediatrii	25	8 %	17	11 %
oš. péče v komunitní oš. péči	12	4 %	1	1 %
oš. péče ve vybraných oborech	34	11 %	33	20 %
oš. péče v audiologii	1	0 %	0	0 %
oš. péče o duševní zdraví	33	11 %	10	6 %
oš. péče v transfúzní službě	5	2 %	2	1 %
Celkem	308	100 %	161	100 %

Graf 8 - Výběr studia

Z uvedené tabulky 10 a grafu 8 vyplývá, že by většina respondentů dala přednost specializačnímu studiu. Kvalifikační studium na VOŠZ či VŠ by si zvolilo pouze 27 % respondentů z fakultních nemocnic a 25 % respondentů z okresních nemocnic.

V této otázce jsme v nabízených odpovědích uváděli konkrétní obory specializačního vzdělávání. Bylo to záměrné, abychom rovněž zmapovali o jaké obory specializačního studia je největší zájem. Největší procentuální zastoupení, jak jsme očekávali, získala ošetrovatelská péče na ARO, JIP. Tuto variantu označilo 34 % respondentů z fakultních nemocnic a 31 % z okresních nemocnic. Druhé místo obsadila u obou typů nemocnic ošetrovatelská péče ve vybraných oborech. Do tohoto oboru spadá poměrně široká nabídka zaměření specializačního studia (např. péče o pacienty s onkologickým onemocněním, s diabetem mellitem, s kardiovaskulárním onemocněním, s chronickým plicním onemocněním, s onemocněním zažívacího traktu, s infekčním onemocněním, s alergickým a imunodeficitním onemocněním, s dermatovenerologickým onemocněním, s neurologickým onemocněním). Vysoké procentuální zastoupení specializačního studia ve vybraných oborech není tedy zarážející. Stejně procento (11 %) ve výběru specializačního studia získala u respondentů z fakultních nemocnic ošetrovatelská péče o duševní zdraví. Třetí nejčastější odpověď zaujímá u respondentů z fakultních nemocnic ošetrovatelská péče v pediatrii, u respondentů z okresních nemocnic ošetrovatelská péče o duševní zdraví. Nejméně respondentů by upřednostnilo při jejich výběru ošetrovatelskou péči v komunitní péči, v perioperační péči, v transfuzní péči a v audiologii.

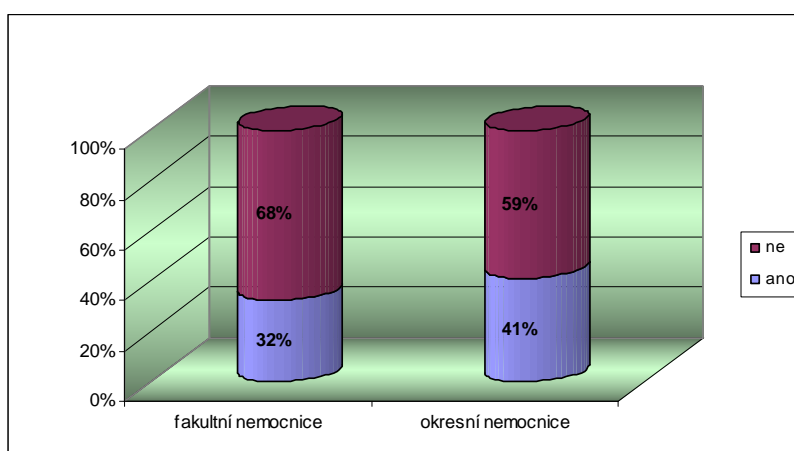
V této otázce označilo několik respondentů více nabízených možností.

U této otázky bychom chtěli podotknout, že v únoru roku 2010 došlo k velkým změnám v specializačních oborech. Řada z nich ubyla a tři obory nově vznikly. O jaké změny se konkrétně jedná, uvádíme v teoretické části a v příloze A. Dotazníkové šetření bylo realizováno v roce 2008, a proto jsou nyní dané výsledky méně objektivní a použitelné. Časové důvody nám neumožnily provést dotazníkové šetření znovu.

Otázka č. 5: Zajímal/a jste se o bližší informace a podmínky ohledně specializačního studia?

Tabulka 11 - Zájem o bližší informace a podmínky ve specializačním vzdělání

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
ne	188	68 %	90	59 %
ano	90	32 %	63	41 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 9 - Zájem o bližší informace a podmínky ve specializačním vzdělání

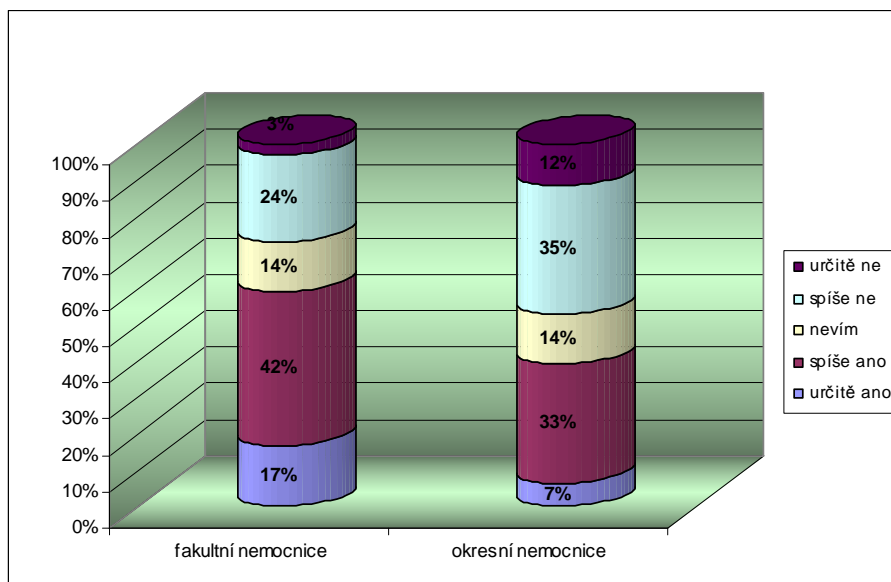
Respondentů jsme se také zeptali, zda vyhledávají bližší informace o specializačním vzdělání. Poněkud překvapivé bylo zjištění, jak uvádí tabulka 11 a graf 9, že se většina respondentů o specializační studium nezajímá. Takto odpovědělo 68 % sester z fakultních nemocnic, 59 % z okresních nemocnic. Respondenty, kteří odpovídali kladně, jsme požádali, aby uvedli, z jakých zdrojů nejvíce získávali informace. Většina respondentů hledala bližší informace z internetu, odborných časopisů, od kolegyň, od vrchní či staniční sestry.

Považujeme za chybu, že se sestry tak málo zajímají o specializační vzdělávání. Nejspíše to plyne z jeho náročnosti a celkového pracovního zatížení sester. Velký vliv hraje u sester při zájmu o specializační vzdělávání a tedy hledání bližších informací, vrchní sestra, která vyžaduje u svých zaměstnanců specializační vzdělávání a příslušné oddělení, jeho náročnost a specifika, na kterém dané sestry pracují.

Otázka č. 6: Můžete o sobě tvrdit, že máte dostatek informací o nabídce oborů specializačního vzdělávání a alespoň částečné povědomí o tom, jak specializační studium probíhá?

Tabulka 12 - Znalost oborů a průběhu specializačního vzdělávání

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
určitě ano	47	17 %	10	7 %
spíše ano	118	42 %	50	33 %
nevím	38	14 %	21	14 %
spíše ne	66	24 %	54	35 %
určitě ne	9	3 %	18	12 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 10 - Znalost oborů a průběhu specializačního vzdělávání

V současné době existuje široká nabídka oborů specializačního studia. U respondentů jsme zjišťovali, zda mají dostatek informací o existujících oborech a zda mají představu o tom, jak specializační studium probíhá.

Porovnáním výsledků v obou hlavních skupinách je na první pohled vidět rozdíl v informovanosti o nabídce oborů specializačního studia a povědomí o průběhu studia. Tabulka 12 a graf 10 nám ukazuje, že nejvíce respondentů z fakultních nemocnic (42 %) odpovědělo spíše ano, v okresních nemocnicích naopak zvolilo relativně nejvíce

respondentů (35 %) odpověď „spíše ne“. Domníváme se, že toto zjištění plyne z vyššího zájmu o specializační studium u sester ve fakultních nemocnicích, kde se sestry více zajímají o další studium, o jednotlivé obory a mají větší povědomí o průběhu studia než sestry z okresních nemocnic.

Otázka č. 7: Jaké by byly pro Vás největší překážky ve studiu?

- a) časová tíseň*
- b) náročnost studia*
- c) finanční stránka*
- d) strach z nedokončení studia*
- e) jiné (uved'te)*

U této otázky byly vypsány čtyři důvody, které jsme pokládali za hlavní překážky bránící ve studiu: časová tíseň, náročnost studia, finanční stránka, strach z nedokončení studia. Zároveň jsme dali respondentům možnost vyjádřit vlastními slovy jiné důvody. Žádali jsme respondenty, aby seřadili čtyři uvedené důvody podle míry jejich vlivu na rozhodování. Číslem jedna měli označit největší překážku, číslem 5 nejmenší, a to tak, aby každé číslo použili pouze jednou. Někteří respondenti však označili stejným číslem více překážek. Výsledky jsme proto zhodnotili na základě součtů jednotlivých čísel u každé možnosti odpovědi zvlášť. Nejnížší hodnota součtu poté znamenala, že tato odpověď představuje nejpádňější důvod. Nejvyšší hodnota součtu naopak představovala nejmenší překážku. Dospěli jsem tím k těmto závěrům:

Odpovědi respondentů z fakultních a okresních nemocnic se ve výsledném vyhodnocení shodovaly. Největší překážkou by byla pro respondenty časová tíseň, menší překážkou náročnost studia, následovala finanční stránka a nejmenší překážkou by byl strach z nedokončení studia.

Nejvíce volená odpověď „časová tíseň“ nás nepřekvapuje, protože studium při zaměstnání je velmi náročné. Ne každý dokáže skloubit pracovní, studijní a osobní život, tak, aby mu vše vycházelo a nezažíval velké vyčerpání.

Otázka č. 8: Zamyslete se prosím nad důvody, pro které byste se rozhodla studovat.

- a) lepší finanční ohodnocení*
- b) větší uplatnění na trhu práce*
- c) vyšší sociální postavení*
- d) vlastní upokojení, seberealizace*
- e) získání potřebných kreditů*
- f) jiné (uved'te)*

Tato otázka byla formulována obdobným způsobem jako předchozí otázka. Respondenti měli uvést pořadí důvodů, pro které by se rozhodli studovat od nejpádňějších po nejméně podstatné. Nabízených odpovědí bylo celkem pět: lepší finanční ohodnocení, větší uplatnění na trhu práce, vyšší sociální postavení, vlastní uspokojení, seberealizace a získání potřebných kreditů.

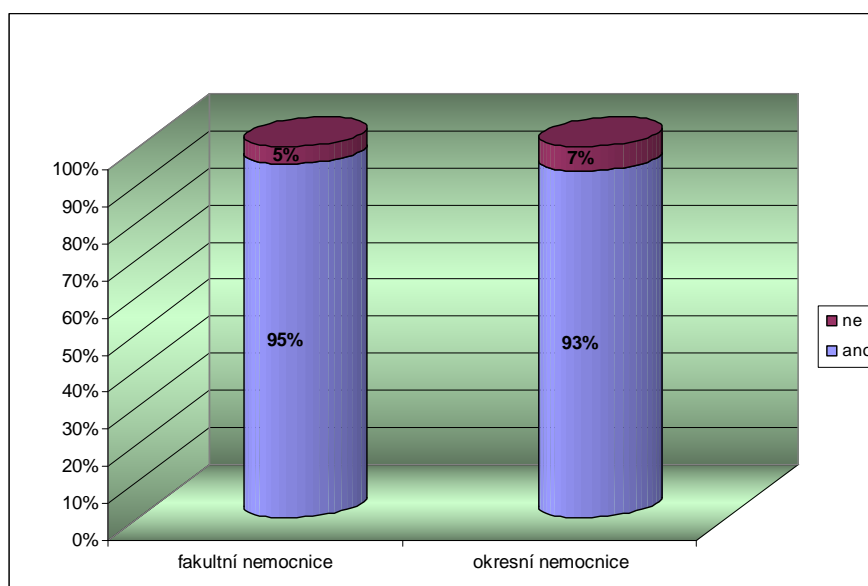
Nejvíce respondentů z fakultních nemocnic označilo za nejpádňější důvod lepší finanční ohodnocení, následovalo vlastní uspokojení, seberealizace, dále větší uplatnění na trhu práce, méně podstatným důvodem bylo vyšší sociální postavení a nejmenším důvodem získání potřebných kreditů. Většina respondentů okresních nemocnic odpovídala v tomto pořadí: největším důvodem bylo rovněž lepší finanční ohodnocení, dále bylo označeno větší uplatnění na trhu práce, následovalo vlastní uspokojení, seberealizace, menším důvodem bylo vyšší sociální postavení a nejmenším získání potřebných kreditů.

U těchto odpovědí nás trochu udivilo, že nejmenším důvodem, proč by se sestry rozhodly studovat, by bylo získání potřebných kreditů. Po vystudování specializačního studia sestry získají nemalý počet kreditů a nemusí tak chodit několik let na odborné semináře. Očekávali bychom tedy, že tento motiv bude jedním z nejdůležitějších.

Otázka č. 9: Umožňuje Vám zaměstnavatel studovat během Vašeho pracovního poměru?

Tabulka 13 - Umožnění studia zaměstnavatelem

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
ano	265	95 %	143	93 %
ne	13	5 %	10	7 %
celkem	278	100 %	153	100 %

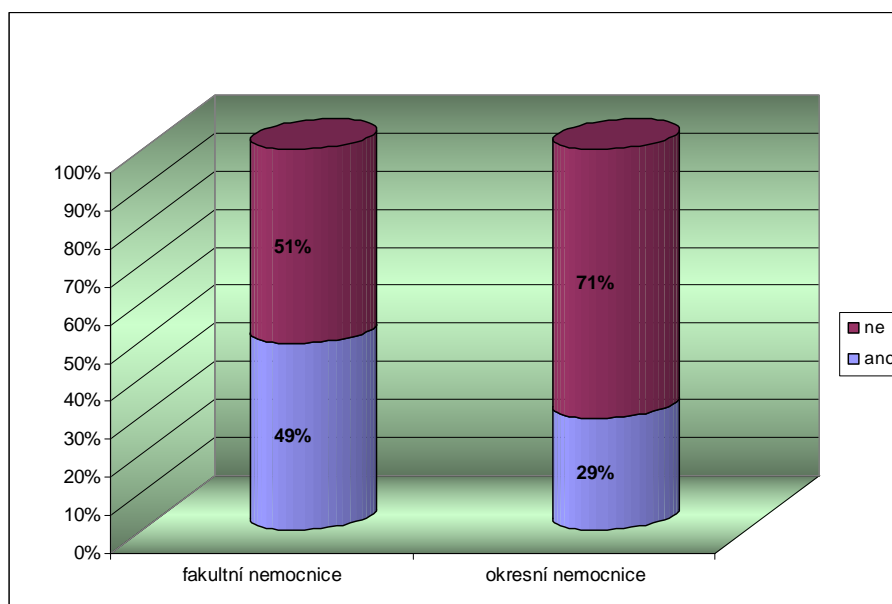
Graf 11 - Umožnění studia zaměstnavatelem

Tato otázka je dost podstatná, neboť pokud zjišťujeme zájem všeobecných sester o specializační vzdělávání, musí mít sestry vhodné podmínky a hlavně svolení od zaměstnavatele ke vzdělávání. Téměř všichni respondenti uvedli, že jim zaměstnavatel umožňuje dále studovat. Ve fakultních nemocnicích to uvedlo 95 % respondentů, v okresních nemocnicích umožňuje zaměstnavatel studovat 93 % respondentům. Zbylým respondentům není studium zřejmě umožněno. Tyto výsledky uvádí tabulka 13 a graf 11. S těmito výsledky jsme velmi spokojeni. Ukazuje to na důležitost mít vzdělané sestry a ochotu umožnit sestřám co nejlepší podmínky ke studiu.

Otázka č. 10: Vyžaduje po Vás zaměstnavatel vyšší vzdělání?

Tabulka 14 - Vyžadování studia po respondentech zaměstnavatelem

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
ano	136	49 %	45	29 %
ne	142	51 %	108	71 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 12 - Vyžadování studia po respondentech zaměstnavatelem

Tabulka 14 a graf 12 přináší odpověď na otázku, zda zaměstnavatel vyžaduje po respondentech vyšší vzdělání. Ve fakultních nemocnicích po 49 % respondentů zaměstnavatel vyžaduje vyšší vzdělání, u 51 % respondentů není vyžadované další studium. Výsledky jsou téměř vyrovnané.

V okresních nemocnicích bylo procentuální zastoupení odlišné. Po 71 % respondentů zaměstnavatel nevyžaduje další vzdělávání, u 29 % ano.

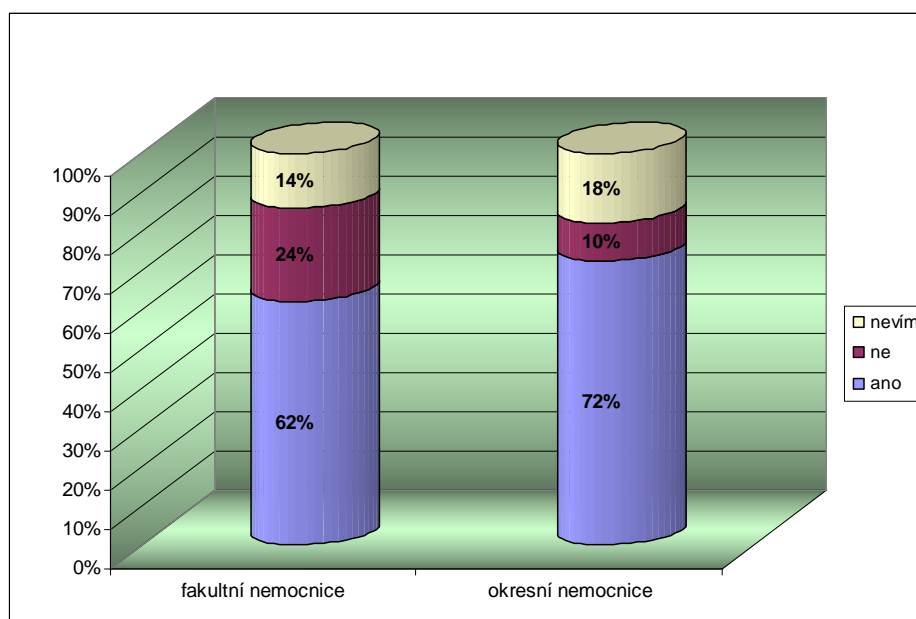
Tento rozdíl bylo možné očekávat, neboť ve větších, tedy fakultních nemocnicích je obvykle velký počet specializovaných oddělení, kde je specializační vzdělávání nezbytností. Ve fakultních nemocnicích též nacházíme i oddělení se

specifickým zaměřením, kde je po sestřách vyžadováno další vzdělání, oproti okresním nemocnicím.

Otázka č. 11: Jaký máte názor na zvyšující se nároky na teoretické znalosti sester? Myslíte si, že je specializační vzdělávání či kvalifikační studium na VOŠZ či VŠ důležité?

Tabulka 15 – Důležitost specializačního vzdělávání

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
ne	66	24 %	15	10 %
ano	173	62 %	111	72 %
nevím	39	14 %	27	18 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 13 – Důležitost specializačního vzdělávání

Ve fakultních nemocnicích zastává názor, že specializační či kvalifikační studium na VOŠZ či VŠ není důležité 24 % respondentů. 62 % tvrdí, že další studium důležité je, 14 % respondentů neví. Tyto výsledky uvádí tabulka 15 a graf 13.

V okresních nemocnicích si myslí 10 % respondentů, že není další studium důležité, většina respondentů, přesněji 72 % tuto domněnku vyvrací, 18 % neví.

Z uvedených odpovědí vyplývá, že nadměrná část respondentů pokládá specializační studium za důležité.

U této otázky jsme respondenty prosili, aby svůj názor rozvedly svými vlastními slovy. Uvádíme příklady vlastních odpovědí respondentů:

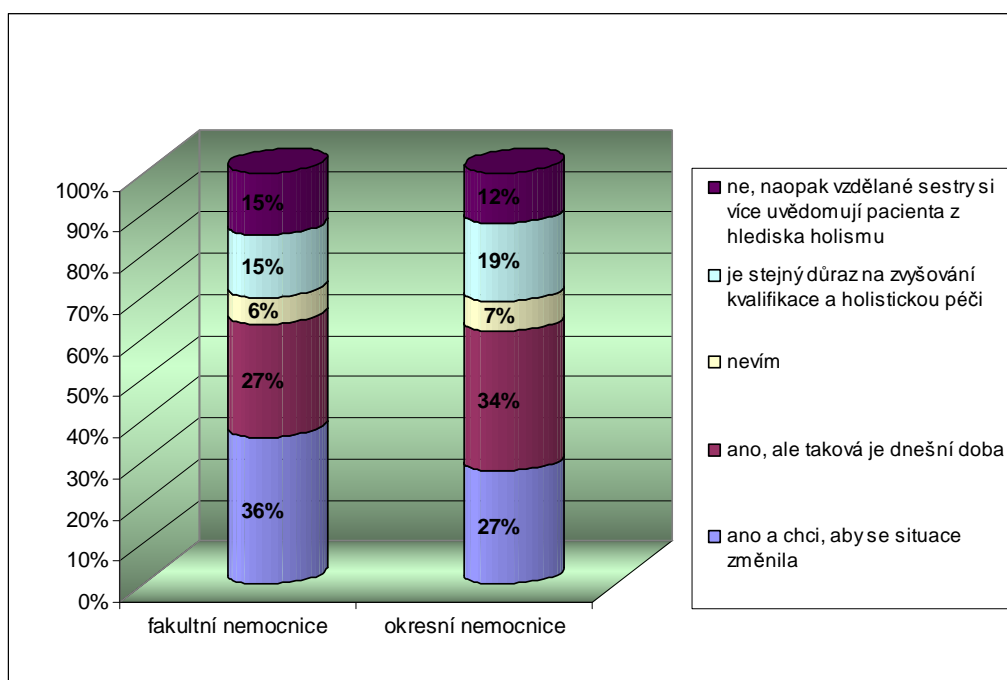
- *„Rozhodně je dobré, když každý na sobě pracuje a snaží se o seberealizaci, v každém oboru jde vědecký pokrok dopředu a je potřeba se mu přizpůsobovat a tudíž je dobré neustálé studium. Přijde mi, že v ČR je trend učit všeobecné sestry více medicínských věcí.“*
- *„Sestry získají studiem větší možnost uplatnění v oboru, lepší komunikaci s odborným personálem, větší možnost zaměstnání.“*
- *„I přes veškeré studijní možnosti se situace ve zdravotnictví nezlepší, sestry nebudou doceněny.“*
- *„Medicína jde dopředu a tak tomu odpovídá zvyšující se nárok na sestry. Mělo by se ale vyrovnat množství teorie s praxí.“*
- *„Sestra je přínosem na oddělení, je-li zručná i vzdělaná.“*
- *„Získávají větší rozhled, osobní uspokojení.“*
- *„Vzdělání je důležité, ale mělo by být lépe finančně ohodnoceno.“*
- *„Studium je velmi důležité vzhledem k požadavkům na vzdělání sester ve státech EU a možnosti získat zde tedy práci.“*
- *„Na vyšších i vysokých školách se učí prakticky to samé, co se učilo na střední škole.“*
- *„Podle mě je však důležité jen specializační, absolventi kvalifikačního studia nenacházejí uplatnění ani finanční výhodu.“*
- *„Studium je dobré, pro sestry ale chybí motivace, dostupnost.“*
- *„Je dobré pro zdokonalování profesionálního přístupu, novým postupům, technologii.“*

V těchto odpovědích můžeme vidět názory na klady i záporny dalšího vzdělávání sester. Potěšilo nás, že převážná část dotazovaných sester hodnotí studium pozitivně.

Otázka č. 12: Nemáte pocit, že je v dnešní době kladen větší důraz na zvyšování stupně vzdělání sester než na podstatu jejich profese, která je dána filosofií holismu?

Tabulka 16 - Zvyšování stupně vzdělání sester versus podstata profese

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
ano a chci, aby se situace změnila	99	36 %	42	27 %
ano, ale taková je dnešní doba	76	27 %	52	34 %
Nevím	18	6 %	11	7 %
je stejný důraz na zvyšování kvalifikace a holistickou péči	42	15 %	29	19 %
ne, naopak vzdělané sestry si více uvědomují pacienta z hlediska holismu	42	15 %	19	12 %
Celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 14 - Zvyšování stupně vzdělání sester versus podstata profese

Touto otázkou jsme chtěli docílit zamyšlení, zda se v současné době neklade větší důraz na zvyšování stupně vzdělání sester než na podstatu jejich profese, která vychází z filosofie holismu.

V tabulce 16 a grafu 14 si můžeme povšimnout překvapivého zjištění. Pouze nízké procento respondentů označilo, že naopak vzdělané sestry přistupují k pacientům více z hlediska holismu. Takto odpovědělo 15 % sester z fakultních a 19 % sester z okresních nemocnic. Tato málo zvolená odpověď nás zklamala, neboť podle našeho názoru, by takto měla odpovídat většina sester. Domníváme se, že teď, v 21. století nastala revoluce ve zdravotnictví, kdy je kladen velký důraz na holismus a zároveň na vysoké vzdělání všeobecných sester. Dobrá sestra je taková sestra, která má velkou empatii a zároveň velké vzdělání.

Většině respondentů připadá (27 % z fakultních nemocnic a 34 % z okresních nemocnic), že je kladen větší důraz na zvyšování stupně vzdělání sester a uniká podstata profese. Rovněž velké procento respondentů s výše jmenovaným výrokiem souhlasí a chce, aby se situace změnila.

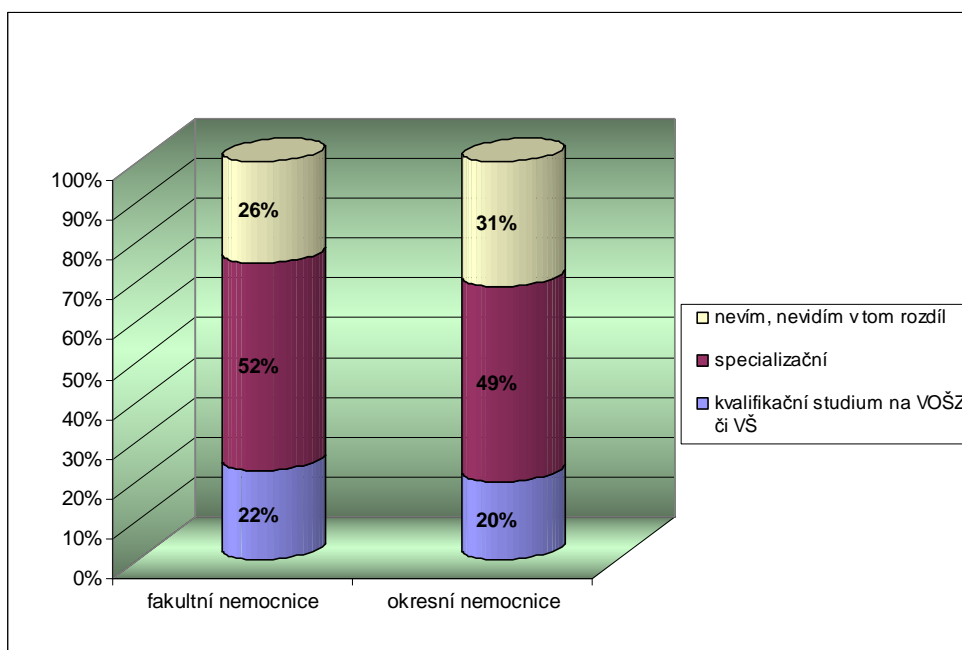
V dnešní době se po sestrách vyžadují hlubší teoretické znalosti. Péče o pacienty je však realizována formou ošetrovatelského procesu, díky kterému je každý pacient chápán jako individuální bytost s jeho vlastními bio – psycho – sociálními a spirituálními potřebami.

Domníváme se, že je kladen stejný důraz na dosahování vyššího stupně vzdělání sester jako na holistický přístup k pacientům, a že vysokoškolsky vzdělané sestry si pacienta více uvědomují z hlediska holismu.

Otázka č. 13: Jaký typ vzdělávání pokládáte za důležitější?

Tabulka 17 - Jaký typ studia pokládají respondenti za důležitější

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	Absol. čet.	relat. čet.
kvalifikační studium na VOŠZ či VŠ	62	22 %	30	20 %
specializační	145	52 %	75	49 %
nevím, nevidím v tom rozdíl	71	26 %	48	31 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 15 - Jaký typ studia pokládají respondenti za důležitější

Otázka č. 13 byla pro nás stěžejní. Vztahovala se totiž k naší první hypotéze. Jak vidíme v tabulce 17 a grafu 15, většina respondentů z fakultních i okresních nemocnic pokládá za důležitější specializační studium než kvalifikační studium na VOŠZ či VŠ. Kvalifikační studium pokládá za důležitější pouze čtvrtina respondentů. Téměř třetina respondentů je bez názoru a nevidí mezi specializačním studiem a kvalifikačním studiem na VOŠZ či VŠ rozdíl. Toto zjištění nás udivuje, neboť mezi těmito typy studia jsou značné rozdíly.

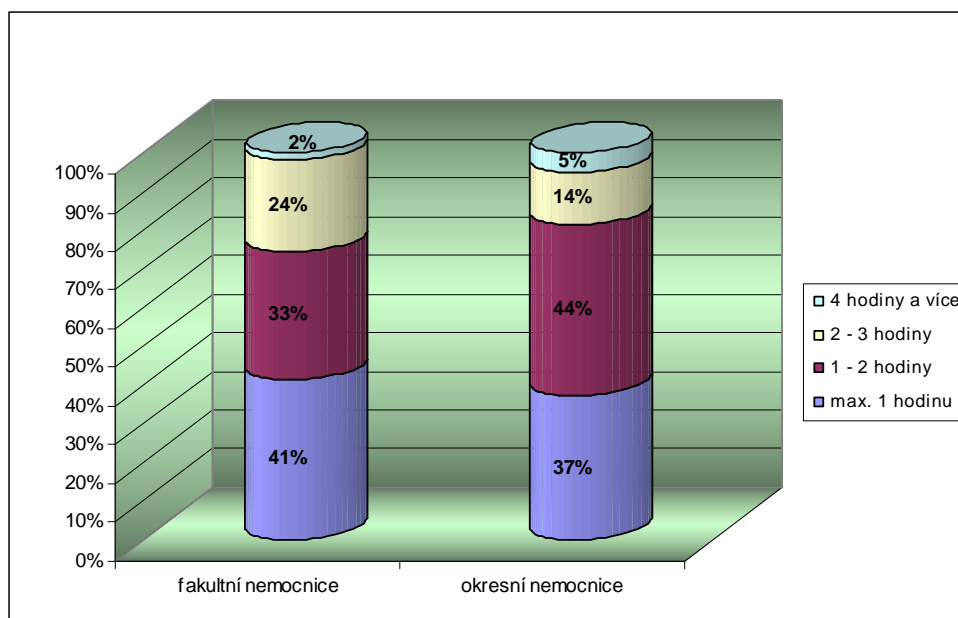
Otázka č. 14: V jakém oboru byste se nejraději specializovala?

Tato otázka byla otevřená. Nejvíce respondentů (konkrétně 132) odpovědělo „v anesteziologicko resuscitační intenzivní péči“ (dále jen ARIP), na druhém místě zvolili respondenti chirurgii (60 odpovědí), dále pediatrii, internu, kardiologii, gynekologii a porodnictví, psychiatrii, transfúzní a diabetologii. Většina respondentů uváděla obor, ve kterém pracuje. Jednoznačně však převládala odpověď „ARIP“.

Otázka č. 15: Kolik času byste byl/a ochoten/na obětovat při dojíždění kvůli studiu?

Tabulka 18 - Časový interval při dojíždění

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol. čet.	relat. čet.	absol. čet.	relat. čet.
max. 1 hodinu	111	41 %	57	37 %
1 - 2 hodiny	91	33 %	67	44 %
2 - 3 hodiny	64	24 %	21	14 %
4 hodiny a více	5	2 %	8	5 %
celkem	271	100 %	153	100 %

Graf 16 - Časový interval při dojíždění

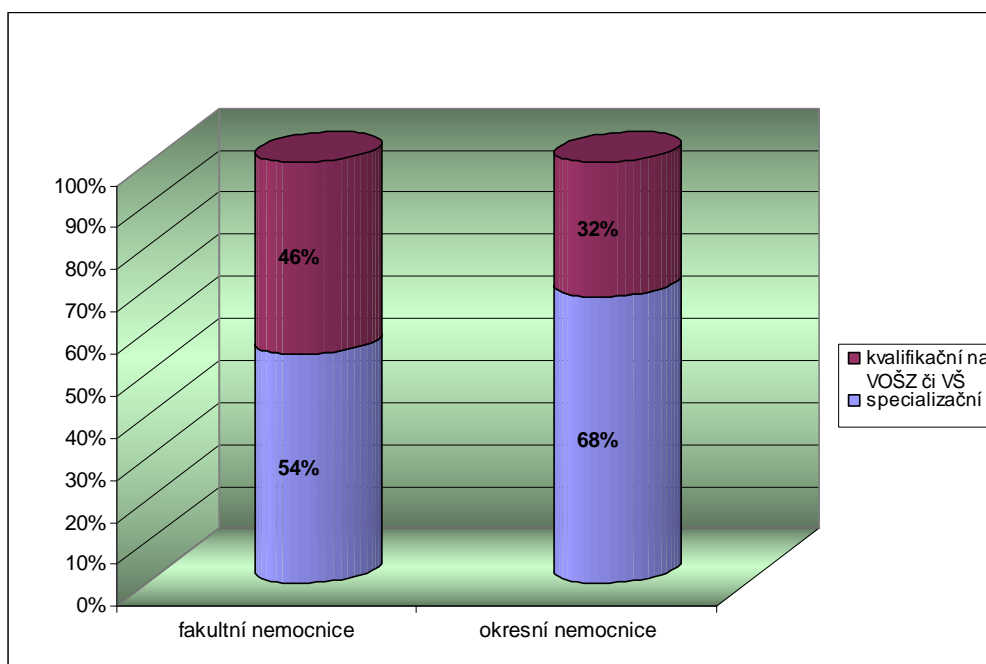
Na otázku, kolik času by byli respondenti ochotni obětovat při dojíždění za studiem, odpovědělo nejvíce respondentů (44 %) z okresních nemocnic 1 – 2 hodiny, ve fakultních nemocnicích by nejvíce respondentů (33 %) bylo ochotno dojíždět maximálně 1 hodinu. Pouze málo lidí by bylo ochotno strávit při dojíždění více jak 2 hodiny. Dané výsledky jsou doloženy v tabulce 18 a grafu 16.

Z tohoto zjištění je jasně vidět, že sestry by nerady ztrácely hodně času dojížděním kvůli studiu a že je jim jejich čas cenný.

Otázka č. 16: Který typ studia se domníváte, že Vám zajistí lepší pozici a prestiž ve společnosti?

Tabulka 19 - Druh studia, který zajistí lepší pozici a prestiž ve společnosti

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.
specializační	151	54 %	104	68 %
kvalifikační na VOŠZ či VŠ	127	46 %	49	32 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 17 - Druh studia, který zajistí lepší pozici a prestiž ve společnosti

54 % respondentů z fakultních nemocnic tvrdí, že lepší pozici a prestiž ve společnosti zajistí specializační studium, 46 % odpovědělo kvalifikační studium na VOŠZ či VŠ.

V okresních nemocnicích se domnívá 68 % respondentů, že jim lepší pozici a prestiž ve společnosti zajistí specializační studium, 32 % označilo kvalifikační studium na VOŠZ či VŠ, jak uvádí tabulka 19 a graf 17.

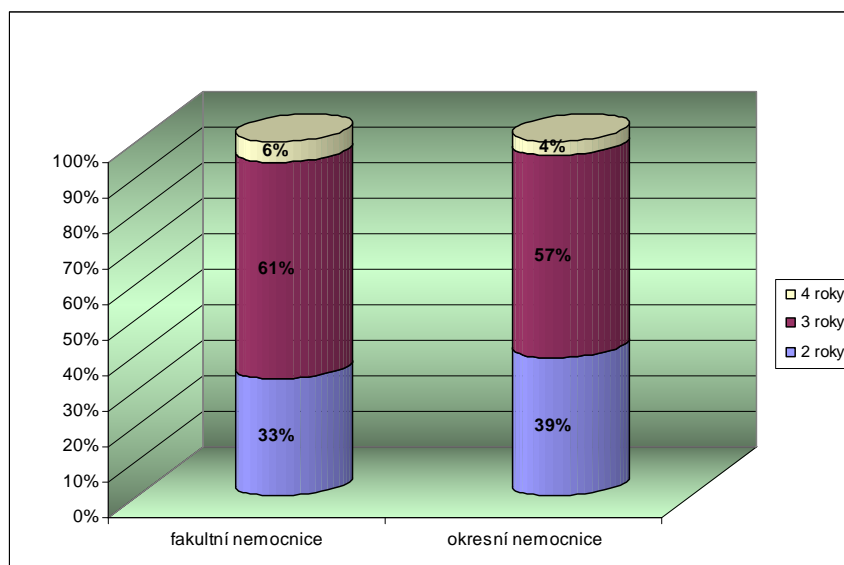
Názory respondentů fakultních a okresních nemocnic jsou, jak vidíme, odlišné. Velká část respondentů z okresních nemocnic se domnívá, že jim větší prestiž zajistí

specializační studium. U respondentů z fakultních nemocnic není takový velký rozdíl. Tyto výsledky nás příliš nepřekvapily, neboť jsme předpokládali, že většina respondentů by dala přednost specializačnímu vzdělávání.

Otázka č. 17: Kolik let trvá standardně specializační studium?

Tabulka 20 - Délka specializačního studia

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.
2 roky	92	33 %	60	39 %
3 roky	170	61 %	87	57 %
4 roky	16	6 %	6	4 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 18 - Délka specializačního studia

Touto otázkou začíná blok obecných otázek ohledně specializačního studia, ve kterých zjišťujeme, kolik vědomostí mají respondenti o tomto druhu studia.

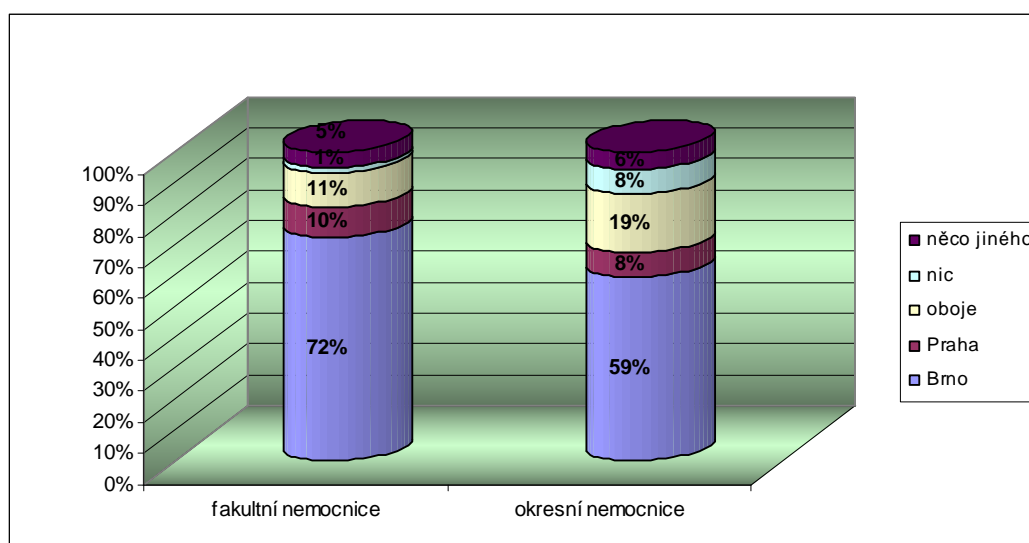
Více jak polovina respondentů z fakultních a okresních nemocnic odpověděla, že specializační studium trvá 3 roky. Třetina respondentů si mylně myslí, že trvá 2 roky. Velmi malé procento označilo 4 roky. Většina respondentů tedy odpověděla správně.

Otázka č. 18: Ve kterém městě (městech) sídlí centrum specializačního vzdělávání?

Tato otázka byla otevřená bez nabízených odpovědí. Chtěli jsme tím docílit vlastního úsudku respondentů bez nápovědy. Odpovědi jsme zpracovali do tabulky 21 a grafu 19.

Tabulka 21 - Sídlo centra specializačního vzdělávání

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.
Brno	215	77 %	100	65 %
Praha	28	10 %	12	8 %
Brno a Praha	31	11 %	29	19 %
žádná odpověď	4	1 %	12	8 %
celkem	278	100 %	153	100 %

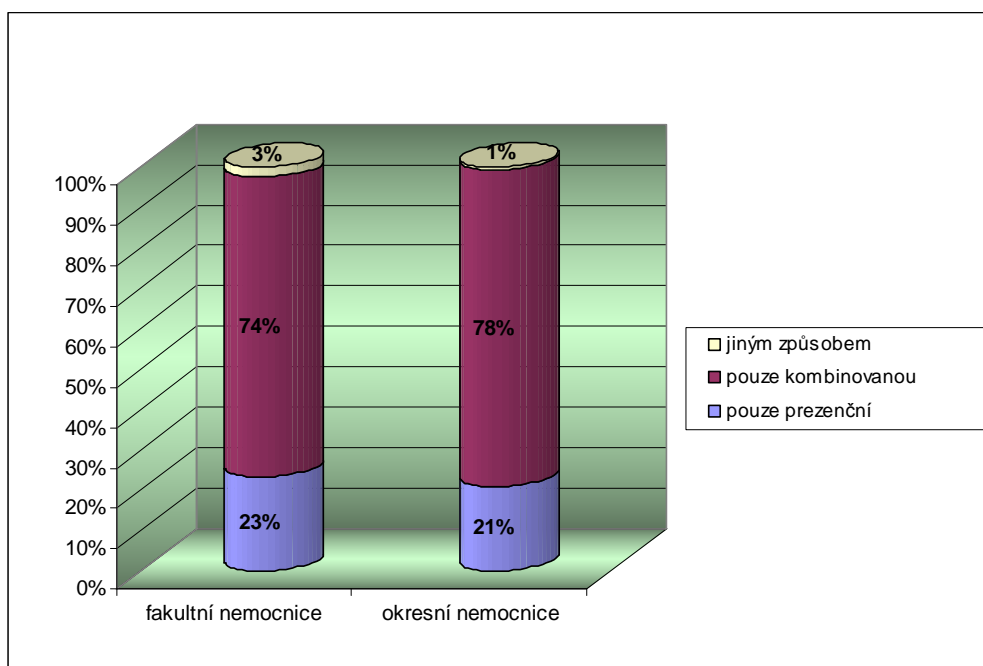
Graf 19 – Sídlo centra specializačního vzdělávání.

Většina respondentů odpovídala, že se centrum nachází v Brně. Prahu i Brno, což je správná odpověď, napsalo jen 11 % respondentů z fakultních nemocnic a 19 % respondentů z okresních nemocnic. Nízké procento respondentů neodpovědělo nic. Někteří uvedly nesprávnou odpověď, a to Hradec Králové, Pardubice, Brandýs nad Labem, Liberec, Plzeň, Olomouc, Teplice či Ústí nad Labem.

Otázka č. 19: Jakou formou specializační studium probíhá?

Tabulka 22 - Forma studia

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.
pouze prezenční	65	23 %	32	21 %
pouze kombinovanou	206	74 %	120	78 %
jiným způsobem	7	3 %	1	1 %
celkem	278	100 %	153	100 %

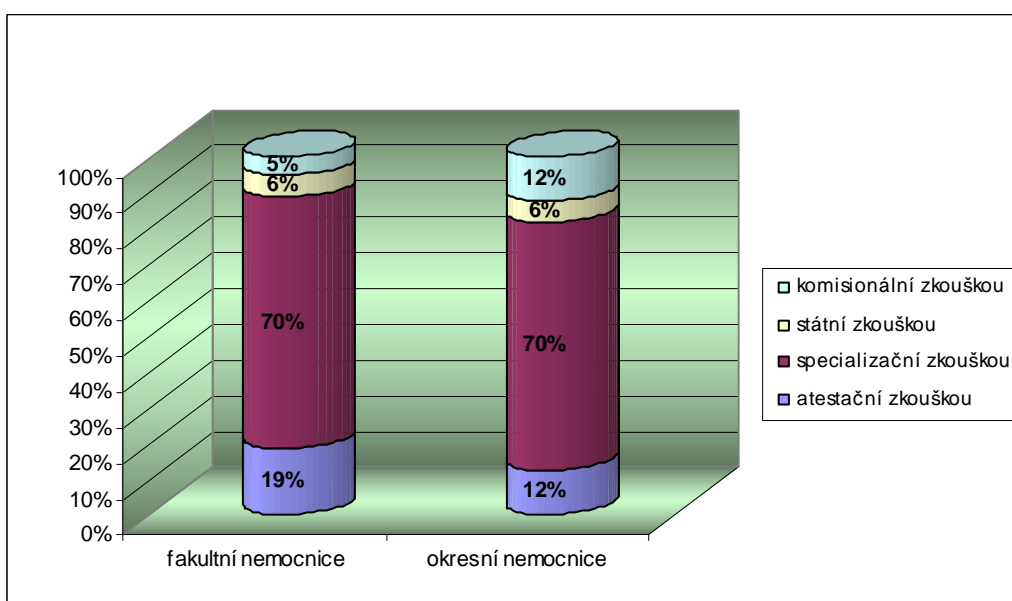
Graf 20 - Forma studia

Na otázku jakou formou probíhá specializační studium, odpověděla většina respondentů (74 % z fakultních a 78 % z okresních nemocnic), že specializační studium probíhá pouze kombinovanou formou. Prezenční formu studia zvolilo málo respondentů. Tyto výsledky uvádí tabulka 22 a graf 20.

Otázka č. 20: Jakým způsobem se zakončuje specializační vzdělávání?

Tabulka 23 - Způsob zakončení studia

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.
atestační zkouškou	52	19 %	19	12 %
specializační zkouškou	195	70 %	106	70 %
státní zkouškou	17	6 %	9	6 %
komisionální zkouškou	14	5 %	19	12 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 21- Způsob zakončení studia

Tabulka 23 a graf 21 uvádí výsledky, jakým způsobem je zakončeno specializační studium.

Ve fakultních i okresních nemocnicích zvolilo 70 % respondentů mylně odpověď „specializační zkouškou“. Tato odpověď je vymyšlená, neboť specializační zkouška neexistuje. Správnou odpověď zakončení specializačního studia atestační zkouškou označilo pouze 19 % respondentů z fakultních nemocnic a 12 % respondentů z okresních nemocnic.

Nízké procento respondentů si myslí, že je specializační studium ukončeno komisionální zkouškou a ještě menší část respondentů státní zkouškou. Tyto odpovědi nám ukazují, že jsou sestry nedostatečně informovány o průběhu a zakončení studia.

Otázka č. 21: Absolventi získají za ukončení specializačního studia kredity. Kolik si myslíte, že jich obdrží? Uveďte Váš odhad.

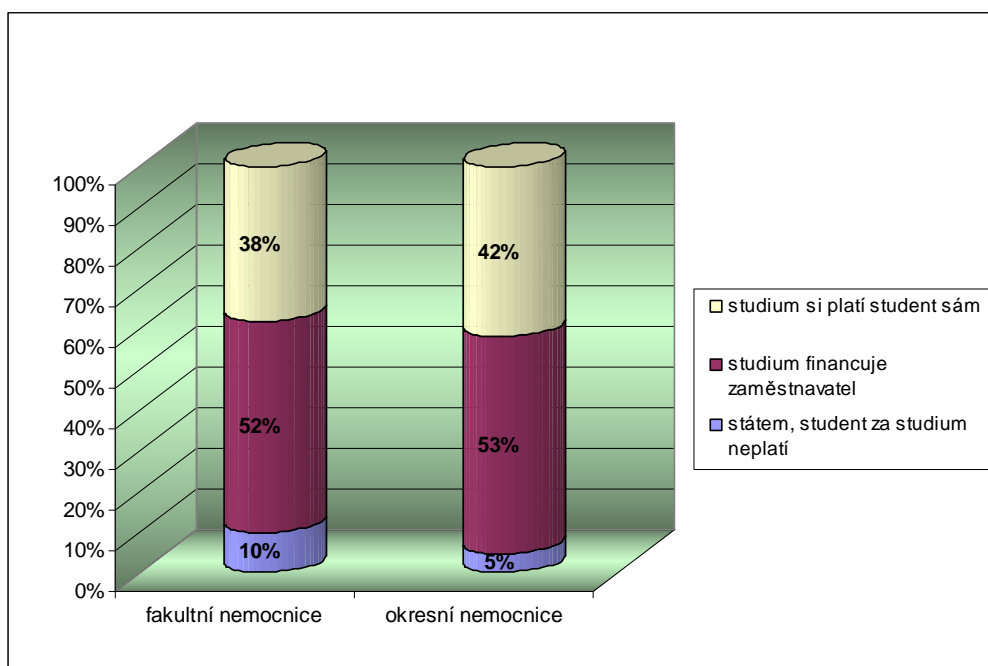
V této otázce jsme nenabízeli respondentům odpovědi, což bylo to záměrné, neboť nám šlo o jejich vlastní odhad. Překvapivé bylo, že velmi málo respondentů vědělo, kolik kreditních bodů se absolvováním specializačního studia získá. Jejich odpovědi byly značně odlišné – odhad respondentů z okresních nemocnic se pohyboval v rozmezí od 10 do 200 kreditů a odhad respondentů z fakultních nemocnic v rozmezí od 15 do 300 kreditů.

Průměrná hodnota odhadu respondentů z fakultních nemocnic činí 46 kreditů, průměrná hodnota odhadu dotazovaných zdravotních sester z okresních nemocnic činí 41 kreditů. Tyto odhady jsou velmi vzdálené od skutečnosti. Běžný počet získaných kreditů za dokončené studium je totiž 120. Osobně toto pokládáme za smutné zjištění, že tak málo sester se blíží realitě. Podle našeho názoru, by měly být sestry o počtech kreditů mnohem lépe informovány.

Otázka č. 22: Jak je specializační studium hrazeno?

Tabulka 24 - Způsob hrazení specializačního studia

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.
státem, student za studium neplatí	32	10 %	9	5 %
studium financuje zaměstnavatel	171	52 %	101	53 %
studium si platí student sám	125	38 %	79	42 %
celkem	328	100 %	189	100 %

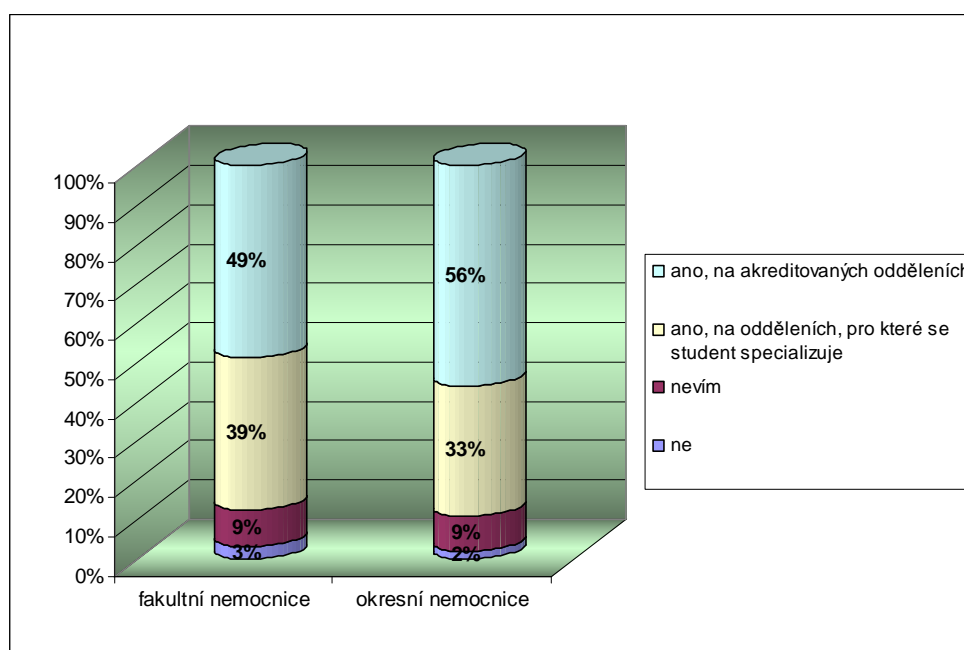
Graf 22 - Způsob hrazení specializačního studia.

Tabulka 24 a graf 22 znázorňuje názory respondentů na to, jakým způsobem je specializační studium hrazeno. Jak si můžeme povšimnout, počet respondentů, který označil odpověď, že studium si financuje student sám, je téměř vyrovnán jako počet respondentů, kteří se domnívají, že studium financuje zaměstnavatel. Málo respondentů označilo, že je hrazeno státem. U této otázky musíme podotknout, že byla špatně formulována. Studium si může uchazeč platit sám a rovněž prostřednictvím zaměstnavatele, který dostane peníze od Ministerstva zdravotnictví. Správné odpovědi, tedy v této otázce, jsou dvě. Tím pádem jsou dané výsledky zkruslené.

Otázka č. 23: Myslíte si, že je součástí specializačního studia praxe? Pokud ano, kde probíhá?

Tabulka 25 - Praxe jakou součást studia

odpověď	fakultní nemocnice		okresní nemocnice	
	absol.čet.	relat.čet.	absol.čet.	relat.čet.
ne	9	3 %	3	2 %
nevím	26	9 %	13	9 %
ano, na odděleních, pro které se student specializuje	107	39 %	51	33 %
ano, na akreditovaných odděleních	136	49 %	86	56 %
celkem	278	100 %	153	100 %

Graf 23 - Praxe jako součást studia.

V poslední otázce jsme se ptali, zda je součástí specializačního studia praxe a kde v případě kladné odpovědi probíhá. Dané výsledky uvádí tabulka 25 a graf 23.

Většina respondentů, tedy 49 % z fakultních nemocnic a 56 % z okresních nemocnic odpověděla správně, že probíhá na akreditovaných odděleních. Velká část respondentů označila, že probíhá na odděleních, pro které se studenti specializují.

6 Analýza statistických údajů o účastnících o specializační vzdělávání v Brně od roku 2005 po současnost

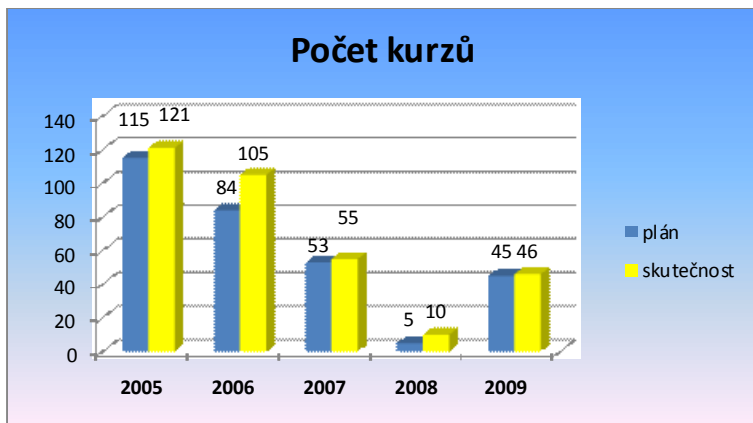
Abychom mohli vyhodnotit stanovené dva cíle, tedy

1. zjištění míry zájmu o specializační studium a
 2. zmapování o jaké typy oborů specializačního vzdělávání je největší zájem,
- použili jsme analýzu statistických údajů, která je dostupná na webových stránkách NCO NZO Brno. Z těchto stránek jsme seskupili pro nás nejdůležitější položky, a to: počet uskutečněných kurzů specializačního vzdělávání, počet soustředění, počet účastníků a počet stanovených dnů. Tyto důležité a zajímavé údaje jsme pro větší přehlednost zpracovali tabulkou za každý kalendářní rok od roku 2005 po současnost a tyto údaje jsme následně prezentovali prostřednictvím sloupcových grafů.

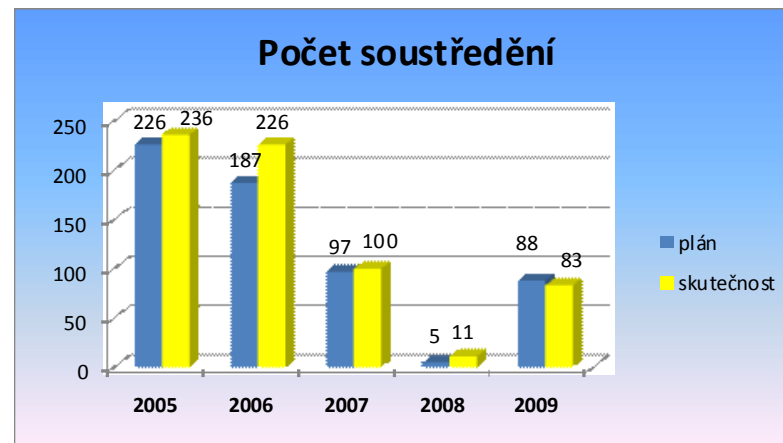
Tabulka 26 - Analýza statistických údajů o uchazečích o specializační vzdělávání v Brně od roku 2005 po současnost

Rok	Počet kurzů		Počet soustředění		Počet účastníků		Počet školících dnů	
	Plán	skutečnost	Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost	Plán	skutečnost
2005	115	121	226	236	5 255	6 279	29 182	35 823
2006	84	105	187	226	4 950	6 552	25 351	31 801
2007	53	55	97	100	2 333	2 674	11 672	13 548
2008	5	10	5	11	110	253	530	1 238
2009	45	46	88	83	1 523	1 392	5 313	5 430

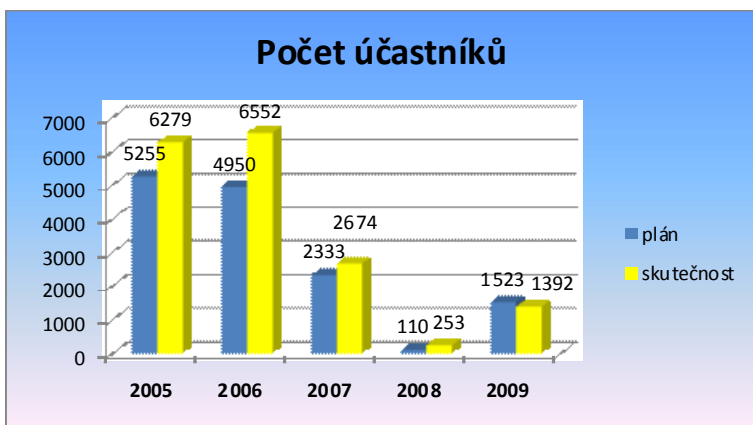
Graf 24 - Počet specializačních kurzů od roku 2005 do roku 2009

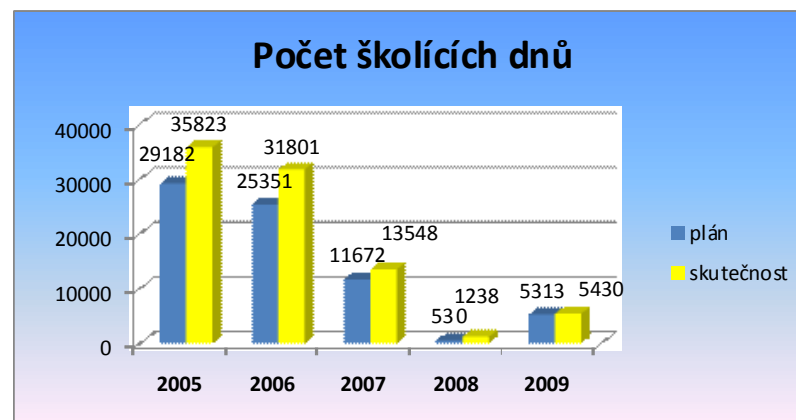
Graf 25 - Počet soustředění

Graf 26 - Počet účastníků

Graf 27 - Počet školících dnů

7 Diskuze

V této kapitole přistoupíme k analýze stěžejních otázek z dotazníkového šetření a též analýzy statistických údajů z NCO NZO Brno a to na základě vytyčených cílů a hypotéz. Připojíme k nim i otázky, které se k nim vztahují nepřímo.

Prvním naším cílem bylo zjištění míry zájmu o specializační studium.

Dosažení tohoto cíle jsme se snažili prostřednictvím více otázek. Než jsme k této problematice přistoupili, položili jsme respondentům otázku: „Co si představujete pod pojmem specializační studium?“ Tato otázka vyzývala respondenty k zamyšlení nad významem specializačního vzdělávání – k čemu pomůže a k čemu je zejména dobré. Specializační studium s sebou přináší řadu výhod a nevýhod. Účastníci musí většinu svého volného času věnovat studiu, opatřit si vhodné učební materiály, chodit do práce a zvládat zároveň práci v domácnosti. Odměnou jim je získaná specializace po vykonání atestační zkoušky. Hlavní výhodou specializačního studia spočívá v tom, že se účastníci věnují oboru, který si sami zvolí, a o který mají opravdu zájem. Získají tak mnoho informací z dané problematiky. Většina respondentů uvedla, že si pod pojmem specializační studium představí studium, které rozšiřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti sester ve vybrané oblasti.

V jedné z dalších otázek jsme se ptali respondentů, zda přemýšlejí o dalším vzdělávání v oboru. Tuto otázku jsme zařadili záměrně, neboť je odrazovým můstkem pro zjištění míry zájmu o studium. Pouze malý počet respondentů uvedl, že určitě nepřemýšlí o dalším vzdělávání. Převažovaly kladné odpovědi – „určitě ano“ či „spíše ano“, přičemž „určitě ano“ označilo více respondentů z fakultních nemocnic. Značně velký počet dotazovaných označil odpověď „spíše ne“. Někteří označili odpověď „nevím“. Zajímavé bylo, že nejvíce procent respondentů z fakultních nemocnic označilo odpověď „určitě ano“. V okresních nemocnicích naopak označilo nejvíce sester odpověď „určitě ne“. Toto zjištění si vysvětlujeme tím, že ve fakultních nemocnicích se nachází mnohem více specializovaných oddělení, na kterých by všeobecné sestry chtěly získat specializaci. Když se však podíváme celkově na výsledky průzkumu, tak můžeme vidět, že většina sester o specializačním studiu přemýšlí.

Důležité bylo pro nás zjistit, do jaké míry by respondenty lákalo absolvovat specializační studium. Nabízela jsem odpovědi „velmi“, „středně“, „vůbec“. Většina respondentů zvolila alternativu střední cesty, a to „středně“.

Tato otázka se vztahuje k našemu 1. cíli. Výsledky jsme proto pro přesnější a výstižnější zobrazení roztřídili ještě zvlášť podle jednotlivých oddělení ze všech nemocnic. Získali jsem tím specifitější fakta. Největší zájem o specializační studium projevují všeobecné sestry z psychiatrie a z transfúzního oddělení. Toto zjištění nás trochu překvapilo, čekali jsme, že nejvíce respondentů, kteří zvolí variantu „velmi“, budou sestry z JIP a ARO. Když se nad tím zamyslíme, oddělení psychiatrie je hodně specifické a na střední zdravotnické škole se této problematice nevěnuje příliš času, proto by mnoho sester z psychiatrie chtělo mít hlubší vědomosti. Na transfúzním oddělení se odvádí značně zodpovědná a specifická práce. Mnoho sester pracujících na transfúzním oddělení by si tedy chtělo doplnit vzdělání právě v tomto směru. S nejmenším zájmem jsme se setkali u sester z oddělení pediatrie, přestože právě od těchto sester se očekává jejich další vzdělávání v oboru.

Při zjišťování zájmu o specializační vzdělávání, je dobré si uvědomit, jaké výhody s sebou studium přináší. V položce č. 8 jsme respondenty požádali, aby se zamysleli nad důvody, pro které by se rozhodli studovat. Respondenti mohli označit více nabízených odpovědí. Pro větší přesnost jsme respondenty prosili, aby u zvolených odpovědí uvedli ještě škálovací stupnici. Tím jsme získali specifitější výsledky nejpádňějších a méně podstatných důvodů, pro které by se respondenti rozhodli studovat. Sestry z fakultních i okresních nemocnic se shodly na tom, že nejpádňějším důvodem k rozhodnutí pro další studium je lepší finanční ohodnocení. O čem to vypovídá? Podle nás to znamená, že sestry jsou motivovány především zvýšením jejich platu. Druhým nejsilnějším stimulem je vlastní uspokojení a seberealizace. Proč? Nejspíše to signalizuje zájem o osobní profesní rozvoj. Dalším důležitým důvodem je pro ně větší uplatnění na trhu práce, neboť zaměstnavatel upřednostní sestry s vyšším stupněm vzdělání. Méně podstatným důvodem by bylo vyšší sociální postavení a nejmenším důvodem získání potřebných kreditů. Trochu nás překvapilo, že získání potřebných kreditů respondenty motivuje ke studiu nejméně. Je pro ně pohodlnější účastnit se řady odborných seminářů, než absolvovat soustavné studium? Zřejmě ano. U této otázky mohli respondenti napsat vlastními slovy další důvody, pro které by se

rozhodli studovat. Mezi uvedené důvody patří: lepší odbornější, kvalitnější péče o nemocné, větší znalosti a více potřebných informací. O to by opravdu mělo jít všem sestřím, které se rozhodnou pro specializační studium, nejvíce.

V položce č. 7 jsme naopak zjišťovali, jaké by byly pro respondenty největší překážky při studiu. V této otázce respondenti vybírali více odpovědí a uváděli u nich pořadí od největší překážky po nejmenší. Odpovědi respondentů z fakultních a okresních nemocnic se ve výsledném vyhodnocení shodovaly. Největší překážkou by byla pro respondenty časová tíseň. To je pochopitelné, neboť při skloubení pracovního úvazku a studia zbývá velmi málo času na osobní život zahrnující mimo jiné péči o rodinu a odpočinek. Sestry nejsou ochotny obětovat svůj vzácný volný čas za účelem zvýšení kvalifikace a obávají se stresu. Nechtějí zanedbávat rodinné záležitosti. Kde tedy vzít čas na studium? Navrhujeme zvýšení počtu dní placené dovolené pro účel přípravy na zkoušky v průběhu studia. Jak však motivovat zaměstnavatele, aby platil zaměstnancům více dní pracovního volna? Vláda by musela zavést speciální finanční pobídky, nebo by se mohli manažeři zdravotnických zařízení pokusit sami čerpat finanční prostředky z veřejných fondů pro podporu vzdělávání obyvatelstva.

Jako druhou největší překážku vnímají respondenti náročnost studia. Ta může být dvojího druhu: časová náročnost nebo obsahová náročnost. Bylo by vhodnější snížit jeho obsahovou, nebo spíše časovou náročnost? Obáváme se, že snížením jeho obsahové náročnosti by klesla prestiž studia. Je otázkou, zda by sestry projevíly větší zájem o dvouleté specializační studium za cenu toho, že stejné množství látky bude muset být probráno kratší dobu.

Určitou roli v rozhodování hraje i finanční stránka. Náklady na specializační studium závisí na vzdálenosti místa konání přednášek a odborné praxe od bydliště sestry, dále na ušlém výdělku sestry, na ceně učebních pomůcek a případného ubytování. Na druhou stranu sestry často nemusejí za studium jako takové platit, neboť ho hradí často jejich zaměstnavatel, jak jsme zmínili na konci teoretické části této práce. Tuto překážku mohou tedy sestřím opět pomoci překonat jejich zaměstnavatelé.

Nejmenší překážkou by byl strach z nedokončení studia. Očekávali jsme, že obava z neúspěšného studia bude větší.

V otázce č. 9 jsme se tázali, zda respondentům zaměstnavatel umožňuje studovat během pracovního poměru a zda to po nich vyžaduje. Téměř všem respondentům zaměstnavatel studovat umožňuje. Trochu překvapivé zjištění bylo, že je po 49 % respondentů z fakultních nemocnic studium požadováno. V okresních nemocnicích je podle výsledků našeho šetření specializační studium vyžadováno v menší míře, a to u 29 % respondentů.

Druhým mým cílem bylo zmapovat, o jaké typy oborů specializačního vzdělávání mají zdravotníci největší zájem.

V současné době si zájemci o specializační studium mohou vybírat typ oboru z devíti rámcových vzdělávacích programů.

Z odpovědí na otázku č. 4 vyplývá, že největší zájem mezi sestrami jak z fakultních, tak i okresních nemocnic je o studium ošetrovatelské péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči. To jsme očekávali, neboť právě na jednotkách intenzivní péče a anesteziologicko – resuscitačních odděleních se po sestrách velmi často vyžaduje specializační vzdělání vzhledem k náročnosti práce, vysoké zodpovědnosti a častému výskytu kritických situací na tomto oddělení, kdy je pacient v bezprostředním ohrožení života. Druhým nejžádanějším oborem byla ošetrovatelská péče ve vybraných klinických oborech, jichž byla, ještě před 16. únorem roku 2010 celá řada (ošetrovatelská péče o pacienty s onkologickým onemocněním, s diabetem mellitem, s kardiovaskulárním onemocněním, s chronickým plicním onemocněním, s onemocněním zažívacího traktu, s infekčním onemocněním, s alergickým a imunodeficitním onemocněním, s dermatovenerologickým onemocněním, s neurologickým onemocněním atd).

V minulém roce byl specializační obor ošetrovatelská péče ve vybraných klinických oborech zrušen. Nejspíše pro jeho přílišnou rozmanitost ve volbě a kombinacích jednotlivých modulů. Tento obor byl nahrazen dvěma novými obory, a to ošetrovatelskou péčí v interních oborech a ošetrovatelskou péčí v chirurgických oborech. Podle našeho názoru je tato změna pozitivní. Připadá nám zbytečné studovat např. péči o pacienta s diabetem mellitem tři roky.

Velký zájem je také o ošetrovatelskou péči v pediatrii. Dřívější středoškolský obor „dětská sestra“ byl totiž zrušen a sestry pracující na pediatrii potřebují v současnosti specializační vzdělání. Nejsem si jistá, zda je tato změna k dobrému. Středoškolské vzdělání bylo snáze dostupné a pro zájemce o práci na dětských odděleních atraktivnější než specializační, k jehož absolvování nejsou sestry tolik ochotné. Počet dětských sester se tedy z toho důvodu velmi snížil. Nové požadavky splňuje zatím nízký počet sester. Dne 16. února 2010 vznikl ještě jeden obor pro dětské sestry, a to sice intenzivní péče v pediatrii.

Hypotéza 1: Předpokládáme, že zdravotníci nelékaři mají menší zájem o specializační studium než o kvalifikační studium.

Pro potvrzení či vyvrácení této hypotézy je klíčová otázka č. 4, ve které jsme se ptali, jakému typu studia by respondenti dali přednost. U nabízených odpovědí byly jmenované též jednotlivé typy specializačního studia. Z výsledků můžeme vyčíst, že pouze 8 % respondentů z fakultních nemocnic by volilo vyšší odbornou školu zdravotnickou a 19 % vysokou školu. Celkem tedy 27 % respondentů upřednostňuje kvalifikační studium. Specializační studium by tím pádem zvolilo 73 % respondentů z fakultních nemocnic. V okresních nemocnicích se také objevil nízký procentní podíl volby kvalifikačního studia. 11 % respondentů by dalo přednost vyšší odborné škole zdravotnické a 14 % vysoké škole. Specializační studium by zvolilo 75 % respondentů z okresních nemocnic. O specializační studium je tedy mnohem větší zájem, než o kvalifikační studium. Proč tomu tak je? Soudíme, že sestry chtějí prohlubovat své znalosti v konkrétním jednom oboru, který si samy vyberou, než v řadě oborů, které se povinně vyučují na VOŠZ a VŠ. **Hypotéza 1 se tedy nepotvrdila.**

Respondentů jsme se také ptali, jaký typ vzdělávání pokládají za důležitější. Většina označila specializační vzdělání. To také dokresluje větší zájem o specializační studium, který jsem zjišťovala.

Na otázku, jaký typ studia zajistí respondentům podle jejich vlastního názoru lepší pozici ve společnosti, odpovědělo 54 % respondentů fakultních nemocnic „specializační“ a 46 % „kvalifikační“. V okresních nemocnicích byly názory respondentů více odlišné. Větší část – 68 % se přiklonila k specializačnímu vzdělání, 32 % ke kvalifikačnímu. Obecně si tedy respondenti myslí, že jim větší prestiž zajistí

specializační studium. Tato úvaha je věc názoru, neboť oba dva typy studia mají své klady a zápory.

Hypotéza 2: Předpokládáme, že zdravotníci nelékaři jsou nedostatečně informovaní o nabídce specializačního vzdělávání.

K této hypotéze se pojí otázka č. 5, ve které zjišťujeme, zda se respondenti zajímali o bližší informace a podmínky ohledně specializačního studia. Ve fakultních nemocnicích odpovědělo kladně jen 32 % respondentů, v okresních nemocnicích 41 % respondentů. Jak si můžeme všimnout, je to poněkud nepříznivé zjištění co do počtu informovaných respondentů.

V následující otázce č. 6 jsme se respondentů ptali, zda mohou o sobě tvrdit, že mají dostatek informací o nabídce oborů specializačního vzdělávání a alespoň částečné povědomí o tom, jak specializační studium probíhá. Získané odpovědi byly dosti neurčité. Po sečtení kladných odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“ se nám vykrytalizují specifitější výsledky. Kladně odpovědělo 59% respondentů z fakultních nemocnic, z okresních nemocnic jen 40%. Nedostatečně informované se zdají být sestry z okresních nemocnic.

Je otázkou, zda jsou bližší informace o specializačním vzdělávání špatně dostupné, nebo zda se je všeobecné sestry ani nesnaží vyhledat. Osobně se domníváme, že není těžké tyto informace najít.

V otázce č. 14 jsme se ptali respondentů, ve kterém oboru specializačního studia by se nejraději specializovali. Tato otázka byla záměrně otevřená. Většina respondentů uvedla stejný typ oboru jako oddělení, kde nyní pracuje. U této otázky jsem však také sledovala, zda onen obor opravdu existuje. Někteří respondenti uvedli špatný název specializačního studia, např. psychologii, rehabilitaci a management. Z toho vyplývá, že někteří respondenti nejsou dostatečně informovaní o nabídce specializačního vzdělávání. Mnozí respondenti mají o nabídce oborů specializačního studia pouze malé konkrétní povědomí. Znalost jednotlivých oborů specializačního vzdělávání souvisí s mírou zájmu o další studium a vyhledání podrobnějších informací o studiu.

Hypotéza 2 se potvrdila částečně, neboť u respondentů z fakultních nemocnic převažují ve stěžejní otázce č. 6 kladné odpovědi, z čehož plyne, že jsou dostatečně informovaní o nabídce specializačního vzdělávání a tuto hypotézu vyvrací. U respondentů z okresních nemocnic se tato hypotéza potvrdila.

Hypotéza 3: Předpokládáme, že v rámci sesterské profese je větší zájem o specializaci v ARIP než o specializaci chirurgickou.

K ověření této hypotézy sloužila otázka č. 4, kde respondenti označovali, jakému typu studia by daly přednost. Nejvíce respondentů (33 %) vybralo studium ošetrovatelství v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní medicíně. Méně (16 %) jich zvolilo klinické obory, kam spadalo studium ošetrovatelské péče v chirurgii. Tuto hypotézu ještě doložila otázka č. 14, kde respondenti uváděli vlastními slovy, v jakém oboru by se nejraději specializovali.

Hypotéza 3 se potvrdila. Nejspíše je to tím, že počet odborných ošetrovatelských výkonů na chirurgickém oddělení je nižší než na JIP či ARO, a proto je podle našeho názoru specializace v chirurgii méně potřebná a tudíž i méně žádaná.

Při našem dotazníkovém šetření nás také zajímalo, do jaké míry znají respondenti skutečnosti týkající se specializačního studia.

Na otázku, kolik let trvá standardně specializační studium, odpovědělo nejvíce respondentů správně, a to „tři roky“. Specializační studium lze dle dohody v rámci určitých mezí zkrátit či prodloužit. Standardní délka studia však je stanovena na tři roky. Myslíme si, že tato délka je příliš dlouhá a více sester by uvítalo její zkrácení na dva roky.

Jako město, kde sídlí centrum specializačního studia, uvedla většina respondentů správně Brno. Centrum specializačního vzdělávání však sídlí též v Praze. To už uvedlo méně respondentů. Někteří uváděli chybná města, jako Plzeň, Hradec Králové, Pardubice apod. Centry jsou pouze Brno a Praha. Odborná výuka v nemocnicích však mnohdy probíhá v jiných městech. Tím si můžeme vysvětlit chybné odpovědi.

Jakým způsobem se zakončuje specializační vzdělávání, uvedla většina respondentů špatně. Nejvíce jich odpovědělo „specializační zkouškou“. Tato odpověď byla vymyšlená, neboť specializační zkouška neexistuje. Správná odpověď zní „atestační zkouškou“. Tuto variantu zvolilo 19 % respondentů z fakultních nemocnic a 12 % respondentů z okresních nemocnic. Tato otázka byla poměrně těžší. Pokud se všeobecné sestry nezajímají o specializační vzdělání, je pochopitelné, že nevědí, jak se nazývá závěrečná zkouška.

Dále nás zajímalo, kolik kreditů získají absolventi za specializační studium. Správný počet uvedlo velmi málo respondentů. Většina uváděla překvapivě hodně nízké číslo.

Finanční náklady na specializační studium nejsou malé. Za studenta jsou hrazeny zaměstnavatelem, který obdrží od Ministerstva zdravotnictví dotaci ze státního rozpočtu. Kým je studium hrazeno, jsme se ptali též respondentů. Polovina respondentů uvedla, že studium financuje zaměstnavatel. Poměrně velká část respondentů uvedla, že si studium platí student sám. Někteří uvedli obě tyto varianty. Je dobrým zjištěním, že mnoho sester správně ví o možnosti proplácení specializačního studia zaměstnavatelem.

Poslední naše otázka směřovala k odborné praxi. Odborná praxe je nutnou součástí specializačního studia. Probíhá na akreditovaném oddělení, pro které se student specializuje. Každý účastník specializačního studia má přiřazeného školitele, který na účastníka dohlíží a zaučuje ho v nových poznacích. Většina respondentů se domnívá, že je odborná praxe součástí specializačního studia a probíhá na akreditovaných odděleních. Značná část respondentů však označila, že probíhá v libovolné fakultní nemocnici. Záporně odpovědělo velmi málo respondentů. V tomto bodě je nutné zvýšit informovanost sester.

V závěru praktické části bakalářské práce jsme sjednotili statistické údaje, které jsou uveřejněny na webových stránkách NCO NZO Brno ohledně počtů uchazečů o specializační studium od roku 2005 po současnost. Následně jsme z těchto potřebných a zajímavých údajů zpracovali patřičné grafy. Domníváme se, že tyto statistické údaje nám přinesly další potřebné informace na dokreslení zájmu o specializační studium a náročnosti studia.

8 Návrh na zlepšení

Zdravotnický personál představuje ve většině států značně početnou skupinu obyvatel. Jaký význam má vzdělání a specializační vzdělávání sester pro klienty zdravotnických zařízení, ale i pro samotné sestry, je všeobecně známo. Méně známo je však, jaký význam mají vzdělané sestry pro zaměstnavatele. Sestry totiž nehledají jen finanční ocenění, ale také možnost dalšího vzdělávání a osobního růstu. Je prokázáno, že kde pracuje dostatek kvalifikovaného personálu, který se dále vzdělává, je poskytována kvalitnější a bezpečnější péče. Efektivní způsob jak udržet personál na pracovišti je umožnit mu další rozvoj.

Řešením se zdá být, aby se sami zaměstnavatelé cílevědomě a dlouhodobě podíleli na dalším vzdělávání svých zaměstnanců, a to tak, že by je motivovali, podporovali, umožnili jim studium, a eventuálně jim poskytli finanční podporu.

Velkou roli sehrává u případných zájemců o specializační studium rodina, tedy partner a věk dětí. Specializační studium není zrovna nejjednodušší, a tak je nezbytné, aby měli účastníci specializačního studia dobré podmínky, a to jak ze strany své rodiny, tak ze strany zaměstnavatele. Všichni, tedy partner s dětmi a zdravotnický tým by měli umožnit účastníkovi specializačního studia co nejvíce prostoru na učení a zdokonalování se, aby účastník nemusel zažívat stres z časové tísně a náročnosti studia a zároveň péči o chod domácnosti a výchovu dětí.

V dalším vzdělávání sester hraje svoji roli také dostupnost informací. Osobně se domníváme, že je nedostatek přístupných ucelených a důležitých informací o jednotlivých oborech. Rozhodli jsme se tento handicap tedy změnit, a to tím, že jsme vytvořili celkem pět propagačních letáků k těm oborům specializačního studia, které jsou nejžádanější. Tyto letáky uvádíme v příloze G. Propagační letáky jsme se snažili udělat pro všeobecné sestry tak, aby byly co nejsrozumitelnější a nejpřehlednější. Obsahují základní informace o jednotlivých oborech specializačního vzdělávání včetně cílů specializačního studia, názvů povinných a doporučených modulů a termínů zahájení vzdělávání v tomto roce.

Závěr

V bakalářské práci jsme se zabývali zájmem zdravotníků nelékařů o specializační studium. Toto téma jsem si zvolili záměrně, neboť na všeobecné sestry jsou kladeny v současné době větší nároky ohledně studia, než dříve. Zajímalo nás tedy, zda sestry o dalším vzdělávání přemýšlejí, zda by je studium lákalo a jaké obory specializačního studia jsou nejžádanější. Také jsme chtěli zjistit, jak velké povědomí mají sestry o podmínkách a průběhu specializačního studia.

V praktické části jsme přistoupili k rozboru jednotlivých otázek našeho dotazníkového šetření. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 429 všeobecných sester z osmi nemocnic: z fakultní nemocnice Hradec Králové, z fakultní nemocnice Královské Vinohrady, z fakultní nemocnice Brno, z krajské nemocnice Liberec, Orlickoústecké nemocnice, Klaudianovy nemocnice Mladá Boleslav, Panochovy nemocnice Turnov a nemocnice Jablonec nad Nisou. Z hlediska vytyčených cílů a hypotéz jsme došli k následujícím závěrům.

Ukázalo se, že většina sester o specializační studium přemýšlí. Nejvíce láká specializační studium všeobecné sestry z oddělení psychiatrie, dále z transfúzního oddělení a jednotky intenzivní péče a anesteziologicko resuscitačního oddělení. Největší zájem mají respondenti o specializační studium ošetrovatelství v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči. Dále o vybrané obory, a to zejména o specializaci v interním lékařství, chirurgii a kardiologii. Mnozí respondenti by upřednostnili studium ošetrovatelské péče v pediatrii a o duševní zdraví.

V hypotéze č. 1 jsme předpokládali, že zdravotníci nelékaři mají menší zájem o specializační studium než o kvalifikační studium. Tato hypotéza se nám nepotvrdila, neboť 73 % respondentů z okresních nemocnic a 75 % respondentů z fakultních nemocnic by si zvolila specializační studium.

V hypotéze č. 2 jsem předpokládala, že jsou zdravotníci nelékaři nedostatečně informováni o nabídce specializačního studia. Výsledky dotazníkového šetření prokázaly rozdíly mezi vědomostmi zdravotníků z fakultních a okresních nemocnic.

Celkem 59 % respondentů z fakultních nemocnic tvrdí, že má alespoň částečné povědomí o podobě nabídky specializačního studia. V okresních nemocnicích toto prohlašuje 40 % dotazovaných. Tato hypotéza se tedy potvrdila pouze částečně.

V hypotéze č. 3 jsem předpokládala, že v rámci specializačního studia je větší zájem je o studium ARIP než o studium chirurgie. Tato hypotéza se potvrdila.

Na závěr jsme udělali analýzu statistických údajů o počtu uchazečů a absolventů NCO NZO v Brně a dané výsledky znázornili graficky.

Ve 21. století není již práce sester zaměřena biomedicínsky na perfektní splnění lékařských ordinací a přípravu pacienta na výkon. „*Sestra dnes pracuje samostatně a plnění ordinací je pouhý zlomek z tzv. závislých ošetrovatelských činností*“ (MLÝNKOVÁ, 2006, s. 37). Ve své práci se zaměřuje holisticky na celého pacienta, ve kterém vidí lidskou bytost s jejími potřebami. Aby péče o nemocné byla opravdu kvalitní, musí mít sestra velmi dobré znalosti z oblasti uspokojování potřeb nemocného. Zároveň by se měla orientovat v humanitních vědách a mít dobré schopnosti komunikace a dovednosti a znalosti z psychologie, filozofie a samozřejmě z odborných klinických oborů.

Soupis bibliografických citací

Tištěné monografické publikace

ADAMS, B., HAROLD, C.E. 1999. *Sestra a akutní stavy od A do Z*. 1.vydání. Překlad z angl. originálu: Expert Rapid Response. Praha: nakladatelství Mosby, 1999. s. 9 – 475. ISBN: 80-7169-893-8.

KAPOUNOVÁ, Gabriela. 2007. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2007. s. 17 – 336. ISBN 978-80-247-1830-9.

Tištěné seriálové publikace

BÁRTLOVÁ, Sylva. 2005a. Sociologické aspekty vzdělávání sester. *Sestra*, 10/2005, roč.15, s.13. ISSN: 1210-0404.

BÁRTLOVÁ, Sylva. 2005b. Zdravotní sestry v České republice – tradice, životní úroveň a prestiž povolání. *Zdravotnictví v České republice*, 2005, červen 2/VIII/2005, s.64 – 67.

BÁRTLOVÁ, Sylva. 2006. Vzdělávání a profesionalizace sester v ČR. *Florence*, leden 2006, ročník II, č.1, s. 53 – 55, ISSN: 1801-464X.

BEHARKOVÁ, Natália, POKORNÁ, Andrea. 2006. Je oprávněné volání po vysokoškolsky vzdělaných sestřích v praxi? *Diagnóza v ošetrovatelství*, 1/2006, ročník 2, s. 4 – 5, ISSN: 1801-1340.

ČERNÁ – ŠÍPKOVÁ, Hana. 1996. Klady a zápory nového vzdělávání sester. *Sestra*, 1996, roč. VI., č. 4, s. 22. ISSN: 1210-0404.

ČERNÁ – ŠÍPKOVÁ, Hana. 2002. Vzdělávání sester se musí změnit. *Sestra*, 2002, roč.4, č.7-8, s. 4. ISSN: 1210-0404.

HOFŠTETROVÁ – KNOTKOVÁ, Michaela. 2007. Systémy vzdělávání ve světě. *Florence*, 2007, roč. III, č. 7-8, s. 300. ISSN: 1801-464X.

CHRZOVÁ, Anna. 2005a. E-learning – vzdělávání budoucnosti. *Florence*, 2005, ročník I, č.1, s. 42 – 43. ISSN: 1801-464X.

CHRZOVÁ, Anna. 2005b. Role sester se mění. *Florence*, 2005, ročník I, č.1, s. 38 – 39. ISSN: 1801-464X.

JANOŠKOVÁ, Hana. 2005. Prestiž povolání sestry ve zdravotnictví. *Sestra*, 11/2005, roč. 15, s. 22 – 24. ISSN: 1210-0404.

KUPEČKOVÁ, Ivana. 2004. Vzdělávání sester. *Osobní rádce zdravotní sestry*, duben 2004, č. 4/2.5, s. 1 – 20.

MLÝNKOVÁ, Jana. 2006. Vysokoškolsky vzdělaná sestra z pohledu pacienta, lékaře a středoškolsky vzdělané sestry. *Diagnóza v ošetrovatelství*, 1/2006, ročník 2, s. 37 – 39, ISSN: 1801-1340.

OPLATKOVÁ, Květuše. 2006. Specializační vzdělávání nelékařských zdravotníků. *Sestra*, 4/2006, ročník 16, s. 17, ISSN: 1210-0404.

PECHOVÁ, Alena. 2006. Vzdělávací potřeby sester – přání a realita. *Florence*, říjen 2006, roč.II, č.10, s.49. ISSN: 1801-464X.

PLACHÁ, Hana. 2007. Zákon č. 96/2004 Sb. z pohledu hlavní sestry jedné nemocnice. *Florence*, květen 2007, roč.III, č.5, s.210. ISSN: 1801-464X.

PROKOPIUSOVÁ, Dagmar. 2006. Specializační vzdělávání, Rámcové vzdělávací programy. *Florence*, červenec – srpen 2006, ročník II, č. 7-8, ISSN: 1801-464X.

PROŠKOVÁ, Eva. 2007. Celoživotní vzdělávání, zákony, vyhlášky, praxe...*Sestra*, 1/2007, roč.17, s.17 – 18. ISSN: 1210-0404.

STAŇKOVÁ, Marta. 1998. Univerzitní vzdělávání sester – základ pokrokového ošetrovatelství. *Sestra*, 5/98, roč.VIII, s.23. ISSN: 1210-0404.

STAŇKOVÁ, Marta. 2000. Vzdělávání sester v Evropské unii. *Sestra*, 7/2000, roč.X, s. 21 – 23. ISSN: 1210-0404.

ŠIMEK, Jiří. Vzdělávání sester. 2006. *Diagnóza v ošetrovatelství*, 1/2006, ročník 2, s. 2 – 3, ISSN: 1801-1340.

TUČEK, Milan, MACHONIN, Pavel. 1993. Prestiž povolání v České republice v roce 1992. *Sociologický časopis*, 1993, roč.XXIX, č.3, s.367. ISSN: 0038-0288.

TUČKOVÁ, Olga. 2006. Prestiž sestry. *Diagnóza v ošetrovatelství*, 9/2006, roč.2, s.382 – 383. ISSN 1801-1349.

ZOUFALÁ, Jana. 2006. Několik pohledů na prestiž povolání zdravotní sestry. *Diagnóza v ošetrovatelství*, 5/2006, roč.2, s. 237. ISSN: 1801-1349.

Právní předpisy

Československo. 1981. Ministerstvo zdravotnictví. Vyhláška č.77 ze dne 10. srpna 1981 o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví.

In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1981, částka 19, s. 401-416. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1981/sb19-81.pdf>>.

Česko. 2004. Zákon č. 96 ze dne 3. března 2004 o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 30, s. 1452-1479.

Dostupný také z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb030-04.pdf>>.

Česko. 2004. Nařízení vlády č. 463 ze dne 11. srpna 2004, kterým se stanoví obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 156, s. 9126-9132. Dostupný také z WWW:

<<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb156-04.pdf>>.

Metodický pokyn MZČR k zákonu č. 96/2004 Sb. 2007. *Věstník MZČR*, 2007, částka 8, s. 44 –49.

Rámcové vzdělávací programy pro specializační vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků. 2007. *Věstník MZČR*, 2007, částka 4, s. 2 – 107.

Rámcové vzdělávací programy pro specializační vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků. *Věstník MZČR*, 2006, částka 4, s. 2 – 105.

Internetové zdroje

MŠMT: *Učební dokumenty*. Dostupný z: <www.szskm.cz/stahuj/studium/zdrav-asistent.pdf> Staženo dne 10.2.2010.

Seznam příloh

Příloha A - Obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti specialistů dle Nařízení vlády č. 31/2010 Sb.....	I
Příloha B - Přehled změn v Nařízení vlády č. 463/2004 a 31/2010 Sb.	II
Příloha C - Přehled počtů kreditů za jednotlivé formy celoživotního vzdělávání..	XXII
Příloha D – Dotazník	XII
Příloha E – Protokoly k provádění průzkumu.....	XVI
Příloha F – Čestné prohlášení	XXI
Příloha G – Propagační letáky	XXII

Příloha A

Obory specializačního vzdělávání a označení odborností specialistů dle Nařízení vlády č. 31/2010 Sb.

Všeobecná sestra		
Bod	Obory specializačního vzdělávání	Označení odborností specialistů
1	Intenzivní péče	Sestra pro intenzivní péči
2	Perioperační péče	Sestra pro perioperační péči
3	Ošetrovatelská péče v pediatrii	Dětská sestra
4	Intenzivní péče v pediatrii	Dětská sestra pro intenzivní péči
5	Komunitní ošetrovatelská péče	Komunitní sestra
6	Ošetrovatelská péče v interních oborech	Sestra pro péči v interních oborech
7	Ošetrovatelská péče v chirurgických oborech	Sestra pro péči v chirurgických oborech
8	Ošetrovatelská péče v psychiatrii	Sestra pro péči v psychiatrii
9	Perfuziologie	Sestra pro klinickou perfuziologii

Příloha B

Přehled změn v Nařízení vlády č. 463/2004 a 31/2010 Sb.

nelékařské zdravotnické povolání	nařízení vlády č. 463/2004 Sb.		nařízení vlády č. 31/2010 Sb.	označení odbornosti specialistů	poznámka
Všeobecná sestra	<i>Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči</i>	1	Intenzivní péče	Sestra pro intenzivní péči	změna názvu oboru
	<i>Perioperační péče</i>	2	Perioperační péče	Sestra pro perioperační péči	beze změny
	<i>Ošetrovatelská péče v pediatrii</i>	3	Ošetrovatelská péče v pediatrii	Dětská sestra	beze změny
	<i>Komunitní ošetrovatelská péče</i>	4	Komunitní ošetrovatelská péče	Komunitní sestra	beze změny
	<i>Perfuziologie</i>	5	Perfuziologie	Sestra pro klinickou perfuziologii	změna označení odbornosti specialisty
	<i>Ošetrovatelská péče o duševní zdraví</i>	6	Ošetrovatelská péče v psychiatrii	Sestra pro péči v psychiatrii	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	x	7	Ošetrovatelská péče v chirurgických oborech	Sestra pro péči v chirurgických oborech	nový obor
	x	8	Ošetrovatelská péče v interních oborech	Sestra pro péči v interních oborech	nový obor
	x	9	Intenzivní péče v pediatrii	Dětská sestra pro intenzivní péči	nový obor

	<i>Ošetrovatelská péče o pacienty ve vybraných klinických oborech</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Audiologie</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Práce sestry v nukleární medicíně</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Práce sestry v pracovním lékařství</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Ošetrovatelská péče v transfuzní službě</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
Porodní asistentka	<i>Ošetrovatelská péče v gynekologické intenzivní péči</i>	1	Intenzivní péče v porodní asistenci	Porodní asistentka pro intenzivní péči			změna názvu oboru
	<i>Perioperační péče</i>	2	Perioperační péče v gynekologii a porodnictví	Porodní asistentka pro perioperační péči			změna názvu oboru
	<i>Komunitní péče v porodní asistenci</i>	3	Komunitní péče v porodní asistenci	Porodní asistentka pro komunitní péči			beze změny
	<i>Ošetrovatelská péče v intenzivní péči o novorozence a kojence</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
Ergoterapeut	<i>Ergoterapie v pediatrii</i>	1	Ergoterapie pro děti	Ergoterapeut pro děti			změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	x	2	Ergoterapie pro dospělé	Ergoterapeut pro dospělé			nový obor
	<i>Ergoterapie v geriatrii</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Ergoterapie v psychiatrii</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Ergoterapie v neurologii</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Ergoterapie v traumatologii, ortopedii a revmatologii</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
Zdravotní laborant	<i>Histologie</i>	1	Histologie	Zdravotní laborant pro histologii			beze změny

	<i>Klinická biochemie</i>	2	Klinická biochemie	Zdravotní laborant pro klinickou biochemii	beze změny
	<i>Toxikologie</i>	3	Toxikologie	Zdravotní laborant pro toxikologii	beze změny
	<i>Lékařská genetika</i>	4	Klinická genetika	Zdravotní laborant pro klinickou genetiku	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	<i>Cyodiagnostika</i>	5	Cyodiagnostika	Zdravotní laborant pro cyodiagnostiku	beze změny
	<i>Sexuologie</i>	6	Sexuologie a asistovaná reprodukce	Zdravotní laborant pro sexuologii a asistovanou reprodukci	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	<i>Lékařská imunologie</i>	7	Alergologie a klinická imunologie	Zdravotní laborant pro alergologii a klinickou imunologii	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	<i>Lékařská mikrobiologie</i>	8	Mikrobiologie	Zdravotní laborant pro mikrobiologii	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	<i>Vyšetřovací metody v ochraně veřejného zdraví</i>	9	Vyšetřovací metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví	Zdravotní laborant pro vyšetřovací metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	<i>Hematologie a transfuzní služba</i>	10	Klinická hematologie a transfuzní služba	Zdravotní laborant pro klinickou hematologii a transfuzní službu	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
Zubní technik	<i>Ortodoncie</i>	1	Ortodoncie	Zubní technik pro ortodontcii	beze změny

	<i>Fixní a snímatelné náhrady</i>	2	Fixní a snímatelné náhrady	Zubní technik pro fixní a snímatelné náhrady	beze změny
Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví	x	1	Hygiena a epidemiologie	Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu a epidemiologii	nový obor
	<i>Epidemiologie</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Hygiena dětí a mladistvých</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Hygiena obecná a komunální</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Hygiena práce</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Hygiena výživy a předmětu běžného užívání</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
Farmaceutický asistent	<i>Příprava radiofarmak</i>	1	Příprava radiofarmak	Farmaceutický asistent pro přípravu radiofarmak	beze změny
	<i>Zdravotnické prostředky</i>	2	Zdravotnické prostředky	Farmaceutický asistent pro zdravotnické prostředky	beze změny
	x	3	Specifické lékařské činnosti	Farmaceutický asistent pro specifické lékařské činnosti	nový obor
	<i>Léčivé rostliny</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Příprava náročných lékových forem</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Farmaceutická kontrola</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
Zdravotnický záchranář	x	1	Urgentní medicína	Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu	nový obor
	<i>Zdravotnické operační středisko</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>

Nutriční terapeut	Výživa dětí	1	Výživa dětí	Nutriční terapeut pro výživu dětí	beze změny
	x	2	Výživa dospělých	Nutriční terapeut pro výživu dospělých	nový obor
	<i>Komunitní nutriční péče</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Výživa v těžkých stavech</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
Biomedicínský technik	Perfuziologie	1	Perfuziologie	Klinický technik pro perfuziologii	změna označení odbornosti specialisty
	x	2	Klinická technika	Klinický technik	nový obor
	<i>Klinická technika se zaměřením na analýzu a zpracování biosignálů</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Klinická technika se zaměřením na diagnostické zdravotnické přístroje</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Klinická technika se zaměřením na laboratorní zdravotnické přístroje</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Klinická technika se zaměřením na diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Klinická technika se zaměřením na terapeutické zdravotnické přístroje</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
Psycholog ve zdravotnictví	<i>Klinická psychologie</i>	1	Klinická psychologie	Klinický psycholog	beze změny
	<i>Dětská klinická psychologie</i>	2	Dětská klinická psychologie	Dětský klinický psycholog	beze změny
Logoped	<i>Klinická logopedie</i>	1	Klinická logopedie	Klinický logoped	beze změny
Fyzioterapeut	<i>Aplikovaná fyzioterapie</i>	1	Aplikovaná fyzioterapie	Odborný fyzioterapeut	beze změny
	<i>Fyzioterapie v neurologii</i>	2	Fyzioterapie v neurologii	Odborný fyzioterapeut	beze změny

				pro neurologii	
	<i>Fyzioterapie ve vnitřním lékařství</i>	3	Fyzioterapie ve vnitřním lékařství	Odborný fyzioterapeut pro vnitřní lékařství	beze změny
	<i>Fyzioterapie v chirurgických oborech a traumatologii</i>	4	Fyzioterapie v chirurgických oborech a traumatologii	Odborný fyzioterapeut pro chirurgické obory a traumatologii	beze změny
	<i>Fyzioterapie v neonatologii a pediatrii</i>	5	Fyzioterapie v neonatologii a pediatrii	Odborný fyzioterapeut pro neonatologii a pediatrii	beze změny
Radiologický fyzik	x	1	Radiologická fyzika	Klinický radiologický fyzik	nový obor
	<i>Radiologická fyzika v radioterapii</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Radiologická fyzika v radiodiagnostice</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Radiologická fyzika v nukleární medicíně</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
Odborný pracovník v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků	<i>Hematologie a transfuzní služba</i>	1	Klinická hematologie a transfuzní služba	Bioanalytik pro klinickou hematologii a transfuzní službu	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	<i>Klinická biochemie</i>	2	Klinická biochemie	Bioanalytik pro klinickou biochemii	změna označení odbornosti specialisty
	<i>Lékařská imunologie</i>	3	Alergologie a klinická imunologie	Bioanalytik pro alergologii a klinickou imunologii	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	<i>Nukleární medicína</i>	4	Nukleární medicína	Bioanalytik pro nukleární medicínu	změna označení odbornosti specialisty

	<i>Ochrana veřejného zdraví</i>	5	Ochrana a podpora veřejného zdraví	Bioanalytik pro ochranu a podporu veřejného zdraví	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	<i>Soudní toxikologie</i>	6	Soudní toxikologie	Bioanalytik pro soudní toxikologii	změna označení odbornosti specialisty
	<i>Lékařská mikrobiologie</i>	7	Mikrobiologie	Bioanalytik pro mikrobiologii	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	<i>Klinická genetika</i>	8	Klinická genetika	Bioanalytik pro klinickou genetiku	změna označení odbornosti specialisty
	<i>Příprava radiofarmak</i>	9	Příprava radiofarmak	Specialista pro přípravu radiofarmak	změna označení odbornosti specialisty
	x	10	Klinická embryologie	Klinický embryolog	nový obor
	<i>Klinická antropologie</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
Biomedicínský inženýr	<i>Klinické inženýrství se zaměřením na perfuziologii</i>	1	Perfuziologie	Klinický inženýr pro perfuziologii	změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
	x	2	Klinické inženýrství	Klinický inženýr	nový obor
	<i>Klinické inženýrství se zaměřením na analýzu a zpracování biosignálů</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Klinické inženýrství se zaměřením na diagnostické zdravotnické přístroje</i>	x	x	x	<i>starý obor, již není</i>

	<i>Klinické inženýrství se zaměřením na laboratorní zdravotnické přístroje</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Klinické inženýrství se zaměřením na diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
	<i>Klinické inženýrství se zaměřením na terapeutické zdravotnické přístroje</i>	x		x		x	<i>starý obor, již není</i>
Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví			1	Hygiena a epidemiologie	Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu a epidemiologii		nový obor
		<i>Epidemiologie</i>	x		x		<i>starý obor, již není</i>
		<i>Hygiena dětí a dorostu</i>	x		x		<i>starý obor, již není</i>
		<i>Hygiena obecná a komunální</i>	x		x		<i>starý obor, již není</i>
		<i>Hygiena práce</i>	x		x		<i>starý obor, již není</i>
	<i>Hygiena výživy a předmětu běžného užívání</i>	x		x		<i>starý obor, již není</i>	
§ 5 - § 28 zákona č. 96/2004 Sb.	<i>Organizace a řízení zdravotnictví</i>		1	Organizace a řízení ve zdravotnictví	Specialista v organizaci a řízení ve zdravotnictví		změna názvu oboru; změna označení odbornosti specialisty
Radiologický asistent		x	1	Zobrazovací technologie v radiodiagnostice	Odborný radiologický asistent pro radiodiagnostiku		nový obor
		x	2	Zobrazovací a ozařovací technologie v radioterapii	Odborný radiologický asistent pro radioterapii		nový obor
		x	3	Zobrazovací a ozařovací technologie v nukleární medicíně	Odborný radiologický asistent pro nukleární medicínu		nový obor

Příloha C

Přehled počtů kreditů za jednotlivé formy celoživotního vzdělávání

Tabulka 27 - Počty kreditů za jednotlivé formy vzdělávání

FORMA VZDĚLÁVÁNÍ	POČET KREDITŮ DLE VYHLÁŠKY č. 423/2004 Sb. platné do 28.8.2008	POČET KREDITŮ DLE VYHLÁŠKY č. 321/08 Sb. platné od 29.8.2008
1. Inovační kurz	1 kredit/den – nejvíce 10/akci	3 kredity/den – nejvíce 12/akci
2. E-learningový kurz	1 kredit/kurz	2 kredity/kurz – nejvíce 14/registrační období
3. Seminář	1 kredit/ den - nejvíce 10/akci	1 kredit/den - nejvíce 10/registrační období
4. Odborná stáž	1 kredit/den - nejvíce 15/stáž	4 kredity/ den - nejvíce 12/akci
5. Kongres, konference, pracovní den, sjezd, sympozium	3 kredity/den - nejvíce 10/akci	➤ 4 kredity/vlastní - nejvíce 12/akci
a) přednesení přednášky	15 kreditů	➤ 10 kreditů/vlastní přednášku, autorství posteru, aktivní účast na soutěžích souvisejících s výkonem zdravotního povolání
b) spoluautorství na přednášce	10 kreditů	➤ 5 kreditů – spoluautorství/přednesení cizí přednášky
c) spoluautorství na posteru		➤ 4 kredity
6. Mezinárodní kongres v zahraničí	+30% navýšení	➤ 5 kreditů/den - nejvíce 15/akci ➤ 15 kreditů za vlastní přednášku, autorství posteru ➤ 10 kreditů za spoluautorství nebo přednesení cizí přednášky ➤ 5 kreditů za spoluautorství na posteru

7. Publikační činnost	<ul style="list-style-type: none"> ➤ autor 15 kreditů/ odborný článek ➤ spoluautor 10 kreditů/ odborný článek ➤ autor 25 kreditů/odborná publikace učebnice, skripta, učební pomůcky ➤ spoluautor odborné publikace, učebnice, skript 20 kreditů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ autor 15 kreditů/ odborný článek ➤ spoluautor 10 kreditů/ odborný článek ➤ publikace v časopise s hodnotou IF+100% navýšení ➤ publikace v recenzovaném časopise + 30% navýšení ➤ autor 25 kreditů/odborná publikace učebnice, skripta, učební pomůcky
8. Pedagogická činnost	4 kredity/1 den 7 kreditů/2-5 dnů 15 kreditů/ 6 a více dnů	2 kredity/ vyučovací hodinu - nejvíce 20 kreditů za registrační období
9. Vědecko – výzkumná činnost	25 kreditů	25 kreditů
10. Vypracování metodiky		20 kreditů
11. Absolvování vysoké školy se zdravotnickým zaměřením		za každých 6 měsíců 25 kreditů

Dotazník k bakalářské práci: „Zájem o specializační studium zdravotníků nelékařů.“

Příloha D

Dobrý den,

jmenuji se Jana Škraňková a jsem studentkou 3. ročníku bakalářského studia Ošetrovatelství na Vysoké škole zdravotnické, o.p.s. v Praze 5.

Dovoluji si Vás požádat o spolupráci při psaní mé bakalářské práce na téma: „Zájem o specializační studium zdravotníků nelékařů“.

Prosím o vyplnění dotazníku, který je zaměřen k výše jmenovanému tématu. Tento dotazník je určen pro všeobecné sestry, které dosud neabsolvovaly specializační vzdělávání. Vyplňte prosím celý dotazník, v případě, že nemáte žádný zájem o specializační vzdělávání, odpovídejte pouze hypoteticky. Dotazník je anonymní, slouží pouze pro účely tohoto průzkumného šetření. U otázek s výčtovými odpověďmi můžete označit více odpovědí.

Velice Vám děkuji za obětování Vašeho času při vyplňování mého dotazníku a za jeho pravdivé a uvážlivé odpovědi. Přeji Vám hodně sil a pohody ve Vašem pracovním a soukromém životě.

Jana Škraňková

Váš věk:

Pohlaví:

Dosažené vzdělání:

Na jakém oddělení nyní pracujete?

Délka vykonávání Vaší profese po absolvování studia:

Oddělení, kde pracujete, má lůžek.

1. Co si představujete pod pojmem specializační studium?
 - a) studium, které slouží k dokončení potřebné kvalifikace
 - b) studium, které rozšiřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti sester ve vybrané oblasti
 - c) nevím, tato oblast mě nezajímá
 - d) jiné (*uved'te*)
.....
.....

2. Přemýšlíte o dalším vzdělávání v oboru?
 - a) určitě ano
 - b) spíše ano
 - c) nevím
 - d) spíše ne
 - e) určitě ne

3. Do jaké míry by vás lákalo absolvovat specializační studium?
 - a) velmi
 - b) středně
 - c) vůbec

Pokud nemáte žádný zájem o specializační vzdělávání, prosím o vyplnění následujících otázek pouze hypoteticky.

4. Jakému studiu byste raději dal/a přednost:
- a) vyšší zdravotnické škole
 - b) vysoké zdravotnické škole
 - c) studiu ošetrovatelské péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči
 - d) studiu ošetrovatelské péče v perioperační péči
 - e) studiu ošetrovatelské péče v pediatrii
 - f) studiu ošetrovatelské péče v komunitní ošetrovatelské péči
 - g) studiu ošetrovatelské péče ve vybraných klinických oborech
 - h) studiu ošetrovatelské péče v audiologii
 - i) studiu ošetrovatelské péče o duševní zdraví
 - j) studiu ošetrovatelské péče v transfuzní službě
5. Zajímal/a jste se o bližší informace a podmínky ohledně specializačního studia?
- a) ne
 - b) ano (*uveďte prosím z jakých zdrojů jste získával/a informace*)
.....
6. Můžete o sobě tvrdit, že máte dostatek informací o nabídce oborů specializačního vzdělávání a alespoň částečné povědomí o tom, jak specializační studium probíhá?
- a) určitě ano
 - b) spíše ano
 - c) nevím
 - d) spíše ne
 - e) určitě ne
7. Jaké by byly pro Vás největší překážky ve studiu? *V označených odpovědích uveďte prosím pořadí (1-největší překážka, 2- menší překážka, ... 5-nejmenší překážka)*
- a) časová tíseň
 - b) náročnost studia
 - c) finanční stránka
 - d) strach z nedokončení studia
 - e) jiné (uveďte)
8. Zamyslete se, prosím, nad důvody, pro které byste se rozhodla studovat. *V označených odpovědích uveďte prosím pořadí (1-nejpádňější důvod, 2- méně podstatný důvod, ... 6- nejmenší důvod.)*
- a) lepší finanční ohodnocení
 - b) větší uplatnění na trhu práce
 - c) vyšší sociální postavení
 - d) vlastní uspokojení, seberealizace
 - e) získání potřebných kreditů
 - f) jiné (uveďte)
-
-

9. Umožňuje Vám zaměstnavatel studovat během vašeho pracovního poměru?
- ano
 - ne
10. Vyžaduje po vás zaměstnavatel zvyšování Vašeho vzdělání?
- ano
 - ne
11. Jaký máte názor na zvyšující se nároky na teoretické znalosti sester? Myslíte si, že je specializační vzdělávání či kvalifikační studium na VOŠZ či VŠ důležité?
- ne
 - ano
 - nevím
- Váš názor prosím rozved'te*
-
-
-
12. Nemáte pocit, že je v dnešní době kladen větší důraz na zvyšování stupně vzdělávání sester než na podstatu jejich profese, která je dána filosofií holismu?
- ano, s tímto výrokiem plně souhlasím a chtěl/a bych, aby se tato situace změnila
 - ano, s tímto výrokiem plně souhlasím, ale taková je dnešní doba
 - nevím
 - připadá mi, že je kladen stejný důraz na zvyšování kvalifikace sester a holistickou péči o pacienty
 - ne, nemám tento pocit. Myslím si, že pod vlivem zvyšování teoretických znalostí sester se prostá, holistická péče o pacienty / klienty nemění. Naopak vzdělané sestry si více uvědomují pacientovi / klientovi bio – psycho – sociální potřeby.
13. Jaký typ vzdělávání pokládáte za důležitější?
- kvalifikační studium na VOŠZ či VŠ
 - specializační
 - nevím, nevidím v tom rozdíl
- Uved'te prosím důvody*
-
-
14. V jakém specializačním oboru byste se nejraději vzdělávala?
-
15. Kolik času byste byl/a ochoten/na obětovat při dojíždění kvůli studiu?
- maximálně 1 hodinu
 - 1-2 hodiny
 - 2 – 3 hodiny
 - 4 hodiny a více

16. Který typ studia se domníváte, že Vám zajistí lepší pozici a prestiž ve společnosti?
a) specializační
b) kvalifikační na VOŠZ či VŠ
17. Kolik let trvá standardně specializační studium?
a) 2 roky
b) 3 roky
c) 4 roky
18. Ve kterém městě (městech) sídlí centrum specializačního vzdělávání?
.....
19. Jakou formou specializační studium probíhá?
a) pouze prezenční
b) pouze kombinovanou
c) jiným způsobem (*uved'te*)
20. Jakým způsobem se zakončuje specializační vzdělávání?
a) atestační zkouškou
b) specializační zkouškou
c) státní zkouškou
d) komisionální zkouškou
21. Absolventi získají za ukončení specializačního studia kredity. Kolik si myslíte, že jich obdrží? Uveďte Váš odhad.
.....
22. Jak je specializační studium hrazeno?
a) státem, student za studium neplatí
b) studium financuje zaměstnavatel
c) studium si platí student sám
23. Myslíte si, že je součástí specializačního studia praxe? Pokud ano, kde probíhá?
a) ne
b) nevím
c) ano, probíhá na odděleních, pro které se student specializuje, v libovolné fakultní nemocnici
d) ano, probíhá na akreditovaných odděleních, pro které se student specializuje

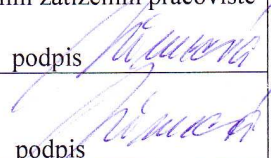
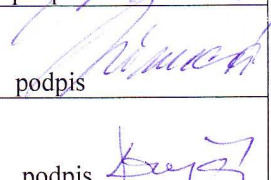
Děkuji za vyplnění

Příloha E

Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.
Duškova 7, 150 00 Praha 5

PROTOKOL K PROVÁDĚNÍ VÝZKUMU

Součástí tohoto protokolu je kopie plného znění dotazníku (rozhovoru), který bude respondentům rozdáván (který bude s respondenty veden)

Příjmení a jméno studenta	Jana Škraňková	
Studijní obor	Všeobecná sestra	Ročník 3 BVS
Téma práce	Zájem o specializační studium zdravotníků nelékařů	
Název pracoviště, kde bude výzkum realizován	Pačochova Nemocnice Turnov, s.r.o.	
Jméno vedoucího práce	PhDr. Jitka Němcová, Ph.D.	
Vyjádření vedoucího práce k finančnímu zatížení pracoviště při realizaci výzkumu	Výzkum ☐ bude spojen s finančním zatížením pracoviště ☒ nebude spojen s finančním zatížením pracoviště	
Souhlas vedoucího práce	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím	podpis
Souhlas náměstkyně pro ošetrovatelskou péči	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím	podpis

V PRAZE dne 7.2. 2017

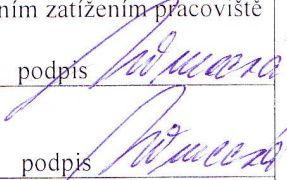
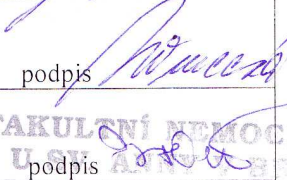
Jana Škraňková
.....
podpis studenta

Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.

Duškova 7, 150 00 Praha 5

PROTOKOL K PROVÁDĚNÍ VÝZKUMU

Součástí tohoto protokolu je kopie plného znění dotazníku (rozhovoru), který bude respondentům rozdáván (který bude s respondenty veden)

Příjmení a jméno studenta	Jana Škraňková	
Studijní obor	Všeobecná sestra	Ročník 3 BVS
Téma práce	Zájem o specializační studium zdravotníků nelékařů	
Název pracoviště, kde bude výzkum realizován	Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně	
Jméno vedoucího práce	PhDr. Jitka Němcová, Ph.D.	
Vyjádření vedoucího práce k finančnímu zatížení pracoviště při realizaci výzkumu	Výzkum ☐ bude spojen s finančním zatížením pracoviště ☒ nebude spojen s finančním zatížením pracoviště	
Souhlas vedoucího práce	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím	podpis
Souhlas náměstkyně pro ošetrovatelskou péči	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím	podpis

FAKULTNÍ NEMOCNICE
U SV. ANNY V BRNĚ
656 91 BRNO, Pekařská 53
náměstkyně ředitele
pro ošetrovatelskou péči

V PRAZE dne 7. 2. 2011

podpis studenta

Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.

Duškova 7, 150 00 Praha 5

PROTOKOL K PROVÁDĚNÍ VÝZKUMU

Součástí tohoto protokolu je kopie plného znění dotazníku (rozhovoru), který bude respondentům rozdáván (který bude s respondenty veden)

Příjmení a jméno studenta	Jana Škraňková	
Studijní obor	Všeobecná sestra	Ročník 3 BVS
Téma práce	Zájem o specializační studium zdravotníků nelékařů	
Název pracoviště, kde bude výzkum realizován	Krajská nemocnice Liberec, a.s.	
Jméno vedoucího práce	PhDr. Jitka Němcová, Ph.D.	
Vyjádření vedoucího práce k finančnímu zatížení pracoviště při realizaci výzkumu	Výzkum ☐ bude spojen s finančním zatížením pracoviště ☒ nebude spojen s finančním zatížením pracoviště podpis <i>Jitka Němcová</i>	
Souhlas vedoucího práce	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím podpis <i>Jitka Němcová</i>	
Souhlas náměstkyně pro ošetrovatelskou péči	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím podpis <i>Kateřina</i>	

Krajská nemocnice Liberec, a.s.

hlavní sestra

Mgr. Ladislava Kohoutová

V.....*PRAZE*..... dne*7.2. 2011*.....

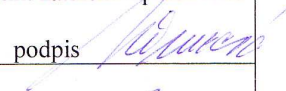
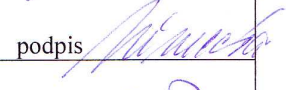
Jana Škraňková
.....
podpis studenta

Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.

Duškova 7, 150 00 Praha 5

PROTOKOL K PROVÁDĚNÍ VÝZKUMU

Součástí tohoto protokolu je kopie plného znění dotazníku (rozhovoru), který bude respondentům rozdáván (který bude s respondenty veden)

Příjmení a jméno studenta	Jana Škraňková	
Studijní obor	Všeobecná sestra	Ročník 3 BVS
Téma práce	Zájem o specializační studium zdravotníků nelékařů	
Název pracoviště, kde bude výzkum realizován	Nemocnice Jablonec nad Nisou, p.o.	
Jméno vedoucího práce	PhDr. Jitka Němcová, Ph.D.	
Vyádření vedoucího práce k finančnímu zatížení pracoviště při realizaci výzkumu	Výzkum ☐ bude spojen s finančním zatížením pracoviště ☒ nebude spojen s finančním zatížením pracoviště	
Souhlas vedoucího práce	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím	podpis
Souhlas náměstkyně pro ošetrovatelskou péči	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím	podpis

Nemocnice Jablonec nad Nisou, p.o.
náměstek pro ošetrovatelskou péči
Nemocniční 15, 466 60 Jablonec nad Nisou

V..... PRAZE dne 7. 2. 2011

.....
podpis studenta

Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.

Duškova 7, 150 00 Praha 5

PROTOKOL K PROVÁDĚNÍ VÝZKUMU

Součástí tohoto protokolu je kopie plného znění dotazníku (rozhovoru), který bude respondentům rozdáván (který bude s respondenty veden)

Příjmení a jméno studenta	Jana Škraňková	
Studijní obor	Všeobecná sestra	Ročník 3 BVS
Téma práce	Zájem o specializační studium zdravotníků nelékařů	
Název pracoviště, kde bude výzkum realizován	Fakultní nemocnice Královské Vinohrady	
Jméno vedoucího práce	PhDr. Jitka Němcová, Ph.D.	
Vyjádření vedoucího práce k finančnímu zatížení pracoviště při realizaci výzkumu	Výzkum ☐ bude spojen s finančním zatížením pracoviště ☒ nebude spojen s finančním zatížením pracoviště	
Souhlas vedoucího práce	☒ souhlasím	podpis <i>Němcová</i>
	☐ nesouhlasím	podpis <i>Němcová</i>
Souhlas náměstkyně pro ošetrovatelskou péči MgA. IRENA TRPISŮVSKÁ FNKV	☒ souhlasím	podpis <i>Němcová</i>
	☐ nesouhlasím	podpis <i>Němcová</i>

FAKULTNÍ NEMOCNICE
KRÁLOVSKÉ VINOHRADY
SROBÁROVA 50, 100 34 PRAHA 10
NÁMĚSTEK PRO OŠETROVATELSKOU PÉČI

V PRAZE dne 7.2.2011

Jana Škraňková
.....
podpis studenta

Příloha F

Čestné prohlášení

Čestně prohlašuji, že dotazníkové šetření bylo provedeno se souhlasem vrchních sester ve Fakultní nemocnici Hradec Králové, v Klaudianově nemocnici Mladá Boleslav, a.s. a v Orlickoústecké nemocnici, a.s.

Příloha G – Propagační letáky

akreditace udělena na	teoretickou část
akreditace udělena od	1. 4. 2007
akreditace udělena do	31. 3. 2013
rozsah teoretické části	8 týdnů
rozsah praktické části	8 týdnů (z toho 2 týdny na akreditovaném pracovišti)
cena za teoretickou část (bez DPH)	18.906 Kč
pracoviště pro praktickou část	FN u Sv. Anny v Brně, FN Hradec Králové, FN Olomouc, Nemocnice na Homolce Praha
počet kreditů	120

Předpokládaný termín zahájení studia	I./pololetí 2010	II./pololetí 2010	I./pololetí 2011	II./pololetí 2011
Počet míst pro zahájení studia	7x30	150	180	150

Tento propagační leták byl zpracován v rámci bakalářské práce při studiu VŠZ, o.p.s., Praha 5, Duškova 7 a prošel oponentním řízením při obhajobě práce u státní závěrečné zkoušky.

Akreditovaná zdravotnická zařízení pro zajištění praktické části specializačního vzdělávacího programu

- FN Brno, Bohunice, Jihlavská 20, 625 00 Brno
- FN Hradec Králové, Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové
- FN Motol, V Úvalu 84 150 06 Praha 5
- FN Olomouc, I.P.Pavlova 6, 775 20 Olomouc
- FN Ostrava, 17. listopadu 1790/5, 708 00 Ostrava-Poruba
- FN Plzeň, Dr. E.Beneše 13, 305 99 Plzeň Bory
- FN u sv. Anny, Pekařská 53, 659 91 Brno
- FTNSP, Vídeňská 800, 140 59 Praha 4
- Klatovská nemocnice, a.s., Plzeňská 569/II. 339 01 Klatovy
- Krajská zdravotní, a.s., Jana Evangelisty Purkyně 5 434 01 Most
- Krajská zdravotní, a.s., Sociální Péče 3316/12A, 401 13 Ústí/Labem
- Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace, Nemocniční 20, 728 80 Ostrava
- Nemocnice Milosrdných bratří, Polní 3 639 00 Brno
- Nemocnice Na Homolce, Roentgenova 2, 150 30 Praha 5
- Oblastní nemocnice Kolín a.s., nemocnice střežického kraje, Žižkova 146, 280 00 Kolín III
- Ústřední vojenská nemocnice Praha, U vojenské nemocnice 1200/1, 162 00 Praha-Břevnov
- ÚSZS Moravskoslezského kraje, Výškovická 2995/40. 700 44 Ostrava – Zábřeh
- VFN Praha, U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2
- ZZS JMK Brno, náměstí 28. října 1903/23, 602 00 Brno-Černá Pole
- ZZS Ústeckého kraje, Sociální péče 799/7A, 400 11 Ústí nad Labem

Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči

Cíl specializačního vzdělávání

„Cílem vzdělávacího programu pro získání specializované způsobilosti v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči je připravit všeobecné sestry pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacienty starší 10 let, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí, nebo toto selhání hrozí.“

2

Absolvent bude schopen

- ✓ adekvátně sledovat a analyzovat údaje o zdravotním stavu P/K
- ✓ měřit a sledovat fyziologické funkce specializovanými postupy pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod.
- ✓ ovládat technické vybavení a nastavovat požadované parametry na přístrojích.
- ✓ provádět kardiopulmonální resuscitaci, včetně defibrilace srdce
- ✓ asistovat při celkové a místní anestézii

- ✓ provádět vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči zaměřenou hlavně na prevenci imobilizačního syndromu a péči o

dýchací cesty pacientů se zajištěnými dýchacími cestami

Názvy povinných a doporučených modulů

V 1. ročníku účastníci povinně absolvují:

- základní modul: Role sestry specialistky, který trvá 2 týdny a zahrnuje teoretickou část;
- odborný modul: Role sestry pro intenzivní péči (3 týdny teorie, 2 týdny praxe).

Ve 2. ročníku jsou doporučeny tyto speciální moduly:

- Role sestry pro intenzivní péči se zaměřením na neodkladnou péči.
- Role sestry pro intenzivní péči se zaměřením na anesteziologii.
- Role sestry pro intenzivní péči se zaměřením na dlouhodobou umělou plicní ventilaci.
- Role sestry pro intenzivní péči se zaměřením na očišťovací metody krve.
- Role sestry pro intenzivní péči se zaměřením na operační středisko.

Povinně volitelné speciální moduly:

- Role sestry pro intenzivní péči se zaměřením na kardiologii.
- Role sestry pro intenzivní péči se zaměřením na algeziologii.

Všechny tyto moduly zahrnují 1 týden teorie a 1 týden praxe. Povinně účastníci absolvují odbornou praxi na akreditovaném pracovišti, která trvá 2 týdny.

Jednotlivé moduly jsou rozpracovány ve Věstnicích MZ 2/2006, kde jsou uvedeny výčty vědomostí, které by měl účastník získat, dále soupis dovedností, činností a výkonů a jejich četnost, které musí účastník splnit.

Termíny zahájení specializačního vzdělávání v roce 2011

13.6. – 17.6. 2011

Vedoucí vzdělávací akce:

PhDr. Věra Němcová

Organizátorka:

Lucie Kudličková

29.8. – 2.9. 2011

Vedoucí vzdělávací akce:

Mgr. Gabriela Kopečková

Organizátorka:

Lucie Kudličková

akreditace udělena na	teoretickou část
akreditace udělena od	1. 10. 2007
akreditace udělena do	30. 9. 2013
rozsah teoretické části	8 týdnů
rozsah praktické části	8 týdnů
předpokládaná cena (bez DPH)	22.679 Kč
počet kreditů	120

Předpokládaný termín zahájení studia	I./pololetí 2010	II./pololetí 2010
Počet míst pro zahájení studia	30	30

**Akreditovaná zdravotnická zařízení pro zajištění
praktické části specializačního vzdělávacího
programu**

- FN Brno, Bohunice, Jihlavská 20, 625 00 Brno,
- FN u sv. Anny, Pekařská 53, 659 91 Brno,
- ÚN Brno, Ponávka 6, 662 50 Brno,
- Nemocnice Milosrdných Bratří, příspěvková organizace, Polní 3, 639 00 Brno,
- FN Ostrava, 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava - Poruba,
- Středomoravská nemocniční a.s. - odštěpný závod Nemocnice Prostějov, Mathonova 291/1, 796 04 Prostějov,
- Krajská zdravotní, a.s.Masarykova nemocnice, ul. Sociální péče 3316/12A, 401 13 Ústí/Labem,
- ÚVN Praha, U Vojenské nemocnice 1200, 169 02 Praha 6 - Střešovice,
- FTNsP Praha, Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 Krč,
- FN Motol Praha 5.

**Rámcový vzdělávací program
pro získání specializované
způsobilosti v oboru
perioperační péče**

Rámcový vzdělávací program
pro získání specializované
způsobilosti v oboru
perioperační péče

3

³ Tento propagační leták byl zpracován v rámci bakalářské práce při studiu VŠZ, o.p.s., Praha 5, Duškova 7 a prošel oponentním řízením při obhajobě práce u státní závěrečné zkoušky.

Cíl specializačního vzdělání

Cílem je připravit všeobecné sestry pro poskytování přímé i nepřímé specifické ošetrovatelské péče pacientům bezprostředně před, v průběhu a po operačním výkonu.

Absolvent po dokončení studia bude schopen zajišťovat přípravu, manipulaci a obsluhu základního i speciálního přístrojového vybavení včetně operačních stolů vzhledem ke konkrétním operačním výkonům. Bude umět připravovat a doplňovat základní a speciální instrumentarium, implantáty a speciální materiál a pomůcky ke konkrétním operačním výkonům včetně k miniinvazivním endoskopickým operačním výkonům. Dále bude absolvent znát přípravu pacienta na operační výkony a poskytování specifické perioperační péče.

Názvy povinných a doporučených modulů

V 1. ročníku účastníci povinně absolvují:

- o základní modul: Role sestry specialistky (2 týdny teorie);
- o odborný modul: Role sestry v perioperační péči (3 týdny teorie, 2 týdny praxe).

Ve 2. ročníku jsou povinně volitelné tyto speciální moduly:

- Perioperační péči o pacienta ve všeobecné chirurgii.
- Perioperační péči o pacienta v traumatologii.
- Perioperační péči o pacienta v ortopedii.
- Perioperační péči o pacienta v urologii.
- Perioperační péči o pacienta v neurochirurgii.
- Perioperační péči o pacienta v ORL.
- Perioperační péči o pacienta v oční chirurgii.
- Perioperační péči o pacientku v gynekologii a porodnictví.
- Perioperační péči o pacienta v kardiochirurgii.
- Perioperační péči o pacienta v cévní chirurgii.
- Perioperační péči o pacienta v hrudní chirurgii.

- Perioperační péči o pacienta ve stomatochirurgii.
- Perioperační péči o pacienta v plastické a rekonstrukční chirurgii.
- Perioperační péči o pacienta v transplantační chirurgii.
- Perioperační péči o pacienta v jednodenní chirurgii.
- Perioperační péči o pacienta v radiologii.
- Perioperační péči o pacienta v angiologii.
- Perioperační péči o pacienta v kardiologii.
- Předsterilizační příprava a sterilizace zdravotnických prostředků základními a specifickými způsoby a metodami.

Každý tento modul zahrnuje 1 týden teorie a 1 týden praxe.

Všichni účastníci v druhém ročníku musí absolvovat odbornou praxi na akreditovaném pracovišti po dobu 2 týdnů.

Aby účastník nasbíral během studia potřebných 120 kreditů, je třeba, aby si vybral z nabídky povinně volitelných speciálních modulů alespoň tři moduly.

Termín zahájení specializačního vzdělávání v roce 2011

29.8. – 2.9. 2011

Vedoucí vzdělávací akce:

Mgr. Jana Nekudová

Organizátorka:

Alena Muthsamová

akreditace udělena na	teoretickou část
akreditace udělena od	1. 4. 2008
akreditace udělena do	31. 3. 2014
rozsah teoretické části	8 týdnů
rozsah praktické části	8 týdnů
cena za teoretickou část (bez DPH)	16.000 Kč
pracoviště pro praktickou část	zatím nemá nikdo- žádáno-PL Černovice Brno
počet kreditů	120

4

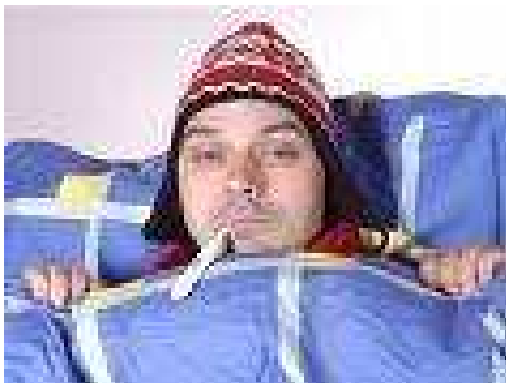
⁴ Tento propagační leták byl zpracován v rámci bakalářské práce při studiu VŠZ, o.p.s., Praha 5, Duškova 7 a prošel oponentním řízením při obhajobě práce u státní závěrečné zkoušky.

**Rámcový vzdělávací program
pro získání specializované
způsobilosti
v oboru ošetrovatelská péče
o duševní zdraví**

Cíl specializačního vzdělávání

Cílem je připravit všeobecné sestry pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacienty s duševní poruchou a o pacienty mentálně retardované, dále poskytování ošetrovatelské péče se zaměřením na psychoterapii a komunitní péči.

Vzdělávací program v ošetrovatelské péči o duševní zdraví připravuje:

2. psychiatrickou sestru, jejíž program má zařazen jeden povinný odborný modul:

- Role sestry v péči o pacienty s duševní poruchou a mentálně retardované.

Seznam speciálních modulů:

- Ošetrovatelská péče na jednotkách intenzivní psychiatrické péče – povinné.
- Ošetrovatelská péče o závislé v ústavní a komunitní péči (povinné).
- Ošetrovatelská péče o mentálně retardované (povinně volitelné).
- Ošetrovatelská péče o pacienty s poruchou osobnosti (povinně volitelné).
- Ošetrovatelská péče v dětské a dorostové psychiatrii (povinně volitelné).

3. psychiatrickou sestru se zaměřením na psychoterapii, jejíž program má zařazen dva povinné odborné moduly:

- Role sestry v péči o pacienty s duševní poruchou a mentálně retardované

- Role sestry v psychoterapii

Seznam speciálních modulů:

- Psychoterapeutické přístupy k dětem a mladistvým (doporučené).
- Psychoterapeutické přístupy ke starým, těžce nemocným a umírajícím (doporučené).
- Supervize (povinně volitelné).

4. psychiatrickou sestru se zaměřením na komunitní péči, jejíž program má zařazen dva povinné odborné moduly

a) Role sestry v péči o pacienty s duševní poruchou a mentálně retardované.

b) Role psychiatrické sestry v komunitní péči.

Seznam speciálních modulů:

- Péče o chronicky - psychiatricky nemocné v komunitě (povinně volitelné).
- Péče o závislé v komunitě (doporučené).
- Řízení svépomocných skupin a komplementárních center (doporučené).

Péče o děti a dorost s psychiatrickým onemocněním v komunitě (doporučené).

Termín zahájení specializačního vzdělávání v roce

2011

3.10. – 7.10. 2011

Vedoucí vzdělávací akce:

Jaroslava Mrázková

Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti

v oboru
Rámcový vzdělávací
program pro získání
specializované způsobilosti
komunitní péče
KOMUNITNÍ PÉČE

akreditace udělena na	teoretickou část
akreditace udělena od	1. 10. 2008
akreditace udělena do	30. 9. 2014
rozsah teoretické části	8 týdnů
rozsah praktické části	8 týdnů
cena za teoretickou část (bez DPH)	17.500 Kč
počet kreditů	120

⁵

⁵ Tento propagační leták byl zpracován v rámci bakalářské práce při studiu VŠZ, o.p.s., Praha 5, Duškova 7 a prošel oponentním řízením při obhajobě práce u státní závěrečné zkoušky.

Cíl specializačního vzdělávání

Cílem je připravit všeobecné sestry pro poskytování specializované ošetrovatelské péče v rozsahu vědomostí a dovedností, které zahrnují poskytování primární, integrované i preventivní ošetrovatelské péče jedincům i skupinám osob vymezených zejména společným sociálně-kulturním prostředím, územím, věkem, zdravotním stavem nebo rizikovými faktory v jejich vlastním sociálním prostředí.

Absolvent studia komunitní péče bude schopen:

- ✓ *komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci jednotlivce ve vlastním sociálním prostředí*
- ✓ *koordinovat poskytovanou integrovanou péči*
- ✓ *analyzovat zdravotní a sociální situaci pacientů a osob blízkých z hlediska ošetrovatelské péče*
- ✓ *podílet se na hodnocení zdravotních rizik jednotlivce a na sestavování priorit při jejich řešení*
- ✓ *připravovat a organizovat preventivní prohlídky, vyšetření a očkování.*
- ✓ *realizovat poradenství*

Názvy povinných a doporučených modulů

V 1. ročníku účastníci povinně absolvují:

- základní modul: Role sestry specialistky (2 týdny teorie).
- odborný modul: Role sestry v komunitní péči (3 týdny teorie, 2 týdny praxe).

Ve 2.ročníku jsou doporučeny tyto speciální moduly:

- **Specifická ošetrovatelská péče o rodinu** (1 týden teorie, 1 týden praxe).
- **Specifická ošetrovatelská péče o seniory** (1 týden teorie, 1 týden praxe).
- **Specifická ošetrovatelská péče v prevenci pracovních rizik** (1 týden teorie, 1 týden praxe).

Povinný speciální modul:

- **Specifická ošetrovatelská péče v domácí péči** (1 týden).

Povinnou součástí studia je odborná praxe v rozsahu 2 týdnů na akreditovaném komunitním pracovišti.

V současné době nejsou zveřejněny podrobnější informace ohledně tohoto oboru, neboť probíhá právě akreditace.

akreditace udělena na	teoretickou část
akreditace udělena od	1. 2. 2007
akreditace udělena do	30. 1. 2013
rozsah teoretické části	8 týdnů
rozsah praktické části	8 týdnů
cena za teoretickou část (bez DPH)	17.500 Kč
pracoviště pro praktickou část	FN Brno Bohunice
počet kreditů	120

**Akreditovaná zdravotnická zařízení pro
zajištění praktické části specializačního
vzdělávacího programu**

- FN Motol, V Úvalu 84 150 06 Praha 5
- FN Olomouc, I.P.Pavlova 6, 775 20 Olomouc
- FN Ostrava, 17. listopadu 1790/5, 708 00 Ostrava-Poruba
- FN Plzeň, Dr. E.Beneše 13, 305 99 Plzeň Bory

**Rámcový vzdělávací
program pro získání
specializované způsobilosti
v oboru
ošetřovatelské péči
v pediatrii**

6

⁶ Tento propagační leták byl zpracován v rámci bakalářské práce při studiu VŠZ, o.p.s., Praha 5, Duškova 7 a prošel oponentním řízením při obhajobě práce u státní závěrečné zkoušky.

Cíl specializačního vzdělávání

Cílem této specializace je připravit dětskou sestru, která bude schopna samostatně provádět všechny činnosti související s poskytováním specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče v rámci pediatrie.

odborný modul je, na rozdíl od předešlých vzdělávacích programů, rozdělen do šesti odborných modulů:

7. Role dětské sestry.
8. Role dětské sestry se zaměřením na ošetrovatelskou péči v dětské a dorostové psychiatrii.
9. Role dětské sestry za zaměřením na herní aktivity a výchovnou péči.
10. Role dětské sestry se zaměřením na ošetrovatelskou péči ve vybraných klinických oborech.
11. Role dětské sestry se zaměřením na intenzivní péči v pediatrii.
12. Role dětské sestry se zaměřením na intenzivní péči v neonatologii.

Tyto jednotlivé moduly tvoří povinnou součást vzdělávacího programu. Jsou vymezeny souhrnem konkrétních vědomostí, dovedností a ošetrovatelských

činností odpovídající potřebám dětí a adolescentů v dané fázi jejich vývoje

Viz 3: Dětská sestra se zaměřením na herní aktivity a výchovnou péči

- povinný speciální modul:
 - Výchovná péče o děti do 3 let věku s postižením (2 dny teorie, 3 dny praxe).
- doporučené speciální moduly:
 - Poradenství rodičům v péči a výchově dětí do 3 let věku (2 dny teorie, 3 dny praxe).
 - Výchovná péče o hospitalizované dítě (1 dne teorie, 4 dny praxe).

Viz 4: Dětská sestra se zaměřením na ošetrovatelskou péči v klinických oborech

- povinný speciální modul:
 - Specifická ošetrovatelská péče o děti a adolescenty s autoimunitním

onemocněním (2 dny teorie, 1 týden praxe).

- doporučené speciální moduly:
 - Specifická ošetrovatelská péče o děti a adolescenty s alergií
 - a imunodeficitem (2 dny teorie, 4 dny praxe).
 - Specifická ošetrovatelská péče o děti a adolescenty s diabetem mellitem (2 dny teorie, 3 dny praxe).
 - Specifická ošetrovatelská péče o děti a adolescenty s infekčním onemocněním (2 dny teorie, 3 dny praxe).

Viz 5: Dětská sestra se zaměřením na intenzivní péči v pediatrii

- povinný speciální modul:
 - Intenzivní péče o traumatizované dítě (2 dny teorie, 4 dny praxe).
- doporučené speciální moduly:
 - Intenzivní péče o děti s onkologickým onemocněním (2 dny teorie, 4 dny praxe).
 - Specifická ošetrovatelská péče v anesteziologii u dětí a adolescentů (4 dny teorie, 1 den praxe).